

Specialusis EUROBAROMETER 569

Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas

EUROBAROMETERIO ATASKAITA

2025 m. LAPKRIČIO MĖN.

Šią apklausą užsakė Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (EMPL GD), o koordinavo Europos Komisijos Komunikacijos generalinis direktoratas (COMM GD Viešosios nuomonės ir kampanijos skyrius „Piliečių dalyvavimas“).

Šis dokumentas neatspindi Europos Komisijos požiūrio. Jame pateikiami tik autorių aiškinimai ir nuomonės.

Projekto pavadinimas	Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas. Ataskaita
Kalbinė versija	LT
Žiniasklaida / apimtis	PDF interneto svetainė
Katalogo numeris	KE-01-26-025-EN-N
ISBN	978-92-68-37337-8
DOI	10.2767/1737362

© Europos Sąjunga, 2026 m.

Komisijos pakartotinio naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Jei nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Dokumentą parengė Pierre Dieumegard „[Europokune](#) – Europa kartu“ ir „[Europe Democracy Esperanto](#)“.

Šio "laikino" dokumento tikslas- suteikti galimybę daugiau Europos Sąjungos gyventojų susipažinti su Europos Sąjungos parengtais (ir iš jos mokesčių finansuojamais) dokumentais.

Jei vertimų nėra, piliečiai į diskusijas neįtraukiami.

Šis dokumentas „Eurobarometras“ [egzistavo tik anglų kalba](#) pdf rinkmenoje. Iš pradinio failo sukūrėme nelyginį failą, parengtą "Libre Office" programinės įrangos, skirtą mašininiam vertimui į kitas kalbas. Dabar rezultatai pateikiami [visomis oficialiosiomis kalbomis](#).

Pageidautina, kad ES administracija perimtų svarbių dokumentų vertimą raštu. „Svarbūs dokumentai“ yra ne tik įstatymai ir kiti teisės aktai, bet ir svarbi informacija, reikalinga norint kartu priimti informacija pagrįstus sprendimus.

Siekiant kartu aptarti mūsų bendrą ateitį ir sudaryti sąlygas patikimiems vertimams, tarptautinė esperanto kalba būtų labai naudinga dėl savo paprastumo, reguliarumo ir tikslumo.

Susisiekite su mumis:

[Kontaktu nin-Ek ! Eŭropo kune!](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Turinys

Ižanga.....	4
Ižanga.....	5
Metodika.....	6
Pagrindinės išvados.....	7
I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje.....	9
1. Profesinis rengimas ir mokymas lemia didelę paklausą turinčias darbo vietas.....	10
2. Profesinis rengimas ir mokymas padeda kurti gerai apmokamas darbo vietas.....	14
3. Platesnis darbo rinkos suvokimas.....	18
II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus.....	23
1. Bendras požiūris į profesinį rengimą ir mokymą šalyje.....	24
2. Mokymosi kokybė.....	27
3. Mokytojų darbo jėgos kokybė.....	29
4. Infrastruktūros kokybė.....	33
5. Specializuoti techniniai įgūdžiai.....	36
6. Papildomos mokymosi galimybės.....	39
7. Profesinio rengimo ir mokymo rekomendacijos jaunimui.....	49
III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo.....	57
1. PRM ir bendrojo lavinimo lyginamasis įvaizdis.....	58
2. Profesinio rengimo ir mokymo patirtis turi įtakos profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui.....	67
IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme.....	75
1. Su netechniniais įgūdžiais susiję iššūkiai.....	76
2. Su orientavimu ir lyčių stereotipais susiję iššūkiai.....	82
3. Būsimi uždaviniai.....	106
Išvada.....	109
Pastabos.....	112
Techninės specifikacijos.....	114
Atsakymų skaičius.....	116
Pokalbio režimas pagal šalis.....	117
Klaidų ribos.....	118
Klausimynas.....	119

Ižanga

Ižanga

Ši specialioji „Eurobarometro“ ataskaita Nr. 569 yra išsamus tyrimas, kurį užsakė Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (EMPL GD) ir kuris buvo atliktas 2025 m. lapkričio mėn. Šioje ataskaitoje nagrinėjamas pirminio profesinio rengimo ir mokymo (PRM) patrauklumas ir pateikiama įžvalgų apie piliečių suvokimą ir patirtį visose valstybėse narėse. Jei nenurodyta kitaip, tyrime daugiausia dėmesio skiriama pirminiam profesiniam rengimui ir mokymui (t. y. vidurinio ugdymo lygmens profesinio mokymo programoms). Šioje ataskaitoje terminas „profesinis rengimas ir mokymas“ reiškia šias pradinės programas, nebent būtų aiškiai nurodyta kitaip, pavyzdžiui, aptariant aukštesniojo arba povidurinio profesinio rengimo ir mokymo būdus.

Europos Sąjunga, įgyvendindama kelias suderintas politikos iniciatyvas, pirmenybę teikė profesinio rengimo ir mokymo (PRM) stiprinimui. Nuo 2002 m. Kopenhagos procesas yra Europos bendradarbiavimo profesinio rengimo ir mokymo srityje pagrindas, kuriuo siekiama pagerinti profesinio rengimo ir mokymo sistemų kokybę, skaidrumą, judumą ir patrauklumą visoje Europoje.¹ Remiantis šiuo pagrindu, 2020 m. Tarybos rekomendacijoje dėl profesinio rengimo ir mokymo nustatyti ES lygmens principai, kuriais pabrėžiamas lankstumas, gebėjimas reaguoti į darbo rinkos poreikius, aukšta kokybė ir mokymasis darbo vietoje.²

Šios pastangos sustiprintos politiniais įsipareigojimais, pavyzdžiui, Osnabriuko deklaracija (2020 m.)³ ir Herningo deklaracija (2025 m.), kurias⁴ patvirtino valstybių narių, šalių kandidačių ir EEE šalių profesinio rengimo ir mokymo ministrai, Europos socialiniai partneriai ir Europos Komisija. Herningo deklaracijoje dar kartą patvirtinamas įsipareigojimas koordinuoti pastangas, kad profesinis rengimas ir mokymas taptų patrauklesnis, įtraukesnis, geresnės kokybės ir geriau atitiktų darbo rinkos poreikius.

Nors šiose politikos sistemose nustatyti aiškūs užmojai, jomis nepašalinami likę dideli uždaviniai. Ši apklausa rodo, kad nors du trečdaliai europiečių teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą ir pripažįsta jo privalumus mokant darbui svarbių įgūdžių, trys ketvirtadaliai teigia,

kad bendrojo lavinimo įvaizdis yra palankesnis. Lyčių stereotipai išlieka ir riboja pasirinkimo galimybes: daugiau kaip pusė (55 proc.) europiečių teigia, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys yra tinkamesnės vyrams, o daugiau kaip pusė (57 proc.) mano, kad priežiūros ar su paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai dažnai patiria socialinę stigmą ar nuovoką.

Šioje ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie tai, kaip europiečiai vertina profesinį rengimą ir mokymą, įskaitant jo kokybę, prieinamumą, aktualumą darbo rinkai ir socialinius veiksnius, nuo kurių priklauso žmonių mokymosi pasirinkimai ir darbo vietų, kurias lemia profesinis rengimas ir mokymas, patrauklumas. Išvados bus vertingas šaltinis politikos formuotojams, suinteresuotiesiems subjektams ir visuomenei, suteikiantis įžvalgų apie sritis, kurioms reikia skirti dėmesio ir kurias reikia tobulinti. Spręsdamos šioje ataskaitoje nustatytas problemas, valstybės narės, bendradarbiaudamos su ES, gali padaryti didelę pažangą, kad profesinis rengimas taptų tikru pirmuoju pasirinkimu, atitinkančiu tiek individualius siekius, tiek darbo rinkos poreikius.

Pagrindiniai šio 2025 tyrimo tikslai:

- Įvertinti visuomenės požiūrį į profesinio rengimo ir mokymo kokybę, įskaitant mokymo standartus, infrastruktūrą (t. y. fizinę ir skaitmeninę įrangą, kuria besimokantys asmenys gali naudotis) ir mokymosi rezultatus.
- Išnagrinėti informuotumą apie profesinio rengimo ir mokymo būdus ir jų prieinamumą, įskaitant informacijos teikimą ir judumo bei tolesnio švietimo galimybes.
- Suprasti veiksnius, turinčius įtakos jaunimo mokymosi pasirinkimui, ir mokytojų, tėvų ir bendraamžių orientavimo vaidmenį.
- Ištirti, kaip suvokiama profesinio rengimo ir mokymo svarba darbo rinkai, įskaitant darbo vietų paklausą, darbo užmokesčio lygį, socialinį statusą ir tvarumą ateityje.
- Nustatyti lyčių stereotipus ir šališkumą, lemiančius bendrojo ir profesinio mokymo kryptį pasirinkimą
- Palyginkite valstybių narių požiūrį į profesinį rengimą ir mokymą, kad nustatytumėte geriausią praktiką ir sritis, kuriose reikia tikslinės intervencijos

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Metodika

Ši speciali „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 dėl profesinio rengimo ir mokymo patrauklumo yra „Eurobarometro“ apklausos Nr. 104,2 dalis ir buvo atlikta 2025 m. lapkričio mėn. Apklausti 26 453 skirtingų socialinių ir demografinių grupių respondentai atitinkama nacionaline kalba. Šią apklausą užsakė Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (EMPL GD).

Buvo naudojama Komunikacijos generalinio direktorato (Viešosios nuomonės ir kampanijos, piliečių dalyvavimo skyrius) atliktų standartinių „Eurobarometro“ apklausų⁵ metodika. Pokalbiai vyko akis į akį – fiziškai žmonių namuose arba per nuotolinę vaizdo sąveiką atitinkama nacionaline kalba. Interviu su nuotoline vaizdo sąveika (internetinis pokalbis akis į akį arba CAVI, kompiuterinis pokalbis vaizdo pagalba), kurie buvo vykdomi tik Čekijoje, Danijoje, Maltoje ir Suomijoje. Prie šios ataskaitos pridėdama techninę pastabą dėl Verjano tinklui priklausančių institutų surengtų pokalbių.

Norėtume padėkoti žmonėms visoje Europos Sąjungoje, kurie pasiūlė savo laiką dalyvauti šioje apklausoje.

Be aktyvaus jų dalyvavimo šis tyrimas nebūtų buvęs įmanomas.

Pastaba. Šioje ataskaitoje ES šalys vadinamos toliau išvardytomis oficialiomis santrumpomis:

Belgija	BE	Lietuva	LT
Bulgarija	BG	Liuksemburgas	LU
Čekija	CZ	Vengrija	HU
Danija	DK	Malta	MT
Vokietija	DE	Nyderlandai	NL
Estija	EE	Austrija	AT
Airija	IE	Lenkija	PL
Graikija	EL	Portugalija	PT
Ispanija	ES	Rumunija	RO
Prancūzija	FR	Slovėnija	SI
Kroatija	HR	Slovakija	SK
Italija	IT	Suomija	FI
Kipro Respublika	CY*	Švedija	SE
Latvija	LV		

27 ES valstybės
Europos Sąjunga. 27 valstybių narių svertinis vidurkis
ė
narės

* Visas Kipras yra viena iš 27 Europos Sąjungos valstybių narių. Tačiau *acquis communautaire* taikymas sustabdytas toje šalies dalyje, kurios nekontroliuoja Kipro Respublikos Vyriausybė. Dėl praktinių priežasčių „CY“ kategorijai ir ES 27 vidurkiui priskiriami tik pokalbiai, surengti Kipro Respublikos vyriausybės kontroliuojamoje šalies dalyje.

5 „Eurobarometro“ metodiniai metodai:
https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobaromete_r

Pagrindinės išvados

Profesinis rengimas ir mokymas laikomas kokybišku ir svarbiu darbui ir dažniausiai rekomenduojamas kaip švietimo būdas, nors bendrasis lavinimas išlaiko teigiamą įvaizdį.

- Du iš trijų europiečių (67 proc.) teigia, kad jų šalyse profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, o 73 proc. mano, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai.
- Manoma, kad profesinis rengimas ir mokymas padeda ugdyti darbui svarbius techninius įgūdžius (85 proc. respondentų), įdarbinti kompetentingus mokytojus (79 proc.) ir suteikti prieigą prie šiuolaikinės infrastruktūros (78 proc.).
- Daugiau kaip pusė (52 proc.) savarankiškai dirbančių asmenų turi profesinio rengimo ir mokymo kvalifikaciją, pabrėždami šios krypties vaidmenį remiant savarankišką darbą ir verslo kūrimą.
- Du trečdaliai (67 proc.) mano, kad profesinis rengimas ir mokymas yra kelias į universitetines studijas, o panašios proporcijos teigia, kad jis suteikia galimybių studijuoti užsienyje.
- Penki iš dešimties europiečių rekomenduotų profesinį rengimą ir mokymą vidurinę mokyklą pasirinkusiems jaunuoliams, o mažiau nei keturi iš dešimties (39 proc.) rekomenduotų bendrąjį lavinimą. Aukštojo mokslo lygmeniu taip pat labiau tikėtina, kad bus rekomenduojamos aukštesnės profesinio mokymo pakopos (52 proc.), palyginti su akademinėmis trajektorijomis (35 proc.).
- Vis dėlto trys ketvirtadaliai respondentų (75 proc.) mano, kad bendrojo ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo, o daugiau kaip aštuoni iš dešimties respondentų (82 proc.) mano, kad aukštąjį išsilavinimą įgyjantys asmenys yra atitraukiami nuo profesinio rengimo ir mokymo.

Darbo ir pajamų poreikis yra pagrindinis veiksnys renkantis profesinį rengimą ir mokymą

- Daugiau kaip pusė europiečių (53 proc.) nurodo, kad poreikis turėti darbą ir greitai užsidirbti pinigų yra pagrindinis veiksnys, darantis įtaką jaunimui renkantis profesinį rengimą ir mokymą, ir tai yra pagrindinis veiksnys 24 valstybėse narėse.
- Tėvų patarimai (35 proc.) yra įtakingesni nei mokytojų patarimai (28 proc.), o profesinio rengimo ir mokymo

(16 proc.) ir socialinės žiniasklaidos (14 proc.) prestižas yra daug mažesnis. Tai rodo, kad yra daug galimybių kelti profesinio mokymo statusą viešajame diskurse.

- Vienas iš penkių europiečių (21 proc.) norą tapti verslininku arba savarankiškai dirbančiu asmeniu laiko vienu iš pagrindinių profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimo veiksnių.

Su profesiniu rengimu ir mokymu susijusios darbo vietos laikomos paklausiomis, gerai apmokamomis ir ekologiškomis

- Daugiau kaip aštuoni iš dešimties (82 proc.) europiečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia didelės paklausos darbo vietas.
- Du trečdaliai (66 proc.) teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamą darbą.
- Du trečdaliai (63 proc.) europiečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos.

Nuomonės dėl pagrindinių ir socialinių emocijų įgūdžių ir įtraukties skiriasi

- Pusė europiečių teigia, kad PRM programomis nepakankamai ugdomi pagrindiniai įgūdžiai, pavyzdžiui, raštingumas arba skaitmeninis raštingumas, ir universalieji įgūdžiai, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo įgūdžiai.
- Du trečdaliai europiečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, kad padėtų su kliūtimis susiduriantiems besimokantiems asmenims, nors nuomonės valstybėse narėse labai skiriasi.

Kartų takoskyra lemia, kaip profesinis rengimas ir mokymas suvokiamas ir rekomenduojamas

- 15–24 m. jaunuoliai dažniau teigia, kad mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol studentai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio mokymo. Toks suvokimas būdingas 62 proc. šios jauniausios amžiaus grupės žmonių, palyginti su 52 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų.
- Jaunesni respondentai nurodo mažesnę dalyvavimo profesinio rengimo ir mokymo programose lygį (46

proc.) nei 25–54 m. asmenys (52–53 proc.) ir yra labiau linkę rekomenduoti bendrąjį, o ne profesinį mokymą (53 proc., palyginti su 33 proc. vyresnių nei 55 m. asmenų), o tai rodo, kad kartų požiūris akivaizdžiai pasikeitė.

- Vis dėlto respondentai, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, mažiau linkę rekomenduoti profesinio mokymo būdus (43 proc.) nei tie, kurie baigė mokslus būdami 16–19 metų (58 proc.).

Lyčių stereotipai yra paplitę švietimo trajektorijoje ir vietos pasirinkimuose

- Daugiau kaip pusė europiečių teigia, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys labiau tinka vyrams, tačiau tarp valstybių narių esama didelių skirtumų – nuo 86 proc. Vengrijoje ir Slovakijoje iki vos 15 proc. Švedijoje.
- Maždaug septyni iš dešimties respondentų (71 proc.) mano, kad moterys, kurios domisi techniniais dalykais, yra nukreiptos į bendrąjį lavinimą, o beveik septyni iš dešimties (69 proc.) teigia, kad moterys mažiau skatinamos dalyvauti su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiame profesiniame mokyme nei vyrai.
- Septyni iš dešimties europiečių teigia, kad vyrai, kurių akademinis išsilavinimas nėra aukštas, patiria didesnę spaudimą nei moterys rinktis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą.
- Daugiau nei pusė (57 proc.) teigia, kad priežiūros ar su paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai patiria socialinę stigmą, o tai rodo, kad abiejų lyčių atstovų galimybės rinktis mokymo būdus yra ribotos.

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

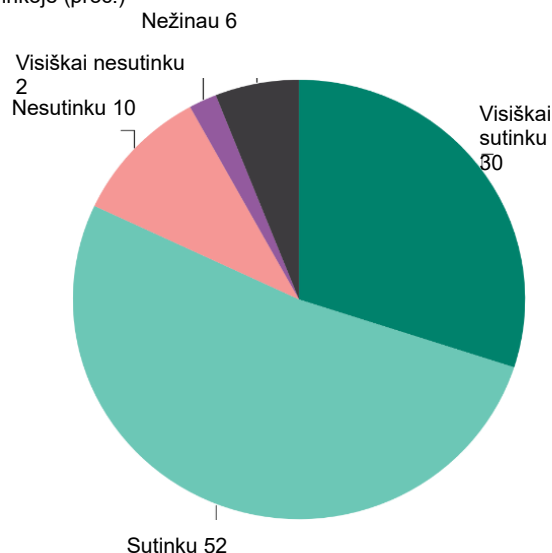
1. Profesinis rengimas ir mokymas lemia didelę paklausą turinčias darbo vietas

Daugiau kaip aštuoni iš dešimties ES piliečių teigia, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda darbo vietų, kurių paklausa darbo rinkoje yra didelė

Visoje Europos Sąjungoje 82 proc. respondentų mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia darbo vietas, kurių paklausa jų šalies darbo rinkoje yra didelė, įskaitant 30 proc. respondentų, kurie visiškai pritaria teiginiui, ir 52 proc. respondentų, kurie linkę pritarti⁶ teiginiui. Tik 12 proc. su tuo nesutinka, o 6 proc. nežino.

Šį bendrą nustatytą faktą laikui bėgant galima palyginti su 2011 m. ; rezultatai. 2016 m. CEDEFOP apklausoje (ES 28) 86 proc. respondentų manė, kad profesiniame švietime dalyvaujantys asmenys išmoko įgūdžių, kurių reikia darbdaviams,⁷ o 2011 m. „Eurobarometro“ profesinio rengimo ir mokymo apklausoje (ES 27) nustatyta, kad 73 proc.⁸ respondentų manė, kad profesinis rengimas ir mokymas lemia profesijas, kurių paklausa darbo rinkoje yra didelė.

ketvirtis: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM kvalifikacija lemia darbo vietas, kurios yra labai paklausios [MŪSŲ ŠALYJE] (ES 27) darbo rinkoje (proc.)

6 QB8.4. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda darbo vietų, kurios yra labai paklausios darbo rinkoje (MŪSŲ ŠALYJE).

7 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Klausimo formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluočių: „Toliau pateikiami teiginiai apie darbo vietas, kurias žmonės gali gauti po profesinio mokymo vidurinėje mokykloje. Ar sutinkate su kiekvienu iš jų? – Profesinio rengimo srities žmonės mokosi įgūdžių, kurių reikia darbdaviams jūsų šalyje“

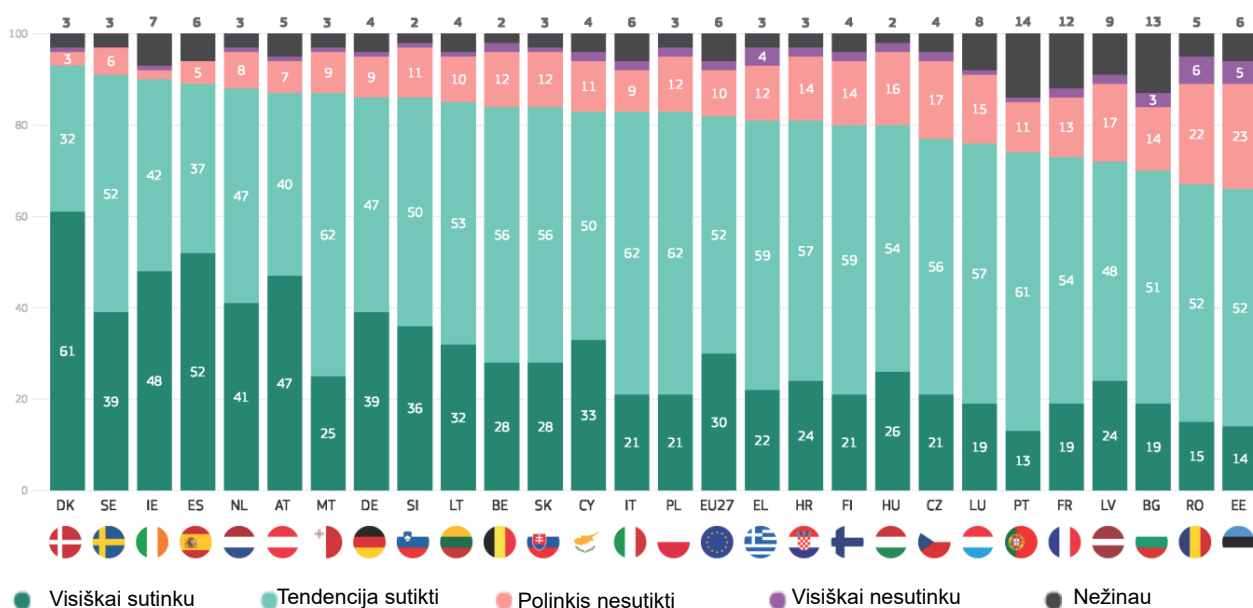
8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. 11 klausimas. Klausimo formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluočių ir yra susijusi su profesiniu rengimu ir mokymu apskritai, o ne su pradiniu profesiniu rengimu ir mokymu konkrečiai: „Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių, kad profesinis rengimas ir mokymas lemia profesijas, kurios yra labai paklausios darbo rinkoje.“

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

Šioje apklausoje valstybių narių nuomonės skiriasi: daugiausia sutikta Danijoje (93 proc.), Švedijoje (91 proc.) ir Airijoje (90 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Estijoje (66 proc.), Rumunijoje (67 proc.) ir Bulgarijoje (70 proc.). 19-oje valstybių narių bent aštuoni iš dešimties respondentų sutinka, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda darbo vietų, kurios yra labai paklausios darbo rinkoje.

QB8.4. Pasakykite man, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - PRM kvalifikacija lemia darbo vietas, kurios yra labai paklausios darbo rinkoje (MŪSŲ ŠALYJE) (%)

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

Nuomonės dėl to, koku mastu profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia didelės paklausos darbo vietas, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Nuomonę, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia didelės paklausos darbo vietas, laikosi 88 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, palyginti su 74 proc. respondentų, kurie teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas neigiamai.
- Susitarimas labiau paplitęs tarp respondentų, kurie mano, kad jaunimas gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes (88 proc.), nei tarp tų, kurie mano, kad ne (75 proc.).
- Yra keletas skirtumų pagal socialinę ir profesinę kategoriją: 85 proc. vadovų mano, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda paklausų darbo vietų, palyginti su 79 proc. namų ūkių darbuotojų,⁹ bedarbių respondentų ir studentų.
- Respondentai, kurie baigė mokslus sulaukę 20 metų ar vėliau, labiausiai linkę manyti, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda didelės paklausos darbo vietų (84 proc.), po jų eina 16–19 metų asmenys (82 proc.) ir asmenys, kurie baigė mokslus sulaukę 15 metų ar jaunesnio amžiaus (77 proc.).
- Taip pat yra tik nedidelių skirtumų pagal respondentų amžių. Jis pritaria tiems, kurie sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia labai paklausias darbo vietas, ir yra didžiausias tarp 40–54 m. amžiaus asmenų (83 proc.), tik šiek tiek – iki 82 proc. – tarp 55 m. ir vyresnių asmenų, 81 proc. – tarp 25–39 m. amžiaus asmenų ir 79 proc. – tarp 15–24 m. amžiaus respondentų.
- Lyčių suvokimo skirtumai yra tik nežymūs.
- Skirtumai tarp tų, kurie patys dalyvavo profesiniame rengime ir mokyme, ir tų, kurie to nedarė, taip pat yra nedideli.

QB8.4 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija padeda sukurti darbo vietas, kurių paklausa darbo rinkoje yra didelė (MŪSŲ ŠALYJE) (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	82	12	6
Lytis			
Žmogus	83	12	5
Moteris	81	13	6
Amžius			
15–24	79	16	5
25–39	81	14	5
40–54	83	12	5
>=55	82	11	7
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	77	11	
16–19	82	13	5
>=20	84	11	5
Vis dar studijuoja	79	14	7
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	81	14	5
Vadovai	85	11	4
Kitos baltos apykaklės	83	13	4
Fiziniai darbuotojai	83	12	5
Namų šeimininkai	79	14	7
Bedarbiai	79	15	6
Išėję į pensiją	81	11	8
Moksleiviai	79	15	6
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	82	12	6
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	81	13	6
Didelis miestas	84	11	5
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	88	9	3
Neigiamas	74	21	5
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	84	12	4
Ne	80	13	7

9 Namų gyventojai apibrėžiami kaip asmenys, atsakingi už įprastą apsipirkimą ir priežiūrą namuose, arba be jokios dabartinės profesijos, nedirbantys

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“
I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

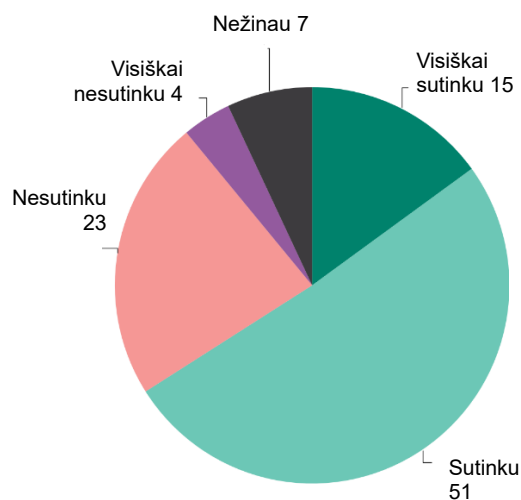
2. Profesinis rengimas ir mokymas padeda kurti gerai apmokamas darbo vietas

Du trečdaliai ES piliečių mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamas darbo vietas

Visoje Europos Sąjungoje 66 proc. respondentų mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamą darbą, įskaitant 15 proc.¹⁰ respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 51 proc. respondentų, kurie linkę sutikti. Maždaug ketvirtadalis respondentų nesutinka su šiuo teiginiu (27 proc.), o 7 proc. nežino.

Šį rezultatą galima palyginti su ankstesnių apklausų rezultatais, nes apskritai padidėjo respondentų, kurie sutinka su šiuo teiginiu, dalis: 2016 m. CEDEFOP apklausoje (ES 28) nustatyta, kad 60 proc. respondentų manė, jog profesinis rengimas ir mokymas lėmė gerai apmokamas darbo vietas¹¹, o 2011 m. „Eurobarometro“ profesinio rengimo ir mokymo apklausoje (ES 27) 55 proc. teigė, kad profesinis mokymas lėmė gerai apmokamas darbo vietas¹².

QB8.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM kvalifikacija suteikia galimybę gauti gerai apmokamą darbą (ES 27) (proc.)

10 QB8.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija lemia gerai apmokamas darbo vietas.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Klausimo formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluočių: „Toliau pateikiami teiginiai apie darbo vietas, kurias žmonės gali gauti po profesinio mokymo vidurinėje mokykloje. Ar sutinkate su kiekvienu iš jų? — Profesinis mokymas padeda kurti gerai apmokamas darbo vietas“.

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Klausimo formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluočių ir joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo. 10.9 klausimas. „Profesinis švietimas ir mokymas lemia gerai apmokamas darbo vietas“.

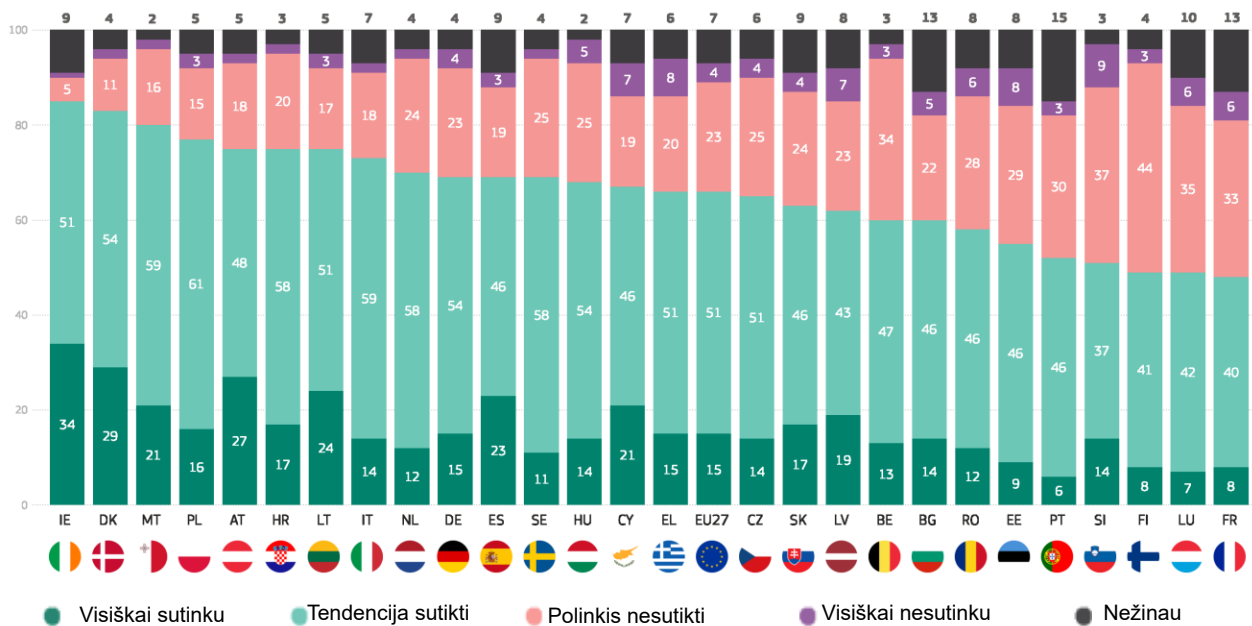
I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

Dabartiniame tyrime šį rezultatą taip pat atspindi dalyvavimo profesiniame rengime ir mokyme modeliai: savarankiškai dirbantys respondentai nurodo kai kuriuos didžiausius dalyvavimo profesinio rengimo ir mokymo programose rodiklius (52 proc.), o tai rodo, kad profesinio rengimo ir mokymo būdai ir verslininko karjera yra glaudžiai susiję (žr. III.2 skirsnį dėl dalyvavimo profesinio rengimo ir mokymo programose modelių pagal socialines ir profesines kategorijas).

Bent pusė respondentų 24 valstybėse narėse mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamas darbo vietas.

Valstybių narių nuomonės skiriasi – daugiausia sutarimo pasiekta Airijoje (85 proc.), Danijoje (83 proc.) ir Maltoje

QB8.2. Pasakykite man, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių:- IVET qualifications sukelti darbo vietas, kurios yra gerai apmokamos (%)

(80 proc.). Žemiausias lygis nustatytas Prancūzijoje (48 proc.) ir Liuksemburge bei Suomijoje (po 49 proc.).

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

Nuomonės dėl to, koku mastu profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamą darbą, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Nuomonę, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamą darbą, laikosi 75 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, palyginti su 50 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų nuomonė yra neigiama.
- Esama tam tikrų ryškių socialinių ir profesinių kategorijų skirtumų: 68 proc. baltaodžių ir 67 proc. fizinį darbą dirbančių darbuotojų mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamą darbą, palyginti su 60 proc. bedarbių respondentų.
- Respondentai, kurie baigė mokslus 16–19 metų amžiaus grupėje, labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu (68 proc.) nei tie, kurie baigė mokslus 15 metų amžiaus ar jaunesni arba kurie baigė mokslus 20 metų amžiaus ar vėliau (atitinkamai 64 ir 65 proc.).
- Tikėjimas, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija lemia gerai apmokamą darbą, šiek tiek skiriasi priklausomai nuo amžiaus: nuo 67 proc. 40 metų ir vyresnių (40–54 metų, 55 metų ir vyresnių) asmenų ir 65 proc. 25–39 metų amžiaus asmenų iki 63 proc. 15–24 metų amžiaus respondentų.

QB8.2 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia gerai apmokamas darbo vietas (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	66	27	7
Lytis			
Žmogus	67	27	6
Moteris	64	28	8
Amžius			
15–24	63	31	6
25–39	65	29	6
40–54	67	28	5
>=55	67	24	9
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	64	24	12
16–19	68	26	6
>=20	65	29	6
Vis dar studijuoja	59	33	8
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	65	30	5
Vadovai	66	28	6
Kitos baltos apykaklės	68	27	5
Fiziniai darbuotojai	67	27	6
Namų šeimininkai	62	28	10
Bedarbiai	60	33	7
Išėjęs į pensiją	66	24	10
Moksleiviai	62	31	7
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	65	28	7
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	66	27	7
Didelis miestas	66	27	7
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	75	20	5
Neigiamas	50	44	6
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	68	28	4
Ne	64	27	9

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“
I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

3. Platesnis darbo rinkos suvokimas

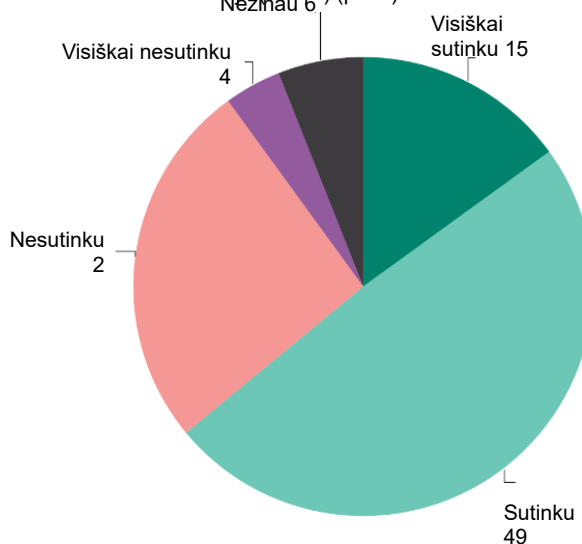
Maždaug du trečdaliai ES piliečių teigia, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda darbo vietų, kurios yra labai vertinamos visuomenėje.

Visoje Europos Sąjungoje 64 proc. ES piliečių mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia darbą, kuris yra labai vertinamas visuomenėje, įskaitant 15 proc.¹³ piliečių, kurie visiškai sutinka, ir 49 proc. piliečių, kurie linkę sutikti. Beveik trečdalis nesutinka (30 proc.), o 6 proc. nežino. Tai yra bendro sutarimo padidėjimas, palyginti su 2016 m., kai 60 proc. respondentų manė, kad profesinis rengimas yra labai vertinamas darbas jų šalyje.¹⁴

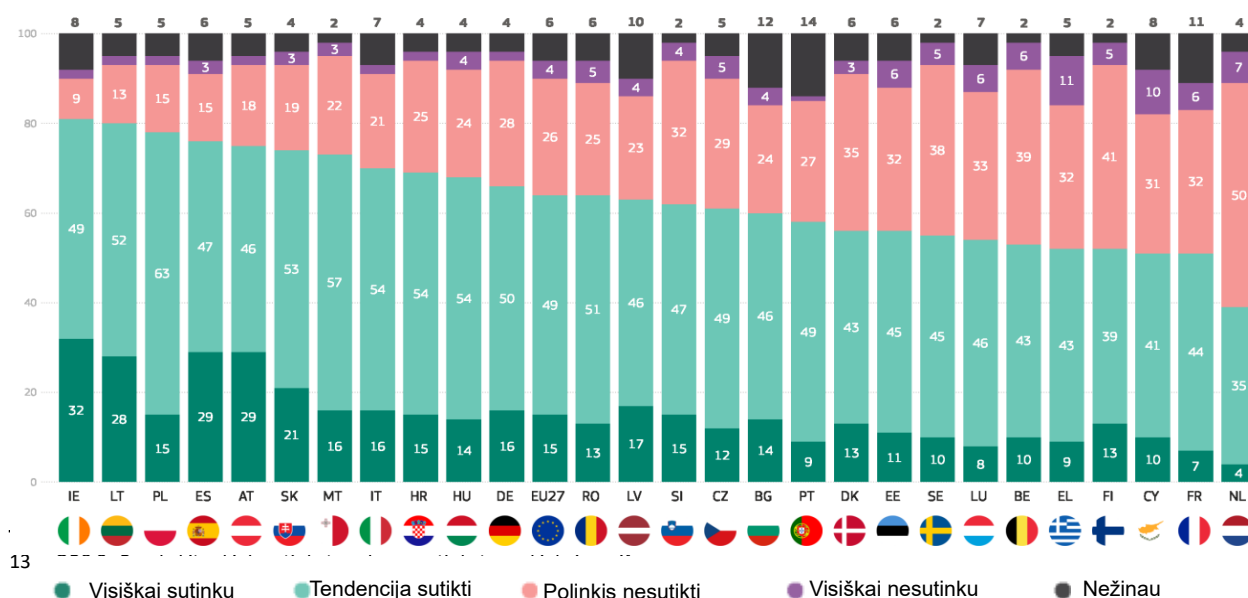
Šioje apklausoje bent pusė respondentų 26 valstybėse narėse sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia darbą, kuris visuomenėje yra labai vertinamas.

Valstybių narių nuomonės skiriasi – daugiausia sutarimų užregistruota Airijoje (81 proc.), Lietuvoje (80 proc.) ir Lenkijoje (78 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Nyderlanduose (39 proc.) ir Prancūzijoje bei Kipre (po 51 proc.).

QB8.3: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija suteikia galimybę gauti darbą, kuris yra labai vertinamas visuomenėje (ES 27) (proc.)

QB8.3. Pasakykite man, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - PRM kvalifikacija lemia darbo vietas, kurios yra labai vertinamos visuomenėje (%)

14 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 2016 m. klausimų formuluoatė šiek tiek skyrėsi: „Toliau pateikiami teiginiai apie darbo vietas, kurias žmonės gali gauti po profesinio mokymo vidurinėje mokykloje. Kokiu mastu jūs sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš jų? Profesinis švietimas veda prie darbo vietų, kurios yra labai vertinamos jūsų šalyje“

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

Nuomonės dėl to, koku mastu profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia darbo vietas, kurios visuomenėje yra labai vertinamos, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Profesinio rengimo ir mokymo suvokimas vėl daro didelį poveikį rezultatams. Daugiau kaip trys ketvirtadaliai (76 proc.) respondentų, manančių, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas lemia darbo vietas, kurios visuomenėje yra labai vertinamos, palyginti su tik 42 proc. respondentų, manančių, kad profesinis rengimas ir mokymas turi neigiamą įvaidį.
- Tarp profesinių kategorijų yra keletas ryškių skirtumų: 68 proc. fizinį darbą dirbančių darbuotojų ir namų darbininkų sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija lemia labai vertinamą darbą, palyginti su 57 proc. studentų.
- Šis įsitikinimas mažėja mažėjant amžiui: nuo 67 proc. 55 metų ir vyresnių respondentų iki 65 proc. 40–54 metų amžiaus respondentų, 63 proc. 25–39 metų amžiaus respondentų ir 58 proc. 15–24 metų amžiaus respondentų.
- Respondentai, baigę mokslus nuo 16 iki 19 metų amžiaus, dažniausiai sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija lemia labai vertinamą darbą (68 proc.), po to eina žarnos, baigusios mokslus nuo 15 metų ar jaunesnio amžiaus (66 proc.), ir žarnos, baigusios mokslus nuo 20 metų ar vėliau (60 proc.). Šiai nuomonei pritaria 54 proc. respondentų, kurie vis dar studijuoja.
- Respondentai, kurie patys dalyvavo profesiniame rengime ir mokyme, labiau linkę sutikti su teiginiu nei tie, kurie to nepadarė (68 proc., palyginti su 60 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB8.3 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija suteikia galimybę gauti darbą, kuris yra labai vertinamas visuomenėje (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	64	30	6
Lytis			
Žmogus	64	30	6
Moteris	64	29	7
Amžius			
15–24	58	37	5
25–39	63	32	5
40–54	65	31	4
>=55	67	25	8
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	66	22	12
16–19	68	26	6
>=20	60	35	5
Vis dar studijuoja	54	40	6
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	60	35	5
Vadovai	61	34	5
Kitos baltos apykaklės	66	30	4
Fiziniai darbuotojai	68	27	5
Namų šeimininkai	68	25	7
Bedarbiai	59	34	7
Išėję į pensiją	66	25	9
Moksleiviai	57	38	5
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	66	28	6
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	63	31	6
Didelis miestas	63	31	6
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	76	20	4
Neigiamas	42	53	5
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	68	28	4
Ne	60	32	8

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

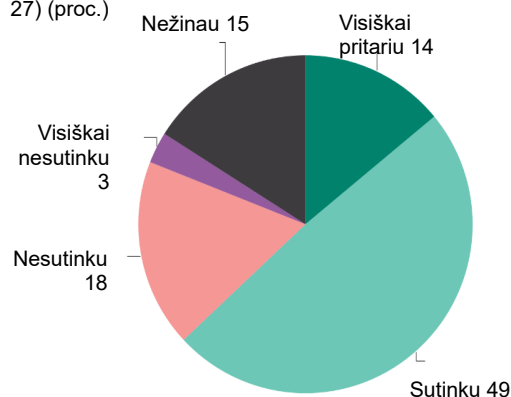
Maždaug du trečdaliai ES piliečių sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos

Visoje Europos Sąjungoje 63 proc. ES piliečių sutinka su teiginiu, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant 14 proc.¹⁵ piliečių, kurie visiškai sutinka, ir 49 proc. piliečių, kurie linkę sutikti. Maždaug kas penktas (21 proc.) nesutinka, o 16 proc. nežino.

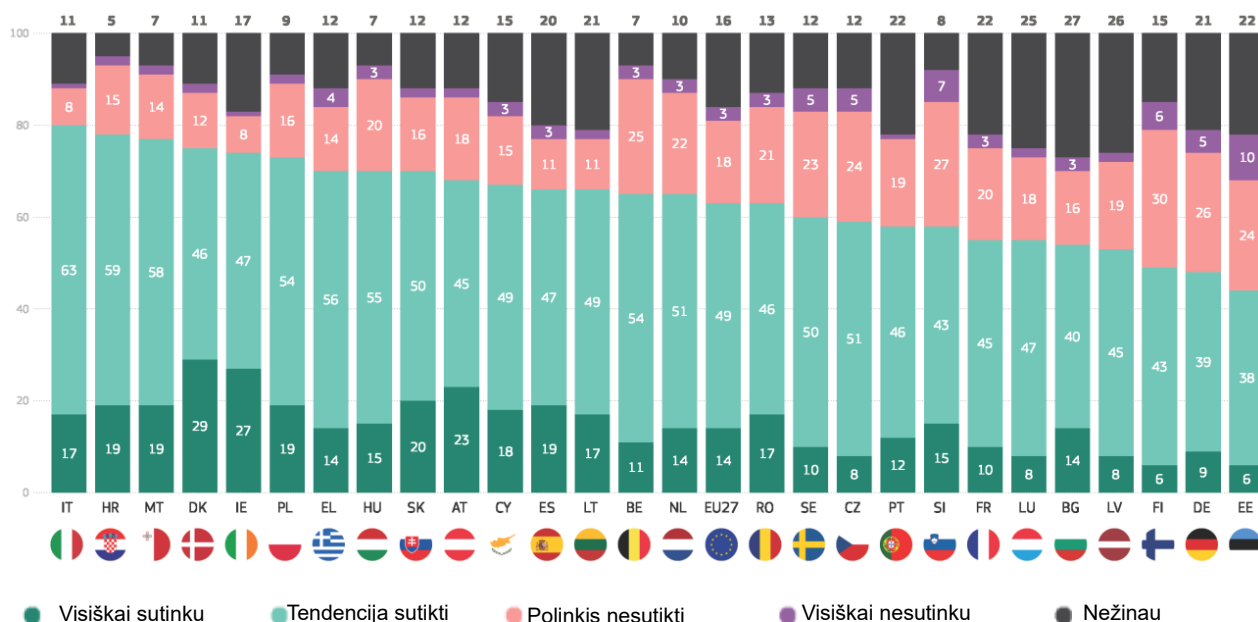
25 valstybėse narėse bent pusė respondentų teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos.

Valstybių narių nuomonės skiriasi – daugiausia sutarimo pasiekta Italijoje (80 proc.), Kroatijoje (78 proc.) ir Maltoje (77 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Estijoje (44 proc.), Vokietijoje (48 proc.) ir Suomijoje (49 proc.).

QB8.5: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos (ES 27) (proc.)

QB8.5. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM kiekybinis vertinimas padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos (proc.)

15 QB8.5. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos.

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

Nuomonės dėl to, koku mastu profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, kurie mano, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, labiau linkę manyti, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos lemia darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos (69 proc., palyginti su 53 proc.).
- Yra tam tikrų skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų: labiausiai tikėtina, kad, palyginti su 60 proc. vadovų ir į pensiją išėjusių respondentų, profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos sukuria darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos (67 proc.).
- Respondentai, kurių išsilavinimas baigėsi sulaukus 16 metų ar vėliau, labiau linkę manyti, kad profesinis rengimas ir mokymas lemia darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos, nei tie, kurių išsilavinimas baigėsi sulaukus 15 metų ar anksčiau (64 proc., palyginti su 58 proc.).
- Yra skirtumas tarp subjektyvios urbanizacijos: 66 proc. respondentų dideliuose miestuose pritaria teiginiui, palyginti su 61 proc. respondentų kaimo vietovėse ar kaimuose.
- Skirtumai pagal amžių yra tik nedideli. 15–24 m. ir 40–54 m. amžiaus grupėse (65 proc.), 25–39 m. amžiaus grupėje (64 proc.) labiausiai sutariama, kad profesinis rengimas ir mokymas padeda kurti žaliajai pertvarkai svarbias darbo vietas. Jis yra mažiausias 55+ grupėje (61 proc.).

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

I. Profesinio rengimo ir mokymo rezultatai darbo rinkoje

QB8.5 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	63	21	16
Lytis			
Žmogus	64	21	15
Moteris	62	21	17
Amžius			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=-15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Vis dar studijuoja	63	24	13
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	65	22	13

Vadovai	60	24	16
Kitos baltos apykaklės	67	21	12
Fiziniai darbuotojai	66	21	13
Namų šeimininkai	64	17	19
Bedarbiai	61	22	17
Išėjęs į pensiją	60	17	23
Moksleiviai	63	26	11
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	61	21	18
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	63	21	16
Didelis miestas	66	20	14
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	69	18	13
Neigiamas	53	31	16
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	63	22	15
Ne	63	20	17

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

1. Bendras požiūris į profesinį rengimą ir mokymą šalyje

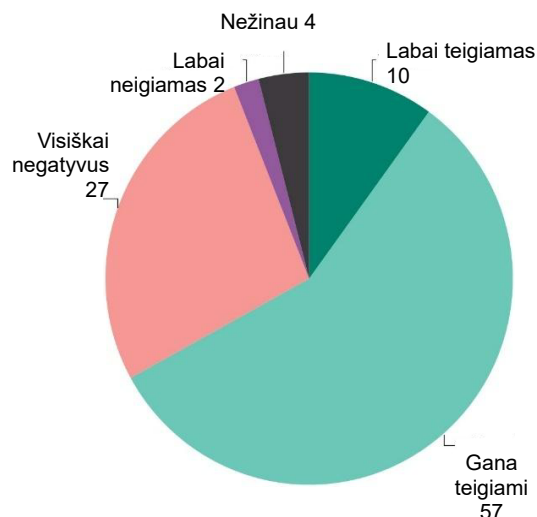
Du trečdaliai ES piliečių mano, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai

Visoje Europos Sąjungoje 67 proc. ES piliečių mano, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, iš jų 10 proc.¹⁶ teigia labai teigiamai, o 57 proc. – gana teigiamai. Maždaug trys iš dešimties respondentų mano, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas neigiamai, 27 proc. – gana neigiamai, o 2 proc. – labai neigiamai. Šie rezultatai laikui bėgant yra palyginti stabilūs. 2016 m. CEDEFOP apklausoje (ES 28) 67 proc. respondentų teigė,¹⁷ kad vidurinis profesinis rengimas ir mokymas jų šalyje yra teigiamas, o 2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) 71 proc.¹⁸ respondentų taip pat sutiko.

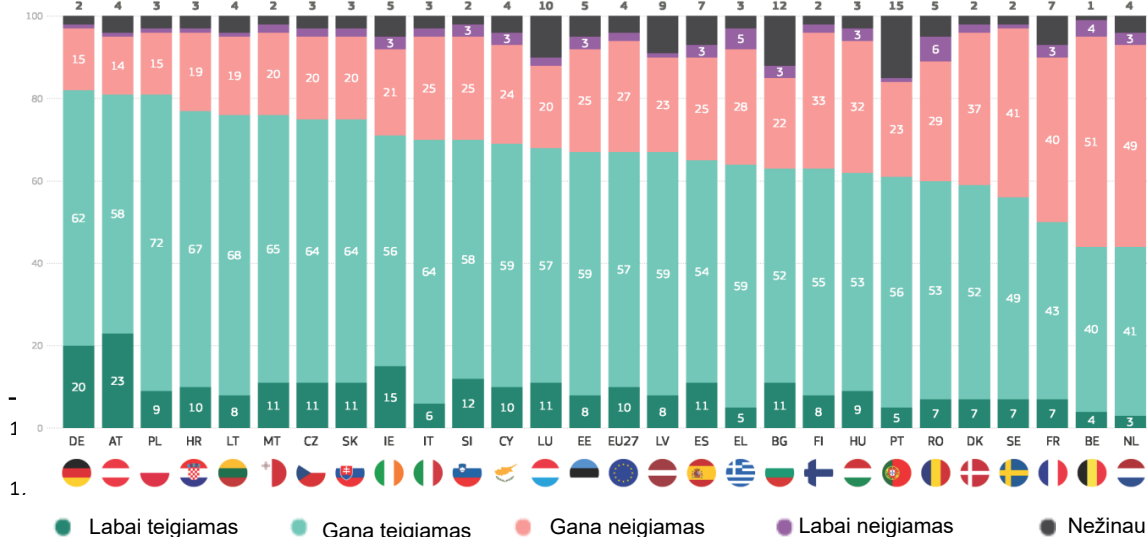
Dabartinėje apklausoje PRM suvokimas ES valstybėse narėse labai skiriasi. Didžiausias teigiamas vertinimas nustatytas Vokietijoje (82 proc.), Austrijoje ir Lenkijoje (po 81 proc.), Kroatijoje (77 proc.) ir Lietuvoje bei Maltoje (po 76 proc.). Mažiausiai teigiama nuomonė yra Belgijoje

ir Nyderlanduose (po 44 proc.), Prancūzijoje (50 proc.) ir Švedijoje (56 proc.).

QB6: Kaip, jūsų nuomone, INITIALUS profesinis rengimas ir mokymas vertinamas (MŪSŲ ŠALYJE)? (ES 27) (%)

QB6. Kaip, jūsų nuomone, INITIALUS profesinis rengimas ir mokymas vertinamas (MŪSŲ ŠALYJE)? (%)

1. Labai teigiamas Gana teigiamas Gana neigiamas Labai neigiamas Nežinau

countryB=EU28. Klausimo formuluotė skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluotės: 15 klausimas. „Ar galėtumėte pasakyti, kad šiais laikais 16–18 m. asmenų profesinis rengimas vidurinio ugdymo įstaigose jūsų šalyje vertinamas teigiamai arba neigiamai?“

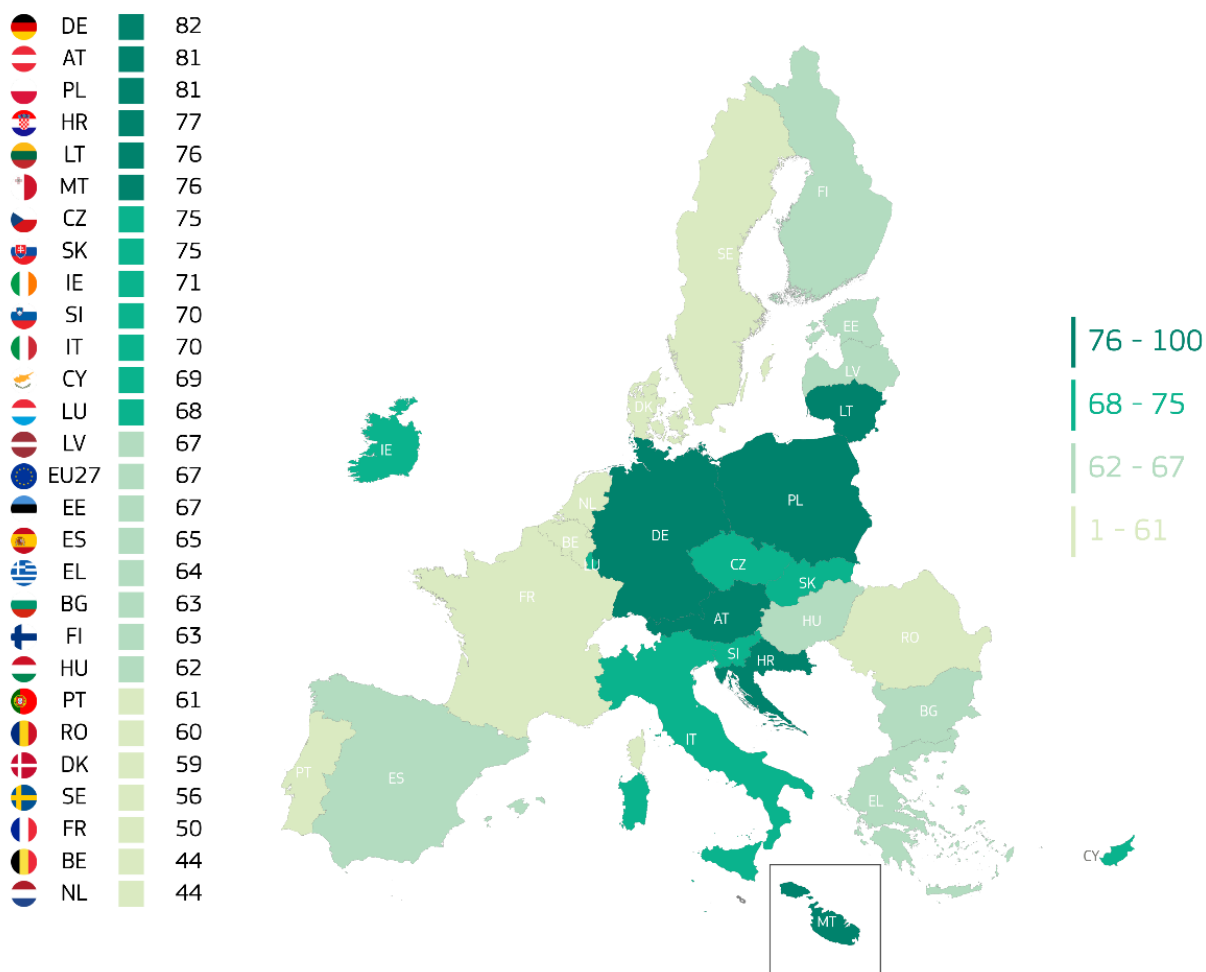
18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Klausimo formuluotė skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluotės ir joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo. 9 klausimas. „Ar manote, kad profesinis rengimas ir mokymas (MŪSŲ ŠALYJE) turi labai teigiamą, gana teigiamą, gana neigiamą ar labai neigiamą įvaidį?“

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

QB6: Kaip, jūsų nuomone, INITIALUS profesinis rengimas ir mokymas vertinamas (MŪSŲ ŠALYJE)? Iš viso teigiamų rezultatų (ES 27) (%)

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Kalbant apie tai, kaip vertinamas pirminis profesinis rengimas ir mokymas, tarp europiečių esama tam tikrų socialinių, demografinių ir požiūrio skirtumų, kaip nurodyta toliau.

- Teigiamas požiūris į profesinį rengimą ir mokymą daug labiau paplitęs tarp respondentų, manančių, kad studentai gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes (81 proc.), nei tarp respondentų, manančių, kad studentai negauna pakankamai informacijos (42 proc.).
- Tie, kurie mano, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi, labiau linkę teigiamai vertinti profesinį rengimą ir mokymą (76 proc.) nei tie, kurie tokio požiūrio nesilaiko (42 proc.).
- Respondentai, manantys, kad profesinis rengimas ir mokymas lemia gerai apmokamą darbą, labiau linkę teigiamai vertinti profesinį rengimą ir mokymą (76 proc.) nei tie, kurie to nedaro (50 proc.).
- Yra keletas didelių skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų: namų ūkio darbuotojai, pensininkai ir fizinį darbą dirbantys asmenys dažniausiai teigia, kad pirminis profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai (69–70 proc.), palyginti su 60 proc. bedarbių respondentų.
- 55 m. ir vyresni respondentai dažniausiai teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą (68 proc.), o 15–24 m. amžiaus respondentai – 61 proc.
- Respondentai, baigę mokslus nuo 16 iki 19 metų amžiaus, labiausiai linkę manyti, kad PRM įvaizdis yra teigiamas (70 proc.), palyginti su 64 proc. respondentų, kurie mokėsi iki 20 metų amžiaus ar vyresni.
- Žmonės, manantys, kad su STEM - susijęs profesinis rengimas ir mokymas labiau tinka vyrams, yra daug pozityvesni profesinio rengimo ir mokymo srityje nei tie, kurie tokio požiūrio nesilaiko (72 proc., palyginti su 61 proc.).
- Skirtumai pagal lytį yra nereikšmingi.

QB6 Kaip, jūsų nuomone, INITIALUS profesinis rengimas ir mokymas vertinamas (MŪSŲ ŠALYJE)?(%-EU)

	Iš viso teigiamų	Iš viso "Neigiamas"	Nežinau
27 ES valstybės narės	67	29	4
Lytis			
Žmogus	67	29	4
Moteris	66	29	5
Amžius			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Vis dar studijuoja	60	36	4
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	66	31	3
Vadovai	64	33	3
Kitos baltos apykaklės	68	30	2
Fiziniai darbuotojai	69	27	4
Namų šeimininkai	70	25	5
Bedarbiai	60	35	5
Išėjęs į pensiją	69	24	7
Moksleiviai	62	35	3
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	69	26	5
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	65	31	4
Didelis miestas	67	29	4
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	72	25	3
Ne	62	32	6

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo kokybė
II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę

2. Mokymosi kokybė

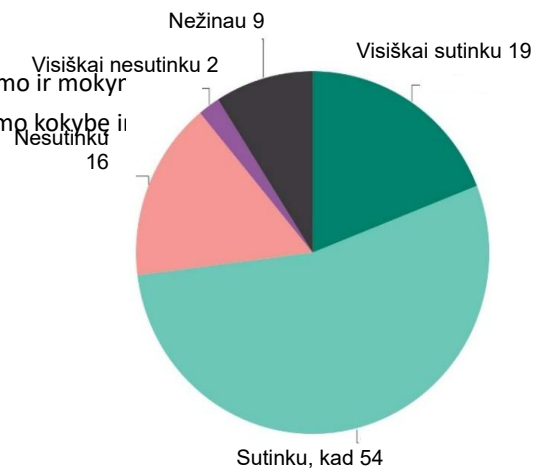
Maždaug trys ketvirtadaliai ES piliečių teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai

Visoje Europos Sąjungoje 73 proc. respondentų sutinka su teiginiu, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi, įskaitant 19 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 54 proc. respondentų, kurie linkę sutikti.¹⁹ Tik 18 proc. su tuo nesutinka, o 9 proc. nežino.

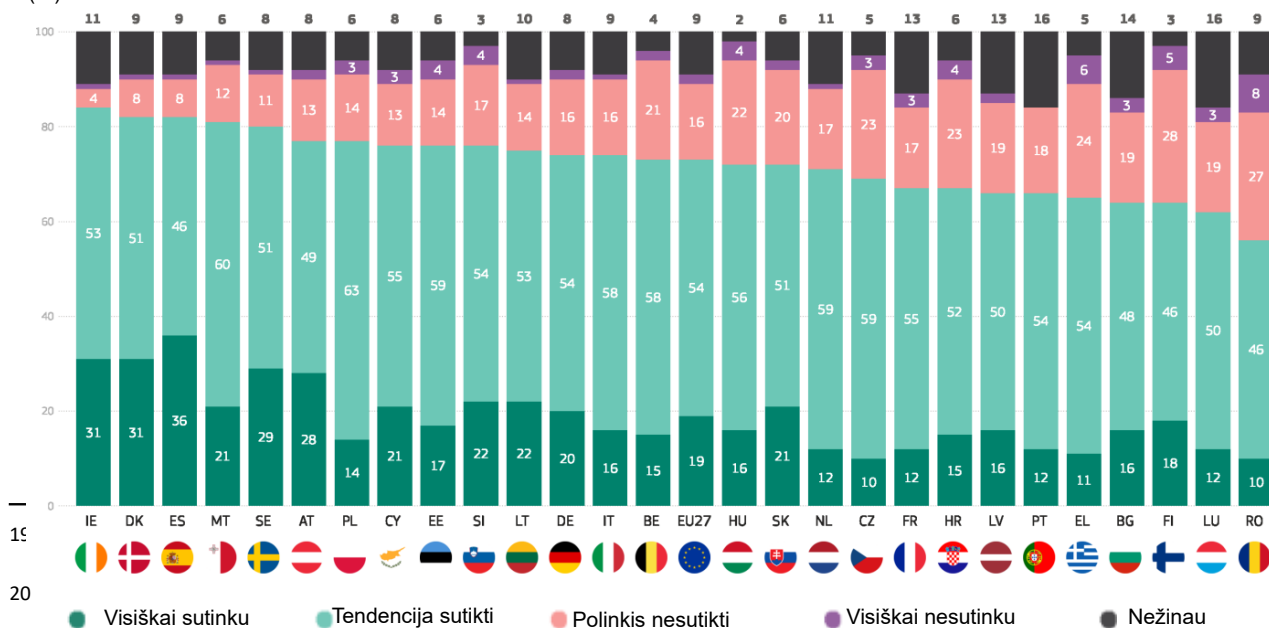
2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) 75 proc. respondentų teigė,²⁰ kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai, o tai labai gerai atspindi šios specialiosios „Eurobarometro“ apklausos rezultatus.

Dabartinėje apklausoje valstybių narių nuomonės skiriasi: daugiausia pritariama Airijoje (84 proc.), Ispanijoje ir Danijoje (po 82 proc.) ir Maltoje (81 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Rumunijoje (56 proc.), Liuksemburge (62 proc.) ir Bulgarijoje bei Suomijoje (po 64 proc.). Visose valstybėse narėse bent pusė respondentų sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi.

Reikšminga respondentų dalis atsakė „nežinau“, o didžiausi rodikliai buvo Portugalijoje ir Liuksemburge (po 16 proc.).

QB7.1. Pasakykite man, kiek sutinkate arba nesutinkate su šiais 111a ead1 teiginiais:— IVET siūlo aukštos kokybės mokymąsi (%)

pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo. QA10.1: „Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai“.

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Nuomonės apie tai, koku mastu profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, teigiamai vertinantys profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę sutikti: Su teiginiu sutinka 82 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, palyginti su 56 proc. respondentų, kurie teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas neigiamai.
- Požiūris, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi, labiau paplitęs tarp respondentų, kurie mano, kad žmonės gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes (82 proc.), nei tarp tų, kurie mano, kad ne (61 proc.).
- Esama tam tikrų didelių socialinių ir profesinių kategorijų skirtumų: fizinio darbo darbuotojai dažniausiai sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi (75 proc.), palyginti su 68 proc. studentų.
- Subjektyvi urbanizacija taip pat siejama su skirtingais atsakymais, nes 76 proc. respondentų kaimo vietovėse ar kaimuose pritaria šiam teiginiui, palyginti su 70 proc. respondentų mažuose ar vidutinio dydžio miestuose.
- Yra nedidelių skirtumų pagal amžių. 40–55 m. respondentai dažniausiai sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi (74 proc.). 55 metų ir vyresnių respondentų šis skaičius šiek tiek sumažėjo – iki 73 proc., 25–39 metų – iki 72 proc., o 15–24 metų respondentų – iki 69 proc.
- Nedidelis vaidmuo tenka ir amžiui baigus mokslus. Tikėjimas, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia aukštos kokybės mokymosi galimybių, yra didžiausias tarp 16–19 m. amžiaus respondentų (74 proc.), palyginti su 73 proc. respondentų, baigusių profesinį rengimą ir mokymą 20 m. ar vėliau, ir 71 proc. respondentų, baigusių profesinį rengimą ir mokymą 15 m. ar jaunesniame amžiuje.
- Respondentai, rekomenduojantys profesinį vidurinį išsilavinimą, labiau linkę sutikti su teiginiu (77 proc.) nei tie, kurie rekomenduoja bendrąjį vidurinį išsilavinimą (70 proc.).
- Respondentai, kurie patys dalyvavo profesinio rengimo ir mokymo programose, labiau linkę sutikti su tuo, kad profesinis rengimas ir mokymas siūlo aukštos kokybės mokymąsi (76 proc.), nei tie, kurie to nepadarė (70 proc.).
- Suvokimo skirtumai pagal lytį yra nereikšmingi.

QB7.1 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Pirminis profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	73	18	9
Lytis			
Žmogus	72	19	9
Moteris	73	18	9
Amžius			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=-15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Vis dar studijuoja	67	23	10
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	71	21	8
Vadovai	72	18	10
Kitos baltos apykaklės	72	20	8
Fiziniai darbuotojai	75	19	6
Namų šeimininkai	70	20	10
Bedarbiai	70	20	10
Išėję į pensiją	73	15	12
Moksleiviai	68	24	8
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	76	16	8
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	70	20	10
Didelis miestas	72	20	8
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	82	12	6
Neigiamas	56	35	9
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	76	18	6
Ne	70	19	11

3. Mokytojų darbo jėgos kokybė

Maždaug keturi iš penkių ES piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi

Visoje Europos Sąjungoje 79 proc. ES piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi, iš jų 23 proc. visiškai sutinka, o 56 proc.²¹ linkę sutikti. Daugiau nei vienas iš dešimties respondentų nesutinka (13 proc.), o 8 proc. nežino.

Laikui bėgant susitarimas šiek tiek padidėjo. 2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) 76 proc. respondentų sutiko, kad profesinio rengimo ir mokymo srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi²².

Dabartinėje apklausoje valstybių narių nuomonės skiriasi: daugiausia pritariama Austrijoje (86 proc.), Airijoje (84 proc.) ir Kipre (83 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Rumunijoje (64 proc.), Bulgarijoje ir Liuksemburge (po 72 proc.) ir Nyderlanduose (73 proc.). Visose valstybėse narėse bent šeši iš dešimties respondentų teigia, kad PRM srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi.

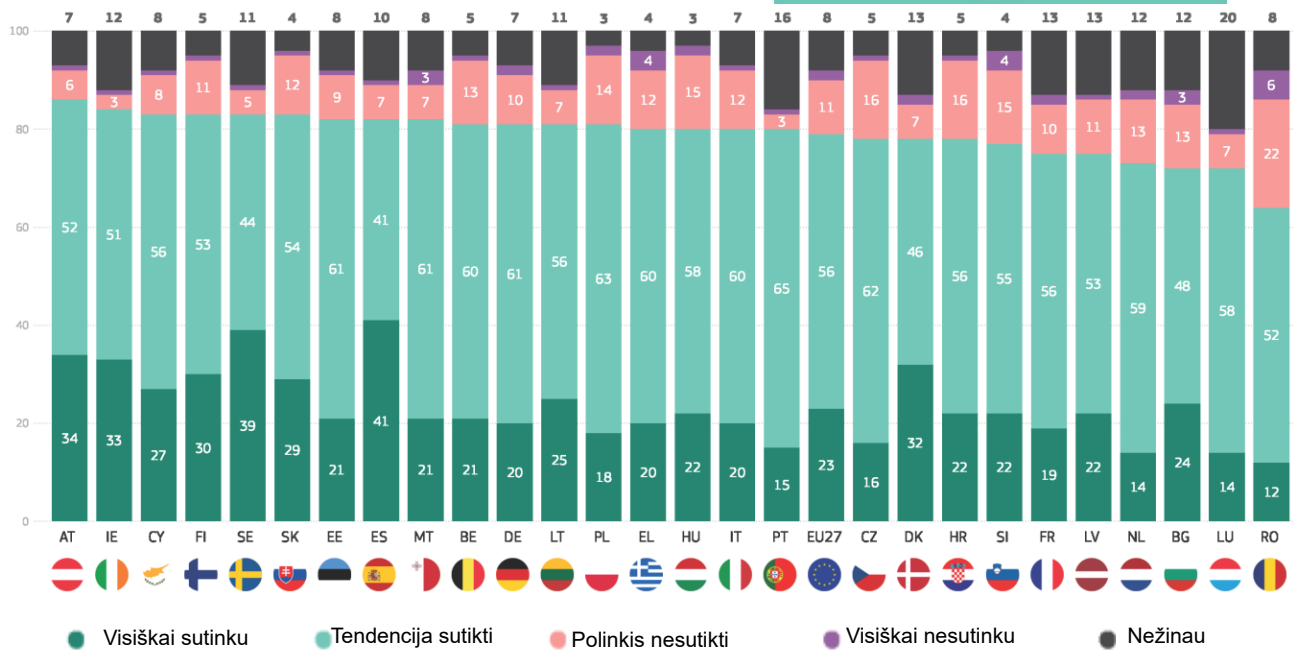
21 QB7.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi.

22 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999> Klausimo formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluočių ir joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo. QA10.3: „Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Profesinio rengimo ir mokymo srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi.“

QB7.3: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo srityje mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi (ES 27) (proc.)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo srityje mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi“
II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo srityje mokytojus ir instruktorius

QB7.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi (%)

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Respondentų nuomonė, kad PRM mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Tie, kurie teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę laikytis šios nuomonės: 87 proc., palyginti su 67 proc. tų, kurie mano, kad profesinis rengimas ir mokymas turi neigiamą įvaidį.
- Respondentai, manantys, kad studentai gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, yra daug labiau linkę sutikti (87 proc.) nei tie, kurie to nedaro (69 proc.).
- Yra tam tikrų didelių skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų, vadovai ir kiti darbininkai, kurie dažniausiai laikosi šios nuomonės (abiejose 81 proc.), palyginti su 74 proc. namų gyventojų.
- Pagal amžių baigus mokslus, įsitikinimas, kad PRM mokytojai yra kompetentingi, labiausiai paplitęs tarp respondentų, kurie baigė mokslus sulaukę 20 metų (81 proc.). Šis skaičius siekia 79 proc. tų, kurie baigė mokslus 16–19 m., ir 74 proc. tų, kurie baigė mokslus 15 m. ar anksčiau.
- B metų amžiaus respondentai šiek tiek skiriasi: 40–54 m. amžiaus respondentai dažniausiai sutinka, kad PRM mokytojai yra kompetentingi (81 proc.), o 77 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų taip mano.
- PRM programose dalyvavę respondentai labiau linkę sutikti, kad PRM mokytojai yra kompetentingi (81 proc.), nei tie, kurie jų neturi (77 proc.).
- Suvokimo pagal lytį skirtumų nėra.

QB7.3 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo srities mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	79	13	8
Lytis			
Žmogus	79	13	8
Moteris	79	13	8
Amžius			
15–24	77	16	7
25–39	80	13	7
40–54	81	12	7
>=55	78	11	11
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	74	12	14
16–19	79	14	7
>=20	81	11	8
Vis dar studijuoja	77	15	8
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	79	14	7
Vadovai	81	10	9
Kitos baltos apykaklės	81	12	7
Fiziniai darbuotojai	80	14	6
Namų šeimininkai	74	17	9
Bedarbiai	75	16	9
Išėjęs į pensiją	77	11	12
Moksleiviai	76	17	7
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	78	13	9
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	78	14	8
Didelis miestas	80	12	8
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	87	8	5
Neigiamas	67	24	9
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	81	13	6
Ne	77	13	10

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymų kokybė“
II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę

4. Infrastruktūros kokybė

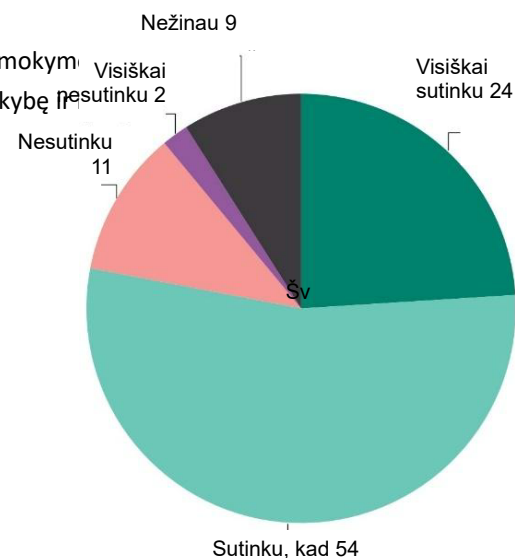
Maždaug keturi iš penkių ES piliečių teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros.

Visoje Europos Sąjungoje 78 proc. ES piliečių sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros, pavyzdžiui, kompiuterių ir mašinų. Tai apima 24 proc., kurie visiškai sutinka, ir 54 proc., kurie linkę sutikti. Tik 13 proc. su tuo nesutinka, o 9 proc. nežino.²³

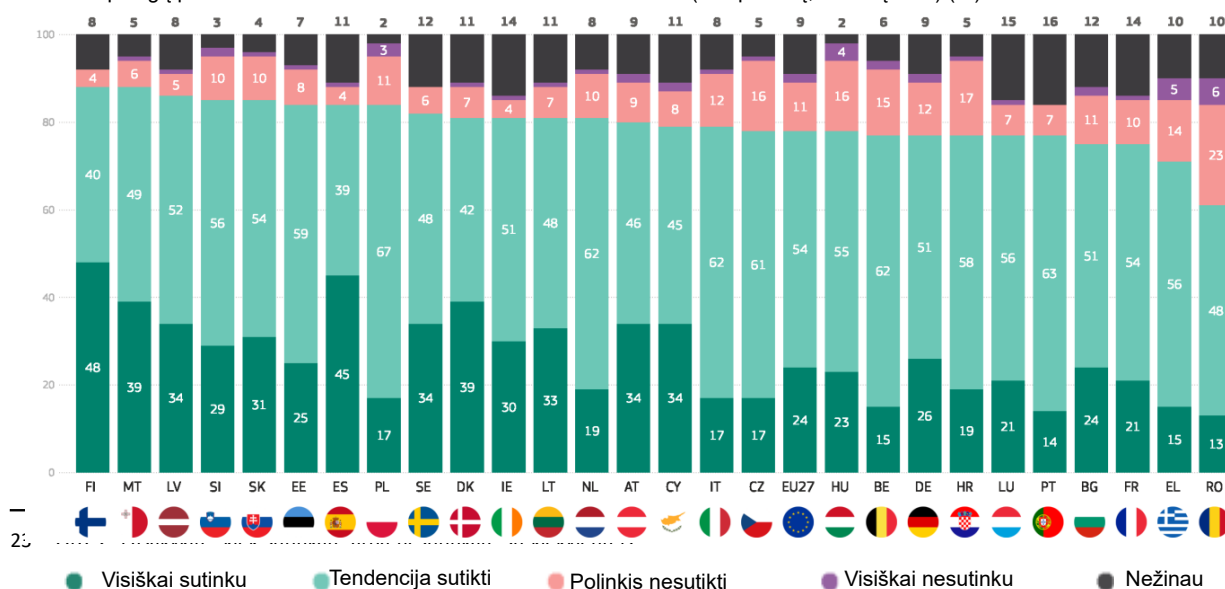
2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) 82 proc. respondentų sutiko, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę naudotis šiuolaikine tokio pobūdžio įranga,²⁴ t. y. šiek tiek daugiau nei 78 proc. apklausoje dalyvavusių respondentų.

Dabartinėje apklausoje valstybių narių nuomonės skiriasi: daugiausia sutikta Maltoje ir Suomijoje (po 88 proc.) ir Latvijoje (86 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Rumunijoje (61 proc.), Graikijoje (71 proc.) ir Prancūzijoje (75 proc.).

Visose valstybėse narėse bent šeši iš dešimties respondentų teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros.

QB7.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Pirminis profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros (kompiuterių, mašinų ir kt.) (%)

24 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Klausimo formulotė skiriasi nuo dabartinės apklausos formulotės ir joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo. QA10.2: „Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę naudotis šiuolaikine įranga (kompiuteriais, mašinomis ir kt.).“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Susitarimų, pagal kuriuos profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės infrastruktūros, mastas skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, teigiamai vertinantys profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę sutikti: 86 proc. žmonių teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, palyginti su 67 proc. žmonių, kurie teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas neigiamai.
- Respondentai, manantys, kad žmonės gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, labiau linkę sutikti, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės infrastruktūros (87 proc.), nei tie, kurie mano, kad to nedaro (70 proc.).
- Pagal amžių baigus mokslus požiūris, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros, labiau paplitęs tarp respondentų, kurie baigė mokslus būdami 16 metų ar vyresni (80 proc.), nei tarp tų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni (71 proc.).
- Esama tam tikrų didelių socialinių ir profesinių kategorijų skirtumų: fizinį darbą dirbantys darbuotojai šiam teiginiui pritaria labiausiai (81 proc.), palyginti su 74 proc. namų ūkio darbuotojų.
- Pagal amžių 25–39 m. ir 40–54 m. respondentai dažniausiai sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės infrastruktūros (80–81 proc.). 55 metų ir vyresnių respondentų šis skaičius sumažėjo iki 78 proc., o 15–24 metų respondentų – iki 75 proc.
- Respondentai, kurie patys dalyvavo profesinio rengimo ir mokymo programose, labiau linkę manyti, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės infrastruktūros (82 proc.), nei tie, kurie to nepadarė (76 proc.).
- Šis požiūris šiek tiek labiau paplitęs tarp respondentų, kurie rekomenduotų profesinį vidurinį išsilavinimą (82 proc.), nei tarp respondentų, kurie pirmenybę teikia bendrajam viduriniam išsilavinimui (77 proc.).
- Suvokimo pagal lytį skirtumų nėra.

QB7.2 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Pirminis profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros (kompiuterių, mašinų ir kt.) (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	78	13	9
Lytis			
Žmogus	79	12	9
Moteris	78	12	10
Amžius			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Vis dar studijuoja	74	16	10
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	78	14	8
Vadovai	80	11	9
Kitos baltos apykaklės	80	14	6
Fiziniai darbuotojai	81	13	6
Namų šeimininkai	74	15	11
Bedarbiai	76	14	10
Išėjęs į pensiją	77	9	14
Moksleiviai	76	16	8
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	79	12	9
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	78	12	10
Didelis miestas	79	12	9
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	86	8	6
Neigiamas	67	23	10
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	82	12	6

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Ne	76	12	12

5. Specializuoti techniniai įgūdžiai

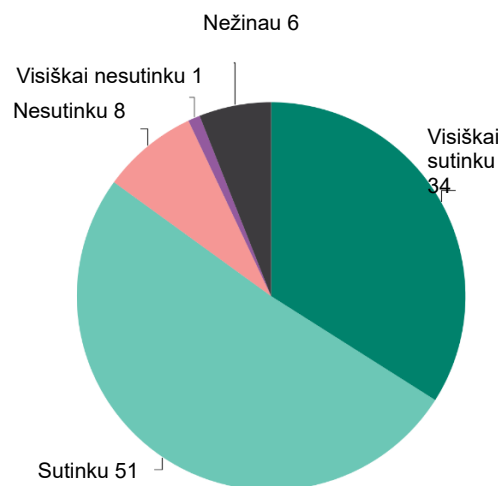
Didžioji dauguma ES piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujantys asmenys įgyja specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis.

Visoje Europos Sąjungoje 85 proc. respondentų sutinka su teiginiu, kad profesinio rengimo ir mokymo sistemoje dalyvaujantys asmenys mokosi specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis, įskaitant 34 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 51 proc.²⁵ respondentų, kurie linkę sutikti. Mažiau nei vienas iš dešimties respondentų nesutinka (9 proc.), o 6 proc. respondentų to nežino.

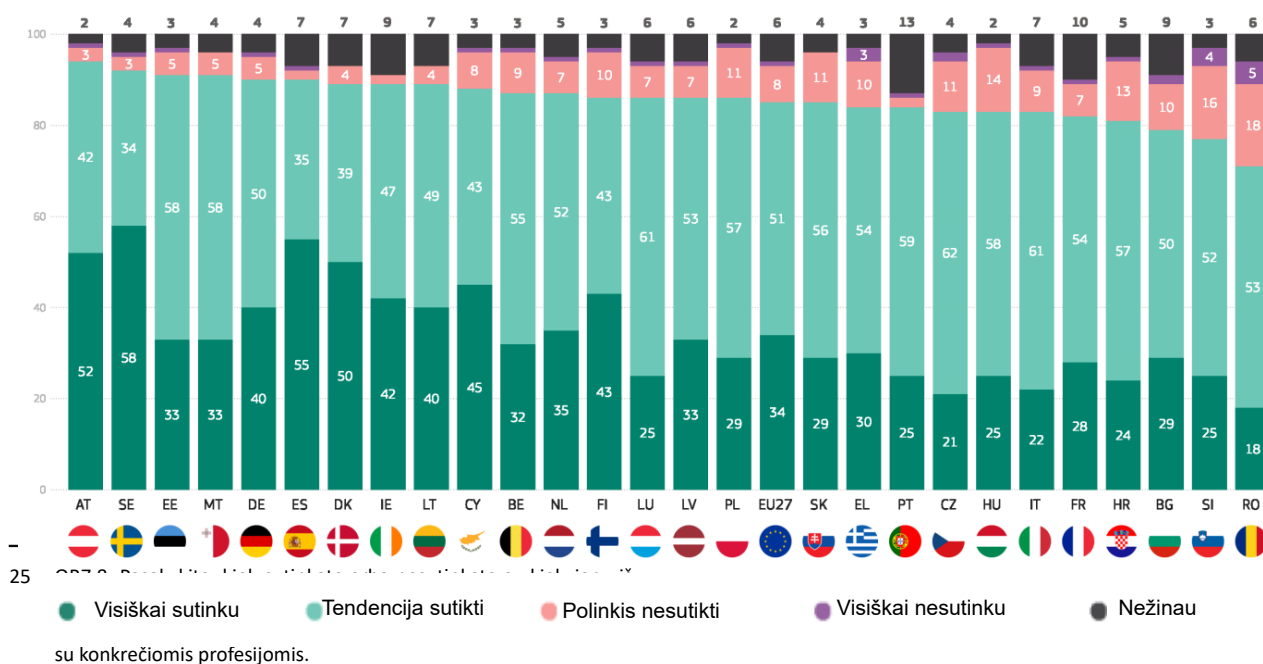
Valstybės narės iš esmės sutaria dėl šio profesinio rengimo ir mokymo aspekto. Daugiausia pritariama Austrijoje (94 proc.), Švedijoje (92 proc.), Maltoje ir Estijoje (po 91 proc.) ir Vokietijoje bei Ispanijoje (po 90 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Rumunijoje (71 proc.), Slovėnijoje (77 proc.), Bulgarijoje (79 proc.) ir Kroatijoje (81 proc.), nors net ir šiose šalyse daugiau kaip septynios iš dešimties pritaria šiam požiūriui.

Visose valstybėse narėse bent du trečdaliai respondentų teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujantys asmenys įgyja specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis.

QB7.8: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM programose dalyvaujantys asmenys įgyja specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis (ES 27) (%)

QB7.8: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM programose dalyvaujantys asmenys įgyja specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis (ES 27) (%)

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Sutarimo, kad profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujantys asmenys įgytų tiesiogiai aktualių specializuotų įgūdžių, mastas priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, teigiamai vertinantys profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę sutikti, kad profesinis rengimas ir mokymas moko atitinkamų specializuotų techninių įgūdžių: 91 proc. respondentų teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, palyginti su 78 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas neigiamai.
- Respondentai, manantys, kad jaunimas gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu (91 proc.) nei tie, kurie mano, kad ne (80 proc.).
- Yra keletas didelių skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų: vadovai pasiekė aukščiausią susitarimą, kad profesinio rengimo ir mokymo įstaigose dirbantys asmenys įgytų specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis (90 proc.), o namuose gyvenantys asmenys – žemiausią lygį (77 proc.).
- Pagal amžių mokymosi pabaigoje įsitikinimas, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia atitinkamų specializuotų techninių įgūdžių, labiausiai paplitęs tarp respondentų, kurie mokėsi ir po 20 metų (88 proc.), ir tarp tų, kurie mokėsi nuo 16 iki 19 metų (86 proc.). Respondentai, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni, yra mažiausiai linkę pritarti šiai nuomonei (80 proc.).
- Su šiuo teiginiu nuosekliai sutinka daug visų amžiaus grupių respondentų: 88 proc. 40–54 m. amžiaus respondentų, 87 proc. 25–39 m. amžiaus respondentų, 85 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų ir 84 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- Suvokimo pagal lytį skirtumų nėra.

QB7.8 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo programose dalyvaujantys asmenys mokosi specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	85	9	6
Lytis			
Žmogus	85	9	6
Moteris	86	8	6
Amžius			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Vis dar studijuoja	85	9	6
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	86	10	4
Vadovai	90	6	4
Kitos baltos apykaklės	87	9	4
Fiziniai darbuotojai	86	9	5
Namų šeimininkai	77	14	9
Bedarbiai	83	11	6
Išėję į pensiją	84	7	9
Moksleiviai	85	10	5
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	85	9	6
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	85	9	6
Didelis miestas	88	7	5
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	91	5	4
Neigiamas	78	17	5
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	88	8	4

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Ne	83	9	8

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo
II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir

6. Papildomos mokymosi galimybės

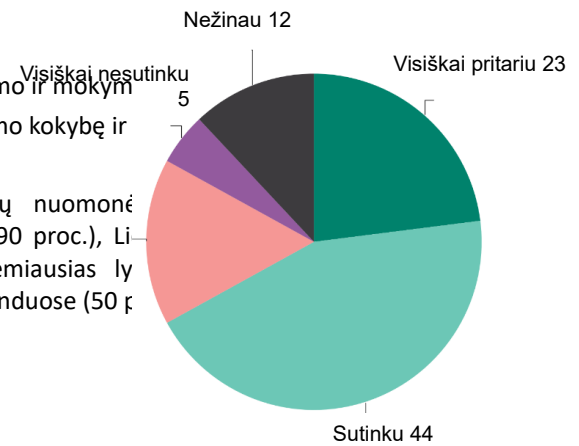
Du trečdaliai ES piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programas baigę asmenys gali stoti į universitetines studijas

Visoje Europos Sąjungoje 67 proc. respondentų mano, kad profesinio rengimo ir mokymo programas baigę asmenys gali stoti į universitetines studijas, iš jų 23 proc. visiškai sutinka, o 44 proc.²⁶ linkę sutikti. Kas penktas (21 proc.) nesutinka, o 12 proc. nežino. Praktiškai 72,6 proc. vidurinio profesinio rengimo ir mokymo įstaigų moksleivių Europos Sąjungoje dalyvauja programose, pagal kurias suteikiama tiesioginė galimybė įgyti tretinį išsilavinimą.²⁷ Tai rodo, kad visuomenės suvokimas iš esmės atspindi realybę, nors tam tikras neįvertinimas išlieka, atsižvelgiant į tai, kad faktiniai prieigos rodikliai yra šiek tiek didesni nei suvokiami rodikliai.

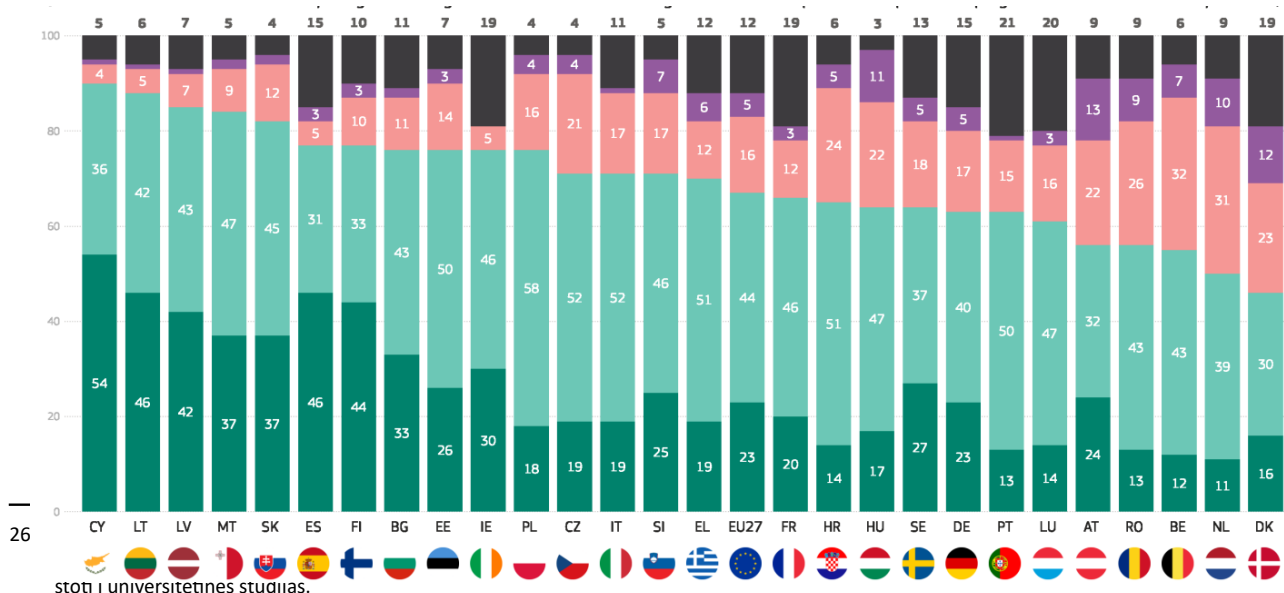
Šio klausimo rezultatas yra stabilus laikui bėgant. 2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) 68 proc. respondentų teigė, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia žmonėms galimybę po to tęsti universitetines studijas.²⁸

Šioje apklausoje bent pusė respondentų 26 valstybėse narėse teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programas baigę asmenys gali stoti į universitetines studijas.

Valstybių narių nuomonė sutikta Kipre (90 proc.), Li (85 proc.). Žemiausias ly (proc.), Nyderlanduose (50 p

QB7.4: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM programas baigę asmenys gali stoti į universitetines studijas (ES 27) (proc.)

27 [h](#) Visiškai sutinku Tendencija sutikti Polinkis nesutikti Visiškai nesutinku Nežinau

28 [h](#) formuluoję skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluoję ir joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo. Profesinis rengimas ir mokymas suteikia žmonėms galimybę po to tęsti universitetines studijas“.

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Tai, koku mastu respondentai sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo programas baigę asmenys gali stoti į universitetines studijas, priklauso nuo socialinių ir demografinių veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, kurie teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę manyti, kad profesinio rengimo ir mokymo įstaigų absolventai gali stoti į universitetines studijas (74 proc., palyginti su 57 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų nuomonė neigiama).
- Požiūrį, kad profesinio rengimo ir mokymo programas baigę asmenys gali dalyvauti universitetinėse studijose, palaiko 75 proc. respondentų, kurie mano, kad jaunimas gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, palyginti su 62 proc. tų, kurie to nedaro.
- Ši nuomonė šiek tiek prastėja didėjant amžiui: nuo 71 proc. 15–24 m. amžiaus grupėje iki 64 proc. 55 m. amžiaus ir vyresnių asmenų grupėje.
- Pagal amžių baigus mokslus požiūris, kad asmenys, kurie baigia profesinio rengimo ir mokymo programas, gali dalyvauti universitetinėse studijose, labiausiai paplitęs tarp respondentų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni ir 16–19 metų amžiaus (69–68 proc.), o tarp tų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar anksčiau, šis skaičius sumažėjo iki 59 proc.
- Respondentai, kurie patys lankė profesinį rengimą ir mokymą, taip pat labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu nei tie, kurie to nepadarė (71 proc., palyginti su 65 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB7.4 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Asmenys, baigę pirminio profesinio rengimo ir mokymo programas, gali stoti į universitetines studijas (% ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	67	21	12
Lytis			
Žmogus	67	21	12
Moteris	67	20	13
Amžius			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Vis dar studijuoja	71	20	9
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	68	22	10
Vadovai	68	22	10
Kitos baltos apykaklės	68	23	9
Fiziniai darbuotojai	70	20	10
Namų šeimininkai	66	19	15
Bedarbiai	66	20	14
Išėjęs į pensiją	63	18	19
Moksleiviai	72	20	8
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	66	20	14
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	66	22	12
Didelis miestas	71	18	11
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	74	15	11
Neigiamas	57	33	10
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	71	19	10
Ne	65	21	14

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“
II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būd

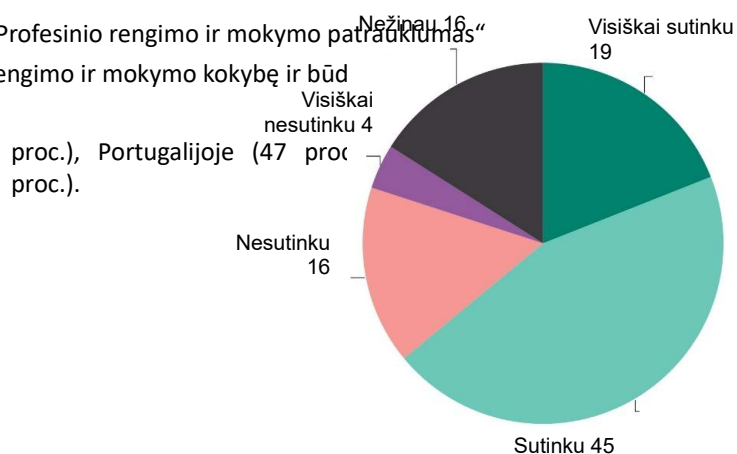
Maždaug du trečdaliai ES piliečių mano, kad profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijai įgyti besimokantys asmenys turi galimybių studijuoti užsienyje.

Pagal programą „Erasmus+“ remiamas profesinių mokyklų studentų judumas, kad profesinio rengimo ir mokymo įstaigose besimokantys asmenys galėtų studijuoti arba mokytis užsienyje.²⁹ Visoje Europos Sąjungoje 64 proc. respondentų teigia, kad asmenys, kurie studijuoja siekdami įgyti PRM kvalifikaciją, turi galimybių studijuoti užsienyje, įskaitant 19 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 45 proc.³⁰ respondentų, kurie linkę sutikti. Iš viso 20 proc. su tuo nesutinka, o 16 proc. nežino.

Laikui bėgant didėjo informuotumas apie galimybes studijuoti užsienyje turint profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijas. 2016 m. CEDEFOP apklausoje (ES 28) 60 proc. respondentų sutiko, kad profesinio rengimo ir mokymo įstaigose dirbantys asmenys turi galimybių studijuoti ar dirbti užsienyje, 22 proc. su tuo nesutiko, o 18 proc. to nežinojo.³¹ 2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) šiek tiek kitaip suformuluotas klausimas parodė, kad 43 proc. respondentų manė, jog profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybių studijuoti užsienyje.³²

Šioje apklausoje bent pusė respondentų 25 valstybėse narėse mano, kad asmenys, siekiantys įgyti PRM kvalifikaciją, turi galimybių studijuoti užsienyje.

Valstybių narių nuomonės skiriasi – daugiausia sutarimo pasiekta Kipre (86 proc.), Maltoje (85 proc.) ir Slovakijoje (75 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Švedijoje (45

proc.), Portugalijoje (47 proc.) ir Slovakijoje (47 proc.).

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

30 QB7.5. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Asmenys, kurie studijuoja PRM kvalifikacijai įgyti, turi galimybę studijuoti užsienyje kaip dalį savo studijų.

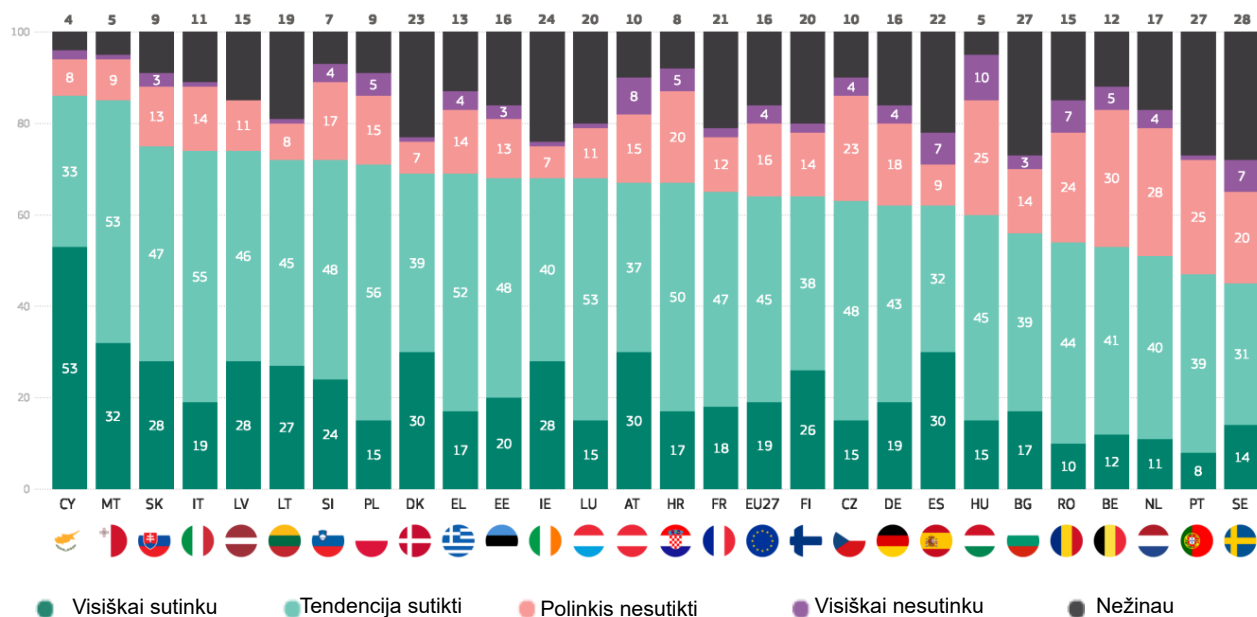
31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Klausimų formuluotė skiriasi nuo dabartinės apklausos, kurioje daugiausia dėmesio skiriama studijoms užsienyje per profesinio rengimo ir mokymo studijas, o 2016 m. klausimas apėmė studijas arba darbą užsienyje po profesinio rengimo ir mokymo. Q19.2: „Toliau pateikiami teiginiai apie tai, kas vyksta po profesinio mokymo vidurinėje mokykloje. Ar sutinkate su kiekvienu iš jų? Profesinis mokymas vidurinio ugdymo įstaigose suteikia galimybių studijuoti ar dirbti užsienyje“.

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Klausimo formuluotė skiriasi nuo dabartinės apklausos formuluotės, joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo, ir ji suformuluota neigiamai. QA10.5: „Papasakokite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių. Profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia galimybių studijuoti užsienyje“.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

QB7.5: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM kvalifikacijai įgyti besimokantys asmenys turi galimybę studijuoti užsienyje (ES 27) (proc.)

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Tai, koku mastu respondentai sutinka, kad asmenys, kurie studijuoja siekdami įgyti PRM kvalifikaciją, turi galimybių studijuoti užsienyje, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

■ Respondentų, teigiamai vertinančių profesinį rengimą ir mokymą, yra daugiau

tikėtina, kad profesinio rengimo ir mokymo įstaigų moksleiviai turi galimybių

studijuoti užsienyje (71 proc., palyginti su 52 proc. asmenų, kurių rezultatai neigiami);

suvokimas).

■ Respondentai, manantys, kad jaunimas gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, labiau linkę sutikti, kad asmenys, siekiantys įgyti profesinio rengimo ir mokymo kvalifikaciją, turi galimybių studijuoti užsienyje (72 proc.), nei tie, kurie mano, kad tokios galimybės neturi (56 proc.).

■ Tarp 16–19 m. (65 proc.) ir 20 m. ir vyresnių (64 proc.) išsilavinimą įgijusių respondentų labiausiai paplitęs įsitikinimas, kad asmenys, siekiantys įgyti PRM kvalifikaciją, turi galimybių studijuoti užsienyje, o tarp 15 m. ir jaunesnių respondentų šis įsitikinimas sumažėjo iki 59 proc. Tarp tų, kurie vis dar mokosi, jis siekia 62 proc.

■ Respondentai, kurie rekomenduotų profesinį vidurinį išsilavinimą (67 proc.), šiek tiek dažniau nei tie, kurie pirmenybę teikia bendrajam viduriniam išsilavinimui (63 proc.), mano, kad PRM studentai turi galimybių studijuoti užsienyje.

■ Pagal amžių yra tik nedideli skirtumai.

■ Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB7.5 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM kvalifikacijai įgyti besimokantys asmenys turi galimybę studijuoti užsienyje (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	64	20	16
Lytis			
Žmogus	64	20	16
Moteris	64	19	17
Amžius			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Vis dar studijuoja	62	25	13
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	67	20	13
Vadovai	63	21	16
Kitos baltos apykaklės	65	21	14
Fiziniai darbuotojai	66	20	14
Namų šeimininkai	62	22	16
Bedarbiai	60	20	20
Išėjęs į pensiją	62	15	23
Moksleiviai	64	25	11
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	64	19	17
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	64	20	16
Didelis miestas	64	20	16
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	71	15	14
Neigiamas	52	32	16
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	66	20	14
Ne	62	20	18

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

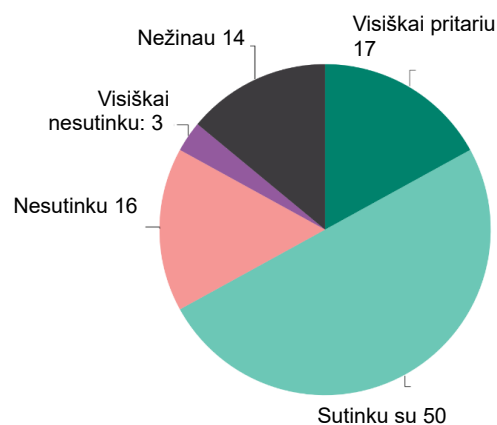
Du trečdaliai ES piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji būtų teikiama būtina parama.

Visoje Europos Sąjungoje 67 proc. respondentų teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji, kurie gali susidurti su kliūtimis tam tikrų rūšių mokymosi aplinkoje, gautų paramą, kurios jiems reikia programoms užbaigti, įskaitant 17 proc.³³ respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 50 proc. respondentų, kurie linkę sutikti. Maždaug vienas iš penkių (19 proc.) nesutinka, o 14 proc. nežino.

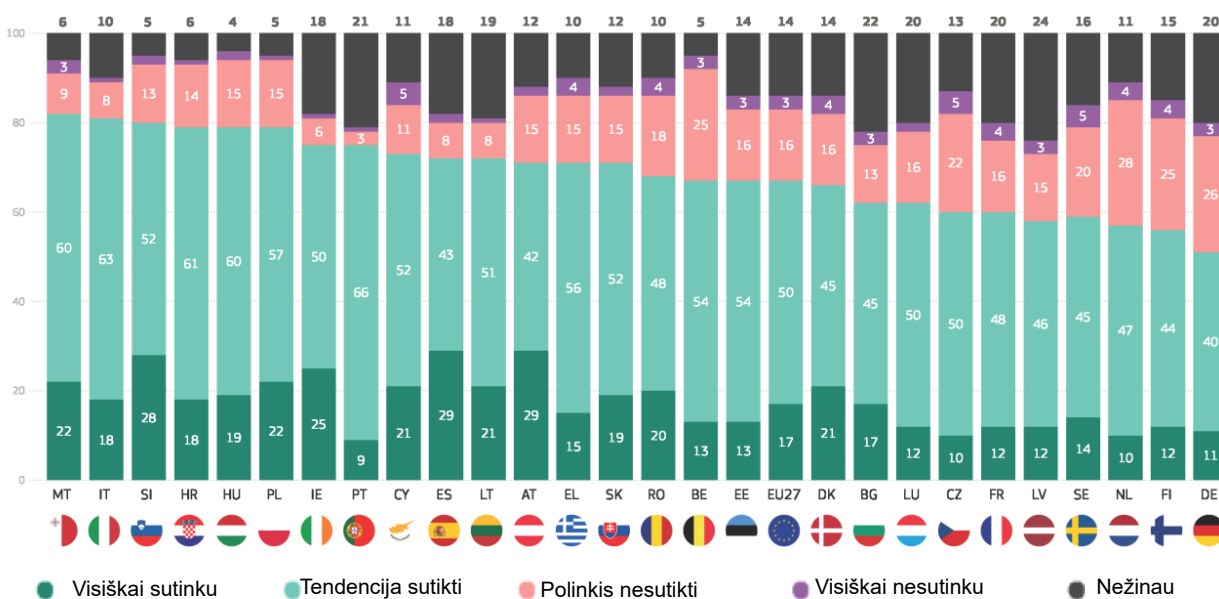
Visose valstybėse narėse bent pusė respondentų sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji būtų teikiama reikiama parama programoms užbaigti.

Valstybių narių nuomonės skiriasi – daugiausia sutarimo pasiekta Maltoje (82 proc.), Italijoje (81 proc.) ir Slovėnijoje (80 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Vokietijoje (51 proc.), Suomijoje (56 proc.) ir Nyderlanduose (57 proc.).

QB9.4: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji, kurie gali susidurti su kliūtimis tam tikrų rūšių mokymosi aplinkoje, gautų paramą, kurios jiems reikia, kad galėtų užbaigti programas (ES 27) (proc.)

QB9.4. Pasakykite man, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - PRM programos yra pakankamai įtraukios, kad būtų užtikrinta, jog besimokantieji, kurie gali susidurti su kliūtimis tam tikrų rūšių mokymosi aplinkoje gautų paramą, kurios jiems reikia, kad galėtų užbaigti programas (%)

33 QB9.4. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji, kurie gali susidurti su kliūtimis tam tikrų rūšių mokymosi aplinkoje, gautų paramą, kurios jiems reikia, kad galėtų užbaigti programas.

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Kiek respondentai sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji būtų teikiama parama, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, kurie teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę manyti, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios (72 proc., palyginti su 58 proc. tų, kurie praneša apie neigiamą požiūrį).
- Pagal amžių susitarimas, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra pakankamai įtraukios, su amžiumi šiek tiek mažėja: Tai 69 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų, palyginti su 68 proc. 25–54 m. amžiaus respondentų ir 63 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- Pagal amžių baigus mokslus sutariama šiek tiek dažniau tarp 16–19 m. amžiaus respondentų (67 proc.) ir 20 m. amžiaus respondentų (66 proc.) nei tarp 15 m. amžiaus ar jaunesnių respondentų (64 proc.).
- Respondentai, kurie patys dalyvavo PRM programose, yra šiek tiek labiau linkę sutikti, kad PRM programos yra pakankamai įtraukios (68 proc.), nei tie, kurie jose nedalyvavo (65 proc.).
- Yra nedidelių skirtumų pagal lytį.

QB9.4 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM programos yra pakankamai įtraukios, kad besimokantieji, kurie gali susidurti su kliūtimis tam tikrų rūšių mokymosi aplinkoje, gautų paramą, kurios jiems reikia, kad galėtų užbaigti programas (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	67	19	14
Lytis			
Žmogus	67	19	14
Moteris	66	19	15
Amžius			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Vis dar studijuoja	66	23	11
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	69	19	12
Vadovai	66	20	14
Kitos baltos apykaklės	70	19	11
Fiziniai darbuotojai	69	19	12
Namų šeimininkai	67	16	17
Bedarbiai	64	20	16
Išėjęs į pensiją	61	18	21
Moksleiviai	66	25	9
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	65	19	16
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	66	19	15
Didelis miestas	68	20	12
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	72	16	12
Neigiamas	58	28	14
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Taip	68	20	12
Ne	65	18	17

7. Profesinio rengimo ir mokymo rekomendacijos jaunimui

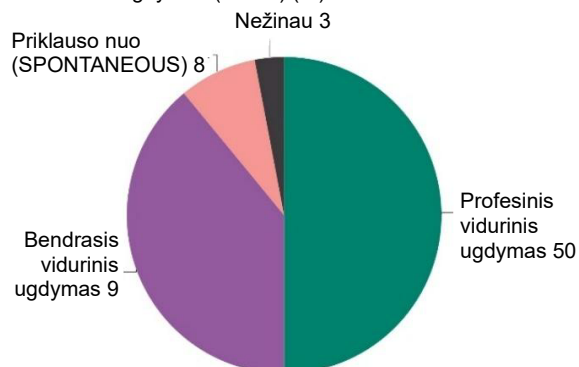
Pusė ES piliečių rekomenduotų profesinį vidurinį išsilavinimą įgyti jaunuoliui, pasirinkusiam vidurinio ugdymo kryptį

Paklausti, kokį švietimo būdą jie rekomenduotų jaunuoliui, kuris dabar sprendžia dėl vidurinio išsilavinimo, 50 proc. ES piliečių rekomenduotų profesinį vidurinį išsilavinimą, 39 proc. rekomenduotų bendrąjį vidurinį išsilavinimą, o 8 proc. spontaniškai pasakytų, kad tai priklauso nuo individualios padėties³⁴.

Laikui bėgant parama profesiniam rengimui, kaip trajektorijai, didėjo. 2011 m. „Eurobarometro“ apklausoje dėl profesinio rengimo ir mokymo (ES 27) 32 proc. respondentų teigė, kad rekomenduotų profesinį mokymą privalomąjį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui, o 34 proc. teigė, kad rekomenduotų bendrąjį vidurinį ar aukštąjį išsilavinimą.³⁵

Šioje apklausoje valstybių narių atsakymai skiriasi. Profesinis vidurinis išsilavinimas dažniausiai

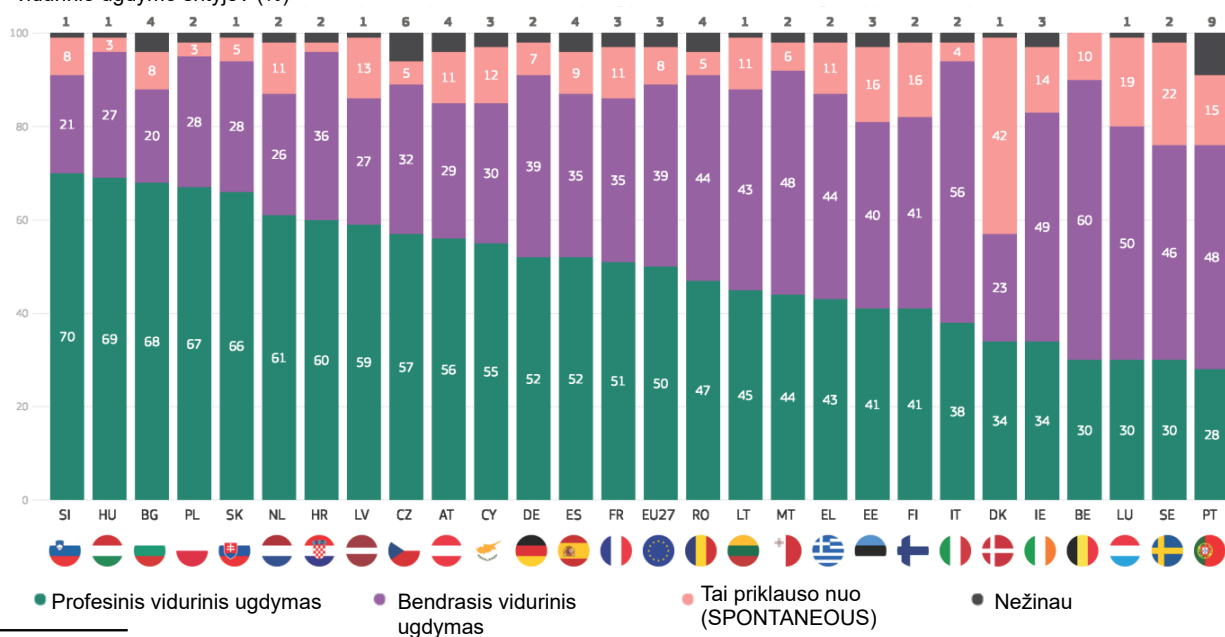
QB2: Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte jaunuoliui, kuris dabar sprendžia dėl vidurinio ugdymo? (ES 27) (%)

rekomenduojamas Slovėnijoje (70 proc.), Vengrijoje (69 proc.) ir Bulgarijoje (68 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Portugalijoje (28 proc.) ir Belgijoje, Liuksemburge bei Švedijoje (visose 30 proc.).

Labiausiai tikėtina, kad bendrasis vidurinis išsilavinimas bus rekomenduojamas Belgijoje (60 proc.), Italijoje (56 proc.) ir Liuksemburge (50 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Bulgarijoje (20 proc.), Slovėnijoje (21 proc.) ir

QB2. Kuris iš šių mokymosi būdų rekomenduotumėte jaunam asmeniui, kuris dabar nusprendžia vidurinio ugdymo srityje? (%)

34 QB2. Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte jaunuoliui, kuris dabar sprendžia dėl vidurinio ugdymo?

35 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Klausimo formuluotė skiriasi nuo dabartinės apklausos, joje vartojamas terminas „profesinis rengimas ir mokymas“, neskiriant pirminio ir tęstinio profesinio rengimo ir mokymo, o bendrasis vidurinis ugdymas ir aukštasis mokslas sujungiami į vieną atsakymo variantą, pagal kurį dabartinė apklausa juos atskiria. 8 klausimas. „Šiandien, kurį iš toliau nurodytų dalykų rekomenduotumėte jaunuoliui, kuris baigia privalomąjį mokslą?“

Danijoje (23 proc.).

Daugiausia respondentų, kurie spontaniškai teigia, kad rekomendacija priklauso nuo individualios padėties, yra Danijoje (42 proc.), Švedijoje (22 proc.) ir Liuksemburge (19 proc.).

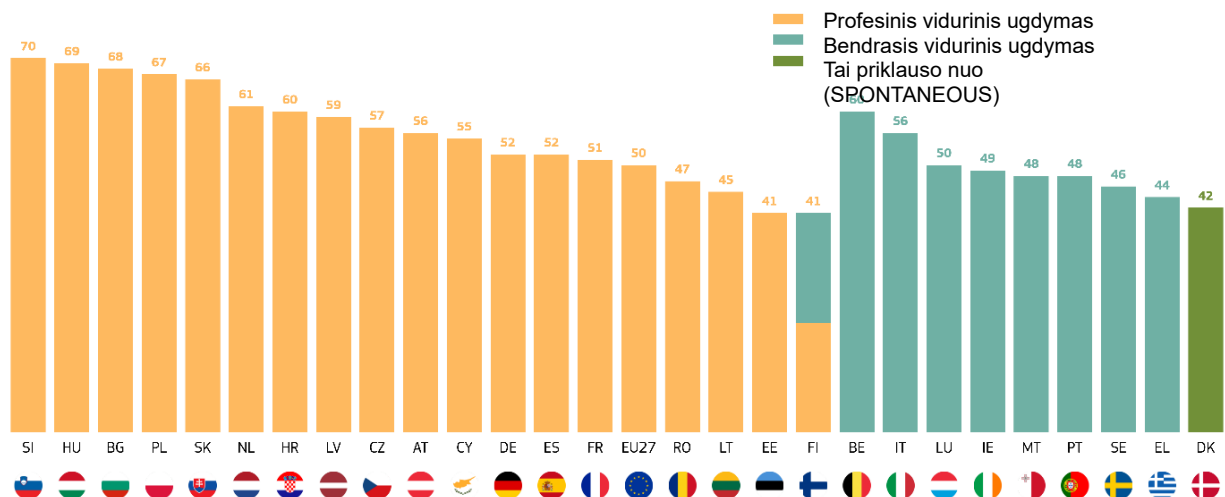
Kalbant apie pirmąjį pasirinkimą kiekvienoje šalyje, 17-oje valstybių narių pirmenybė teikiama profesiniam viduriniam išsilavinimui – nuo 70 proc. Slovėnijoje iki 41

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

proc. Estijoje. Priešingai, aštuoniose valstybėse narėse pirmenybė teikiama bendrajam viduriniam išsilavinimui, daugiausia Belgijoje (60 proc.), Italijoje (56 proc.), Liuksemburge (50 proc.) ir Airijoje (49 proc.). Suomijoje vienodai tikėtina, kad bus rekomenduojami abu būdai (po 41 proc.). Pažymėtina, kad Danija išsiskiria tuo, kad 42 proc. respondentų sako, kad tai priklauso nuo to, todėl tai yra pagrindinis atsakas toje šalyje.

QB2: Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte jaunuoliui, kuris dabar sprendžia dėl vidurinio ugdymo? (%)

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Kai suskirstome šias vidurinio ugdymo rekomendacijas pagal socialinius, demografinius ir požiūrio veiksnius, skirtumai atsiranda taip.

- Fiziniai darbuotojai (58 proc.) ir namų ūkio darbuotojai bei pensininkai (55 proc.) dažniausiai rekomenduoja profesinį mokymą, o studentai (32 proc.) – mažiausiai.
- Kaimo ir miesto respondentai teikia skirtingus pageidavimus. Kaimo vietovių ar kaimų gyventojai yra labiau linkę teikti pirmenybę profesiniam mokymui (55 proc.) nei didelių miestų gyventojai (46 proc.).
- Respondentai, kurie baigė mokslus būdami 16–19 metų amžiaus, dažniausiai rekomenduoja profesinio mokymo kryptį (58 proc.), po jos eina asmenys, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni (50 proc.). Aukštąjį išsilavinimą turintys respondentai, t. y. tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, beveik vienodai pasiskirstę pagal bendrąjį ir profesinį vidurinį išsilavinimą (44 proc., palyginti su 43 proc.).
- Pathway rekomendacijose išryškėja aiškus kartų atotrūkis. Vyresni 55 m. ir vyresni respondentai (53 proc.) ir 40–54 m. amžiaus respondentai (51 proc.) dažniau rekomenduoja profesinį rengimą, o jaunesni respondentai teikia mažiau pirmenybės – 15–24 m. amžiaus grupėje tokių respondentų yra 39 proc.
- Rekomendacijos labai skiriasi nuo profesinio mokymo patirties. 59 proc. respondentų, kurie patys dalyvavo profesinio rengimo ir mokymo programose, rekomenduoja įgyti profesinį vidurinį išsilavinimą, palyginti su 42 proc. profesinio rengimo ir mokymo patirties neturinčių respondentų.
- Nuomonės apie užimtumo rezultatus taip pat daro įtaką rekomendacijoms, o tie, kurie mano, kad profesinis rengimas ir mokymas lemia gerą darbą, mano, kad labiau tikėtina, jog profesinis mokymas bus rekomenduojamas darbo vietose (54 proc., palyginti su 44 proc.).
- Požiūrių į profesinio rengimo ir mokymo kokybę atotrūkis yra panašus. Respondentai, kurie teigiamai vertina profesinio rengimo ir mokymo kokybę, dažniau rekomenduoja profesinį rengimą nei tie, kurie jo nerekomenduoja (53 proc., palyginti su 46 proc.).

QB2 Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte jaunuoliui, kuris dabar sprendžia dėl vidurinio ugdymo? (% ES)

	Bendrasis vidurinis ugdymas	Profesinis vidurinis ugdymas	Tai priklauso nuo (SPONTANE OUS)	Nežinau
27 ES valstybės narės	39	50	8	3
Lytis				
Žmogus	37	53	7	3
Moteris	40	47	10	3
Amžius				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Išsilavinimas (pabaiga)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Vis dar studijuoją	61	30	8	1
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	40	48	10	2
Vadovai	48	40	10	2
Kitos baltos apykablės	44	48	6	2
Fiziniai darbuotojai	33	58	7	2
Namų šeimininkai	33	55	7	5
Bedarbiai	32	54	11	3
Išėjęs į pensiją	31	55	10	4
Moksleiviai	60	32	7	1
Subjektyvi urbanizacija				
Kaimo vietovė arba kaimas	32	55	9	4
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	41	49	8	2
Didelis miestas	43	46	8	3
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)				
Teigiamas	38	53	7	2
Neigiamas	43	46	9	2
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis				

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

ugdymas)				
Taip	33	59	7	1
Ne	44	42	10	4

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

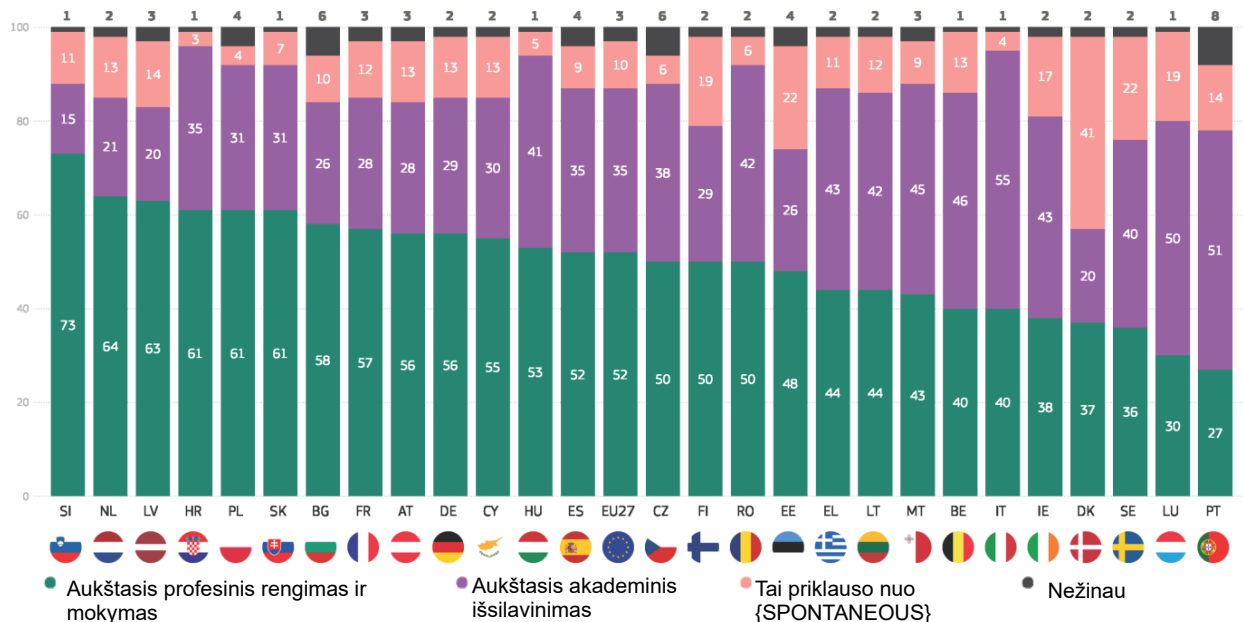
Daugiau kaip pusė ES piliečių rekomenduotų aukštąjį profesinį rengimą ir mokymą vidurinį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui

Paklausti, kokį mokymosi būdą jie rekomenduotų vidurinę išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui (ES-27) (%). ES piliečių rekomenduotų aukštąjį profesinį rengimą ir mokymą, 35 proc. rekomenduotų aukštąjį akademinį išsilavinimą, o 10 proc. neįvardijo, kad tai priklauso nuo indivi...

Rekomendacijos valstybės dažniausiai rekomenduoja mokymą Slovėnijoje (73 proc.) ir Latvijoje (63 proc.). Portugalijoje (27 proc.), Danijoje (37 proc.). Aukštasis akademinis išsilavinimas rekomenduojamas Italijoje (51 proc.) ir Liuksemburge (50 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Slovėnijoje (15 proc.), Danijoje ir Latvijoje (po 20 proc.).

Didelė dalis respondentų spontaniškai teigia, kad rekomendacija priklausys nuo individualios padėties Danijoje (41 proc.), Švedijoje ir Estijoje (po 22 proc.) bei Suomijoje ir Liuksemburge (po 19 proc.).

QB3: Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte vidurinį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui? (%)

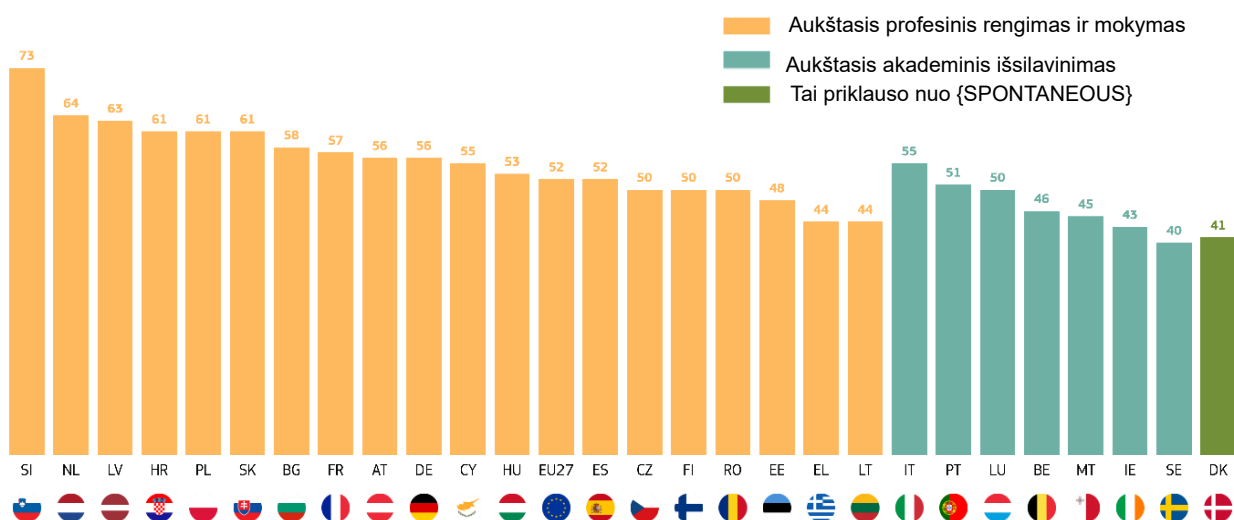

36 QB3. Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte vidurinį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui?

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

19-oje valstybių narių pirmenybė teikiama aukštajam profesiniam rengimui ir mokymui – nuo 73 proc. Slovėnijoje iki 44 proc. Lietuvoje. Priešingai, aukštajam akademiniam išsilavinimui teikiama pirmenybė septyniose valstybėse narėse, daugiausia Italijoje (55 proc.), Portugalijoje (51 proc.), Liuksemburge (50 proc.) ir Belgijoje (46 proc.). Danija yra vienintelė šalis, kurioje dažniausias atsakymas buvo „tai priklauso“ (41 proc.).

QB3. Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte vidurinį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui?

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Kai suskirstome šias aukštojo mokslo trajektorijos rekomendacijas pagal socialinius, demografinius ir požiūrio veiksnius, skirtumai atrodo taip.

■ Tie, kurie patys dalyvavo profesiniame rengime ir mokyme, yra labiausiai tikėtina, kad iš visų socialinių ir demografinių kategorijų rekomenduos aukštąjį profesinį rengimą ir mokymą (61 proc.), palyginti su 43 proc. tų, kurie to nedarė.

■ Yra didelių skirtumų tarp profesinių grupių. Fizinių darbuotojų parama aukštajam profesiniam mokymui yra didžiausia (60 proc.), o studentų – mažiausia (37 proc.). Vadovai taip pat gauna palyginti mažą paramą (43 proc.) ir yra šiek tiek labiau linkę rekomenduoti akademinį išsilavinimą (44 proc.).

■ Pathway rekomendacijose išryškėja aiškus kartų atotrūkis. Vyresni respondentai dažniausiai rekomenduoja aukštąjį profesinį mokymą (54 proc. 55 m. ir vyresnių asmenų ir 53–51 proc. vidutinio amžiaus grupių (40–54 m. ir 25–39 m.) respondentų), tačiau jaunesnių 15–24 m. respondentų grupėje šis rodiklis sumažėja iki 41 proc.

■ Kaimo vietovių ar kaimų gyventojai labiausiai remia aukštąjį profesinį mokymą (54 proc.), palyginti su didelių miestų gyventojais (49 proc.).

■ Vyrai teikia didesnę pirmenybę aukštajam profesiniam rengimui ir mokymui (55 proc.) nei moterys (48 proc.).

■ Profesinio rengimo ir mokymo suvokimas turi nedidelį poveikį šio klausimo rezultatams. Respondentai, kurie mano, kad profesinis rengimas ir mokymas turi teigiamą įvaizdį, tik šiek tiek dažniau rekomenduoja aukštąjį profesinį mokymą nei tie, kurie turi neigiamą įvaizdį (54 proc., palyginti su 50 proc.).

QB3 Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte vidurinį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui? (% ES)

	Aukštasis akademi n s išsilavinim as	Aukštasis profesinis rengimas ir mokymas	Tai priklauso nuo {SPONTANE OUS}	Nežin au
27 ES valstybės narės	35	52	10	3
Lytis				
Žmogus	34	55	8	3
Moteris	37	48	12	3
Amžius				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Išsilavinimas (pabaiga)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Vis dar studijuoją	55	34	9	2
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	39	48	11	2
Vadovai	44	43	12	1
Kitos baltos apyklės	42	48	8	2
Fiziniai darbuotojai	30	60	8	2
Namų šeimininkai	33	53	9	5
Bedarbiai	30	56	11	3
Išėjęs į pensiją	27	56	12	5
Moksleiviai	53	37	9	1
Subjektyvi urbanizacija				
Kaimo vietovė arba kaimas	30	54	12	4
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	37	52	9	2
Didelis miestas	40	49	9	2
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)				
Teigiamas	35	54	9	2
Neigiamas	38	50	10	2

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

II. Visuomenės požiūris į profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir būdus

Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)				
Taip	29	61	9	1
Ne	42	43	11	4

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

1. PRM ir bendrojo lavinimo lyginamasis įvaizdis

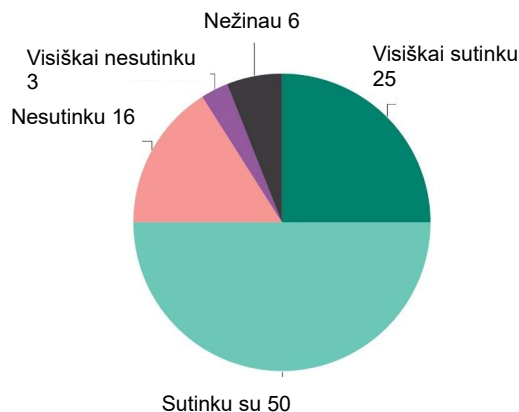
Trys ketvirtadaliai ES piliečių teigia, kad jų šalyje bendrojo lavinimo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo.

Visoje Europos Sąjungoje 75 proc. respondentų teigia, kad jų šalyje bendrojo lavinimo vidurinis ugdymas vertinamas palankiau nei profesinis rengimas ir mokymas, iš jų 25 proc.³⁷ visiškai sutinka, o 50 proc. linkę sutikti. Kas penktas (19 proc.) nesutinka, o 6 proc. nežino.

Palyginti su 2016 m., šie rezultatai yra stabilūs. 2016 m. atlikus CEDEFOP apklausą (ES 28) nustatyta, kad 74 proc. respondentų sutiko, kad bendrojo ugdymo įvaizdis yra palankesnis³⁸ nei profesinio rengimo.

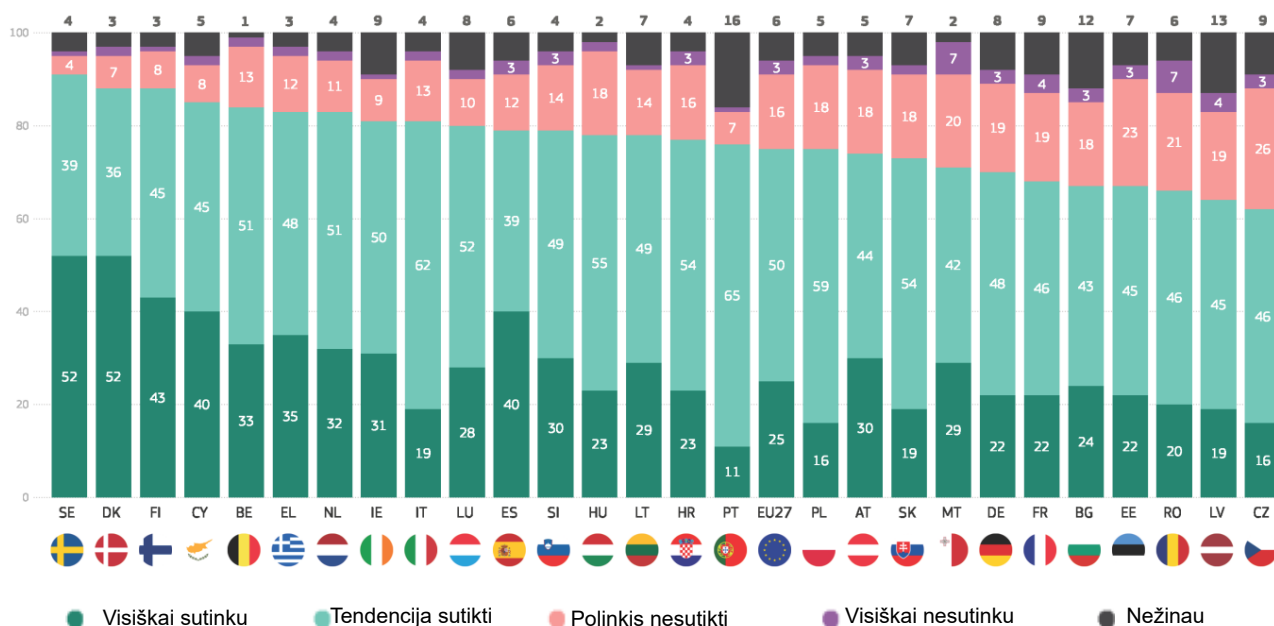
Šioje apklausoje dauguma respondentų visose valstybėse narėse mano, kad bendrasis lavinimas jų šalyje vertinamas palankiau nei profesinis rengimas ir mokymas. Tačiau rezultatai įvairiose valstybėse narėse

QB9.3: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - (MŪSŲ ŠALYJE) bendrojo lavinimo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei pirminio profesinio mokymo (ES 27) (proc.)

skiriasi – daugiausia pritarta šiam teiginiui Švedijoje (91 proc.), Danijoje ir Suomijoje (po 88 proc.) ir Kipre (85 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Čekijoje (62 proc.),

QB9.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - (MŪSŲ ŠALYJE) bendrojo lavinimo vidurinis lygis turi teigiamą įvaizdį vyraujančiam profesiniam rengimui (%)

Latvijoje (64 proc.) ir Rumunijoje (66 proc.).

17-oje valstybių narių bent trys ketvirtadaliai respondentų teigia, kad jų šalyje bendrojo lavinimo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo.

37 QB9.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: (MŪSŲ ŠALYJE) bendrojo lavinimo vidurinis ugdymas vertinamas palankiau nei pirminis profesinis rengimas.

38 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Klausimų formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos. klausimas. „Kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių? Jūsų šalyje bendrasis lavinimas vertinamas palankiau nei profesinis rengimas“.

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Tai, kokių mastu respondentai sutinka, kad bendrojo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

■ Yra keletas didelių skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų: 83 proc. moksleivių mano, kad bendrojo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo, palyginti su 71 proc. namuose gyvenančių asmenų.

■ Labiausiai tikėtina, kad respondentai, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, su tuo sutiks (79 proc.), palyginti su 73 proc. respondentų, kurie baigė mokslus būdami 16–19 metų amžiaus, ir 68 proc. respondentų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni.

■ 15–24 metų respondentai taip pat labiausiai linkę manyti, kad bendrojo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis (79 proc.), palyginti su 72 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų.

■ Respondentai, kurie žino apie aktyvaus mokinių valdymo tam tikromis (dažnai su lytimi susijusiomis) kryptimis poveikį ir stigmatizacijos poveikį švietimo srityje, daug labiau linkę sutikti su tuo, kad bendrojo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo. Ši tendencija akivaizdžiausia tarp tų, kurie tiki: kad moterys yra orientuotos į bendrąjį lavinimą, net jei jos domisi techniniais dalykais (81 %, palyginti su 64 %) ; kad mokytojai nepakankamai sprendžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemą (82 proc., palyginti su 70 proc.); kad šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida stiprina stereotipus (81 proc., palyginti su 65 proc.); ir kad globojantys vyrai profesinio rengimo ir mokymo srityse susiduria su stigmatizacija (82 proc., palyginti su 69 proc.).

■ Respondentai, kurie rekomenduotų bendrąjį vidurinį išsilavinimą, labiau linkę sutikti, kad jo įvaizdis yra palankesnis nei profesinio rengimo ir mokymo (82 proc.), palyginti su tais, kurie rekomenduotų profesinį rengimą ir mokymą (72 proc.).

■ Šis požiūris labiau paplitęs tarp respondentų, kurie nurodo mokytojų ar mokyklų patarėjų rekomendacijas (80 proc., palyginti su 73 proc.) arba prastus mokymosi rezultatus kaip veiksnius, turinčius įtakos profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui (80 proc., palyginti su 73 proc.). Mažesnės spragos atsiranda dėl tėvų patarimų (77 proc., palyginti su 74 proc.) ir poreikio greitai užsidirbti pinigų (76 proc., palyginti su 74 proc.). Neatrodo, kad socialinės žiniasklaidos poveikis profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui turėtų įtakos šiam rezultatui (75 proc. abiejose grupėse).

■ Nėra jokių skirtumų pagal lytį ar ankstesnį profesinį rengimą ir mokymą.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

	Ne	76	17	7
QB9.3 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: (MŪSŲ ŠALYJE) bendrojo lavinimo vidurinio ugdymo įvaizdis yra palankesnis nei pirminio profesinio mokymo (proc. ES)				
	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau	
27 ES valstybės narės	75	19	6	
Lytis				
Žmogus	75	19	6	
Moteris	75	19	6	
Amžius				
15-24	79	17	4	
25-39	78	18	4	
40-54	74	20	6	
>=55	72	19	9	
Išsilavinimas (pabaiga)				
<=-15	68	19	13	
16-19	73	21	6	
>=20	79	17	4	
Vis dar studijuoja	81	15	4	
Socialinė ir profesinė kategorija				
Savarankiškai dirbantys asmenys	76	19	5	
Vadovai	79	17	4	
Kitos baltos apykaklės	78	17	5	
Fiziniai darbuotojai	73	22	5	
Namų šeimininkai	71	23	6	
Bedarbiai	75	18	7	
Išėjęs į pensiją	72	18	10	
Moksleiviai	83	14	3	
Subjektyvi urbanizacija				
Kaimo vietovė arba kaimas	71	21	8	
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	75	19	6	
Didelis miestas	79	16	5	
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)				
Teigiamas	76	19	5	
Neigiamas	78	19	3	
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)				
Taip	75	20	5	

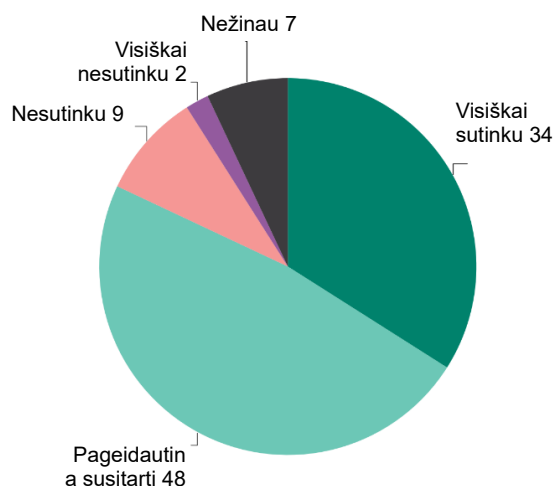
III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Didžioji dauguma ES piliečių teigia, kad aukštesnius akademinis rezultatus pasiekę studentai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne profesinio rengimo ir mokymo.

Visoje Europos Sąjungoje 82 proc. respondentų mano, kad aukštesnius akademinis rezultatus pasiekę vidurinės mokyklos moksleiviai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne profesinio rengimo³⁹ ir mokymo. Maždaug vienas iš dešimties respondentų nesutinka (11 proc.), o 7 proc. nežino.

Nuomonės įvairiose valstybėse narėse skiriasi – daugiausia sutarimo pasiekta Švedijoje (93 proc.), Graikijoje (91 proc.) ir Danijoje (90 proc.). Tačiau susitarimas yra plačiai paplitęs net tose šalyse, kuriose susitarimo lygis yra žemiausias: Čekijoje (69 proc.), Bulgarijoje (71 proc.) ir Rumunijoje (73 proc.).

QB 9.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Aukštesnius akademinis rezultatus pasiekę vidurinės mokyklos moksleiviai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne pirminio profesinio mokymo (ES 27) (proc.).

³⁹ QB9.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Aukštesnius akademinis rezultatus pasiekę vidurinės mokyklos moksleiviai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne pirminio profesinio mokymo.

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Tai, koku mastu respondentai sutinka, kad studentai, kurių akademiniai rezultatai geresni, dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne profesinio rengimo ir mokymo, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, kurie vis dar studijuoja, ir tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, dažniausiai sutinka, kad aukštesnius akademinius rezultatus pasiekę studentai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne profesinio rengimo ir mokymo (87–86 proc.). Tarp 15 metų ir jaunesnių asmenų, kurie baigė mokslus, šis skaičius siekia 76 proc.
- Yra tam tikrų skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų: vadovai (88 proc.) ir studentai (87 proc.) labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu nei kitos profesinės kategorijos (79–84 proc.).
- 15–24 m. ir 25–39 m. amžiaus respondentai (84–85 proc.) labiausiai linkę manyti, kad aukštesnių akademinių rezultatų pasiekę studentai skatinami siekti bendrojo lavinimo. Šis skaičius sumažėjo iki 80 proc. tarp 55 metų ir vyresnių asmenų.
- Su šiuo teiginiu labiau sutinka tie, kurie mano, kad mokytojų orientavimas ir poreikis greitai užsidirbti pinigų yra svarbūs veiksniai renkantis profesinį rengimą ir mokymą (atitinkamai 87 proc., palyginti su 81 proc. ir 86 proc., palyginti su 79 proc.). Neatrodo, kad socialinės žiniasklaidos poveikis profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui turėtų įtakos susitarimo lygiui (abiejose grupėse 83 proc.).
- Respondentai, manantys, kad prasti pažymiai (kitas mokyklos rezultatų aspektas) yra veiksnys, turintis įtakos profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui, šiek tiek labiau linkę sutikti su teiginiu (87 proc.) nei tie, kurie to nedaro (81 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB9.2 Pasakykite man, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Aukštesnius akademinius rezultatus pasiekę vidurinės mokyklos moksleiviai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne pirminio profesinio mokymo (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	82	11	7
Lytis			
Žmogus	81	12	7
Moteris	83	11	6
Amžius			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Vis dar studijuoja	87	11	2
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	83	11	6
Vadovai	88	8	4
Kitos baltos apykaklės	84	11	5
Fiziniai darbuotojai	81	13	6
Namų šeimininkai	79	14	7
Bedarbiai	79	13	8
Išėję į pensiją	80	10	10
Moksleiviai	87	11	2
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	80	12	8
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	83	11	6
Didelis miestas	85	9	6
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	85	10	5
Neigiamas	82	13	5
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	84	11	5

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Ne	82	10	8

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

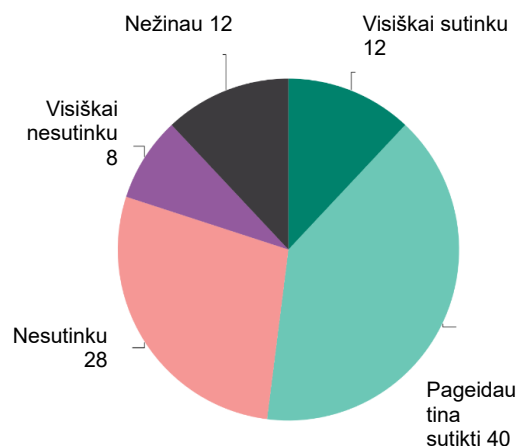
Šiek tiek daugiau nei pusė ES piliečių teigia, kad apskritai lengviau mokytis siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje nei profesinio rengimo ir mokymo sistemoje.

Visoje Europos Sąjungoje 52 proc. respondentų teigia, kad apskritai lengviau įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje nei profesinio rengimo ir mokymo sistemoje, įskaitant 12 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 40 proc.⁴⁰ respondentų, kurie linkę sutikti. Iš viso 36 proc. su tuo nesutinka, o 12 proc. nežino. Tai yra akivaizdus paradoksas, nes dauguma respondentų taip pat mano, kad studentai, kurių akademiniai rezultatai yra geresni, skatinami siekti bendrojo lavinimo.

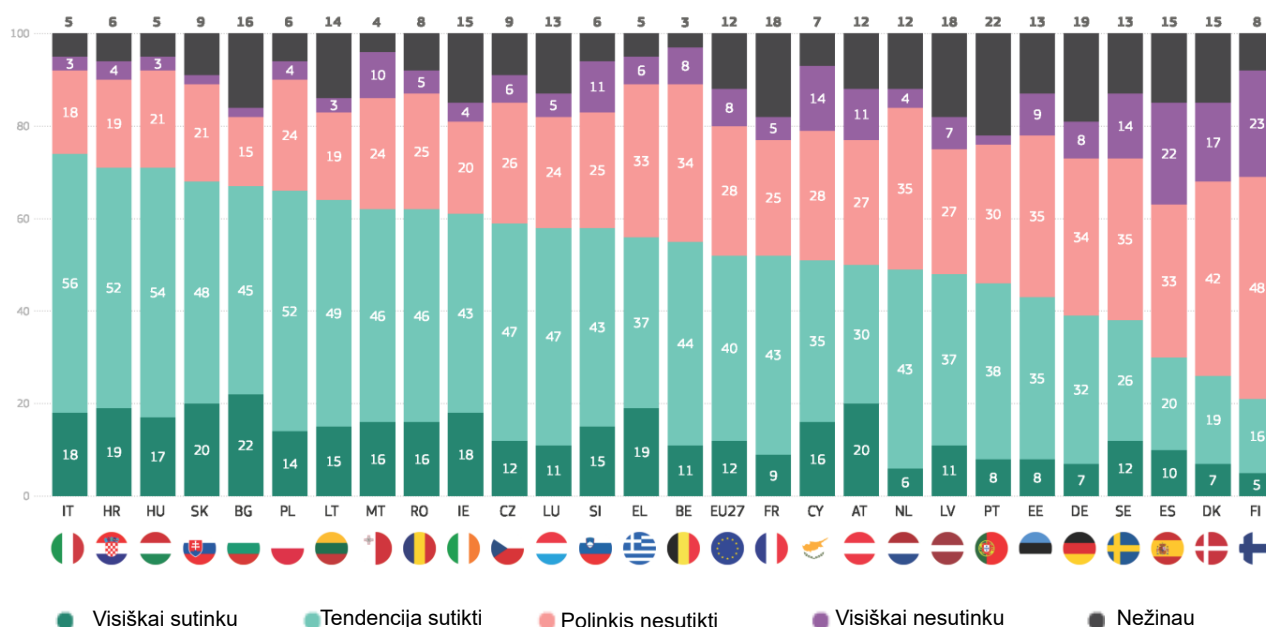
18-oje valstybių narių bent pusė respondentų teigia, kad įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje paprastai yra lengviau nei profesinio rengimo ir mokymo sistemoje.

Nuomonės valstybėse narėse labai skiriasi: daugiausia pritarta Italijoje (74 proc.), Kroatijoje ir Vengrijoje (po 71 proc.), Slovakijoje (68 proc.), o mažiausiai – Suomijoje (21 proc.), Danijoje (26 proc.) ir Ispanijoje (30 proc.).

QB 9.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - Apskritai mokytis siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje yra lengviau nei pirminio profesinio rengimo ir mokymo sistemoje (ES 27) (proc.)

QB 9.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: - Paprastai lengviau mokytis siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje nei pirminio profesinio rengimo ir mokymo sistemoje (%)

40 QB9.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Studijuoti siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje paprastai yra lengviau nei pirminio profesinio rengimo ir mokymo sistemoje.

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Tai, kiek respondentai sutinka, kad apskritai lengviau studijuoti siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo ugdymo srityje nei profesinio rengimo ir mokymo srityje, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- 57 proc. respondentų teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, palyginti su 46 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų šalyje vyrauja neigiama nuomonė.
- Respondentai, kurie laikosi su lytimi susijusio požiūrio į gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos dalykus profesinio rengimo ir mokymo srityje, labiau linkę sutikti, kad lengviau studijuoti siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo srityje. Tai apima tuos, kurie: mano, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios sritys labiau tinka vyrams (62 proc., palyginti su 41 proc.); mano, kad moterys mažiau skatinamos dalyvauti su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse (57 proc., palyginti su 46 proc.) ; mano, kad mokytojai ir konsultantai nepakankamai sprendžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemą (64 proc., palyginti su 43 proc.); mano, kad vyrai priežiūros ar paslaugų profesinio rengimo ir mokymo srityse susiduria su stigmatizacija (62 proc., palyginti su 43 proc.) ; ir mano, kad moterys yra orientuotos į bendrąjį lavinimą, nepaisant susidomėjimo techniniais dalykais (58 proc., palyginti su 43 proc.). Mažesni skirtumai pastebimi tarp respondentų, manančių, kad menkus akademinis pasiekimus pasiekę vyrai patiria spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą (57 proc., palyginti su 47 proc.), ir manančių, kad lyčių stereotipus stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida (57 proc., palyginti su 51 proc.).
- Esama tam tikrų socialinių ir profesinių kategorijų skirtumų: 59 proc. namų ūkių gyventojų mano, kad bendrojo vidurinio ugdymo kvalifikaciją įgyti lengviau nei profesinio rengimo ir mokymo srityje, palyginti su 43 proc. bedarbių respondentų.
- Pagal amžių baigus mokslus šis rodiklis yra 54 proc. tarp 16–19 m. amžiaus asmenų, palyginti su 53 proc. tarp tebesimokančiųjų ir 51 proc. tarp 15 m. ar jaunesnių asmenų. Tų, kurie tęsė mokslus sulaukę 20 metų, dalis yra mažiausia – 49 proc.
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį, amžių ar ankstesnę patirtį profesinio rengimo ir mokymo srityje.

QB9.1 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Studijuoti siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje paprastai yra lengviau nei pirminio profesinio rengimo ir mokymo sistemoje (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	52	36	12
Lytis			
Žmogus	52	36	12
Moteris	52	35	13
Amžius			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Vis dar studijuoja	53	38	9
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	51	40	9
Vadovai	48	41	11
Kitos baltos apykaklės	56	35	9
Fiziniai darbuotojai	54	36	10
Namų šeimininkai	59	29	12
Bedarbiai	43	42	15
Išėjęs į pensiją	51	30	19
Moksleiviai	52	40	8
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	49	36	15
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	54	34	12
Didelis miestas	52	37	11
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	57	33	10
Neigiamas	46	44	10
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	53	36	11

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Ne	52	35	13

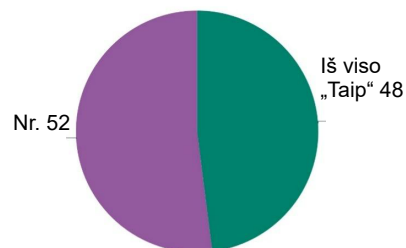
2. Profesinio rengimo ir mokymo patirtis turi įtakos profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui

Beveik pusė ES piliečių turi profesinio rengimo ir mokymo patirties

Beveik pusė ES piliečių (48 proc.) anksčiau, šiuo metu arba abiem būdais dalyvavo profesinio rengimo ir mokymo programose. Dauguma šių respondentų anksčiau dalyvavo profesiniame mokyme (41 proc.), šiuo metu – 5 proc., o 2 proc. dalyvavo ir praeityje, ir šiuo metu. Šiek tiek daugiau nei pusė ES piliečių (52 proc.) niekada nesinaudojo profesiniu⁴¹ rengimu ir mokymu.

Remiantis CEDEFOP Europos viešosios nuomonės apklausa dėl profesinio rengimo ir mokymo (2016 m.),⁴² 40 proc. respondentų pasirinko profesinį vidurinį išsilavinimą, o 59 proc. – bendrąjį išsilavinimą. Šie skaičiai atspindi tuometines 28 ES valstybes nares, tačiau vis dėlto yra atskaitos taškas, pagal kurį galima palyginti 2025 m. (27 ES valstybių narių) rezultatus, kurie rodo didesnę profesinio rengimo patirties dalį.⁴³

QB1: Ar kada nors anksčiau arba šiuo metu esate pradėjęs profesinį rengimą ir mokymą vidurinio ugdymo lygmeniu? (ES 27) (%)

41 QB1. Ar kada nors anksčiau arba šiuo metu esate pradėjęs profesinį rengimą ir mokymą vidurinio ugdymo lygmeniu?

42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

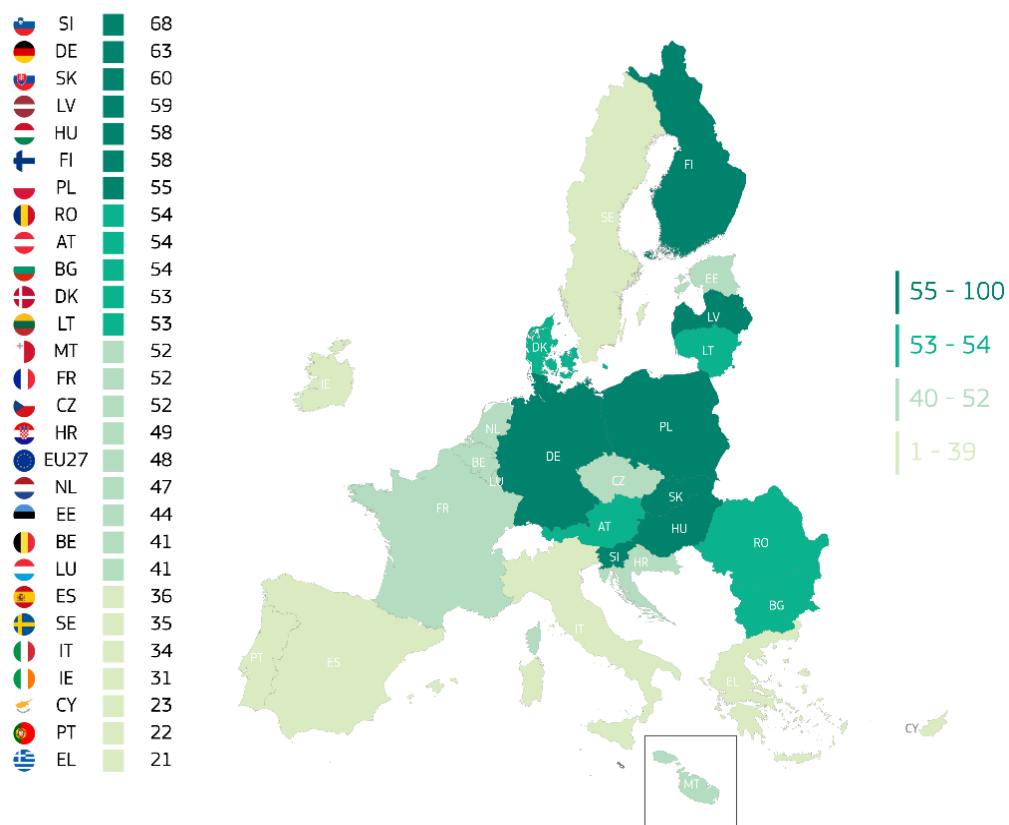
43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Dalyvavimo lygis valstybėse narėse labai skiriasi. Didžiausi rodikliai užfiksuoti Slovėnijoje (68 proc.), Vokietijoje (63 proc.) ir Slovakijoje (60 proc.), o mažiausi – Graikijoje (21 proc.), Portugalijoje (22 proc.) ir Kipre (23 proc.). 15 valstybių narių bent pusė respondentų yra pasirinkę profesinį rengimą ir mokymą.

QB1: Ar kada nors anksčiau arba šiuo metu esate pradėjęs profesinį rengimą ir mokymą vidurinio ugdymo lygmeniu? - Iš viso „Taip“ (ES 27) (%)

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Iš dalyvavimo profesiniame rengime ir mokyme socialinio, demografinio ir požiūrio pasiskirstymo matyti, kad:

■ Dalyvavimas yra didžiausias tarp 16–19 m. asmenų, baigusių mokslus (54 proc.), ir tarp asmenų, baigusių mokslus 20 m. ar vėliau (51 proc.). 15 metų ir jaunesnių asmenų, baigusių mokslus, dalyvavimo lygis yra gerokai žemesnis (19 proc.).

■ Urbanizacijos modeliai rodo, kad kaimo vietovių ar kaimų respondentų dalyvavimo lygis yra didesnis (52 proc.) nei didelių miestų respondentų (43 proc.).

■ Dalyvavimas yra 53 proc. 25–39 m. amžiaus respondentų ir 52 proc. 40–54 m. amžiaus respondentų, palyginti su 44 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų. Jauniausio amžiaus (15–24 m.) grupėje šis skaičius siekia 46 proc.

■ Esama tam tikrų skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų: fizinio darbo darbuotojų dalyvavimo lygis yra didžiausias (55 proc.), po jų seka savarankiškai dirbantys asmenys (52 proc.), kiti darbuotojai (50 proc.) ir vadovai (48 proc.).

■ PRM programose dalyvauja šiek tiek daugiau vyrų (50 proc.) nei moterų (46 proc.).

■ Dalyvavimas didesnis tarp respondentų, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai⁴⁴ (52 proc.), nei tarp respondentų, kurie teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas vertinamas neigiamai (42 proc.).

QB1 Ar kada nors anksčiau arba šiuo metu esate pradėjęs profesinį rengimą ir mokymą vidurinio ugdymo lygmeniu? (% ES)

	Iš viso „Taip“	Ne	Nežinau
27 ES valstybės narės	48	52	0
Lytis			
Žmogus	50	50	0
Moteris	46	54	0
Amžius			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Vis dar studijuoja	41	59	0
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	52	48	0
Vadovai	48	52	0
Kitos baltos apykaklės	50	50	0
Fiziniai darbuotojai	55	45	0
Namų šeimininkai	34	66	0
Bedarbiai	44	56	0
Išėjęs į pensiją	45	55	0
Moksleiviai	42	58	0
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	52	48	0
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	49	51	0
Didelis miestas	43	57	0
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	52	48	0
Neigiamas	42	58	0

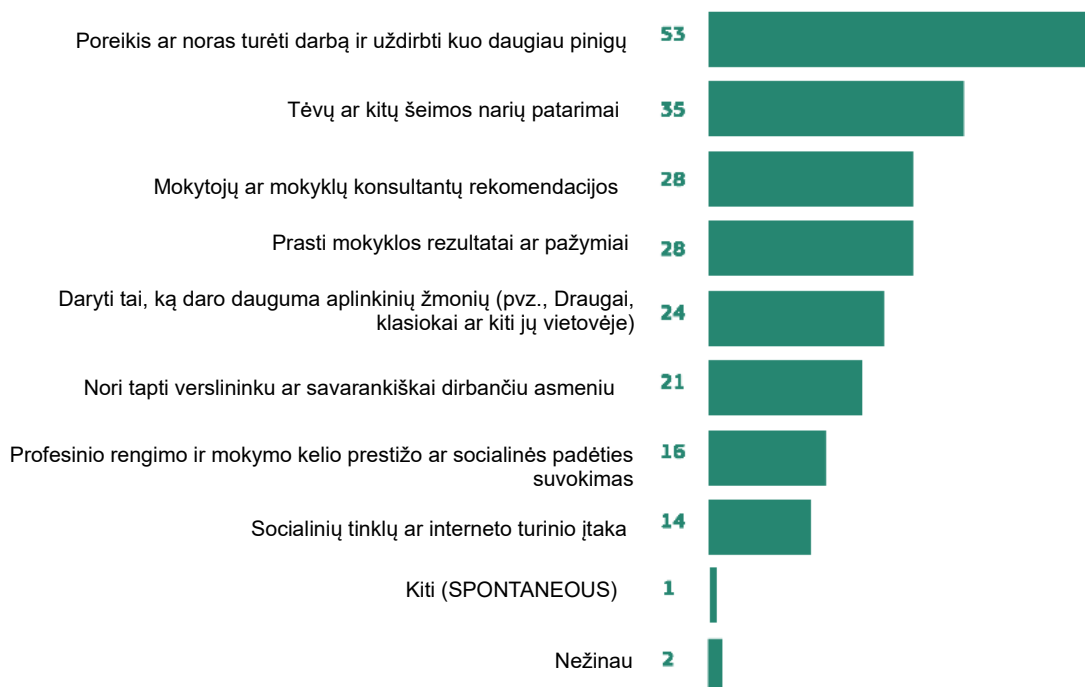
44 Tai grindžiama klausimu: Kaip, jūsų nuomone, INITIALUS profesinis rengimas ir mokymas vertinamas (MŪSŲ ŠALYJE)?

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Poreikis turėti darbą ir kuo greičiau užsidirbti pinigų laikomas pagrindiniu veiksniu, turinčiu įtakos jaunimo pasirinkimui profesinio rengimo ir mokymo srityje.

Paklausti apie pagrindinius veiksnius, kurie šiuo metu daro įtaką jaunimui renkantis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą, daugiau kaip pusė ES piliečių (53 proc.) nurodo, kad jiems reikia arba jie nori turėti darbą ir kuo greičiau užsidirbti pinigų.⁴⁵ Vienas iš penkių (21 proc.) taip pat nurodo norą tapti verslininku arba savarankiškai dirbančiu asmeniu. Be šių dviejų veiksnių, atsakymai pateikiami mažėjančia tvarka: tėvų ar kitų šeimos narių patarimai (35 proc.), mokytojų ar mokyklų patarėjų patarimai (28 proc.), prasti mokymosi rezultatai ar pažymiai (28 proc.), tai, ką daro dauguma juos supančių žmonių (24 proc.), suvokiamas profesinio rengimo ir mokymo prestižas ar socialinė padėtis (16 proc.) ir socialinės žiniasklaidos ar interneto turinio įtaka (14 proc.).

QB4. Kaip manote, koks (-ie) pagrindinis (-iai) veiksnys (-iai) šiuo metu daro įtaką jaunimui renkantis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą? (MAX. 3 ATSAKYMAI) (ES 27) (%)

45 QB4. Kaip manote, koks (-ie) pagrindinis (-iai) veiksnys (-iai) šiuo metu daro įtaką jaunimui renkantis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą? (MAX. 3 ATSAKYMAI)

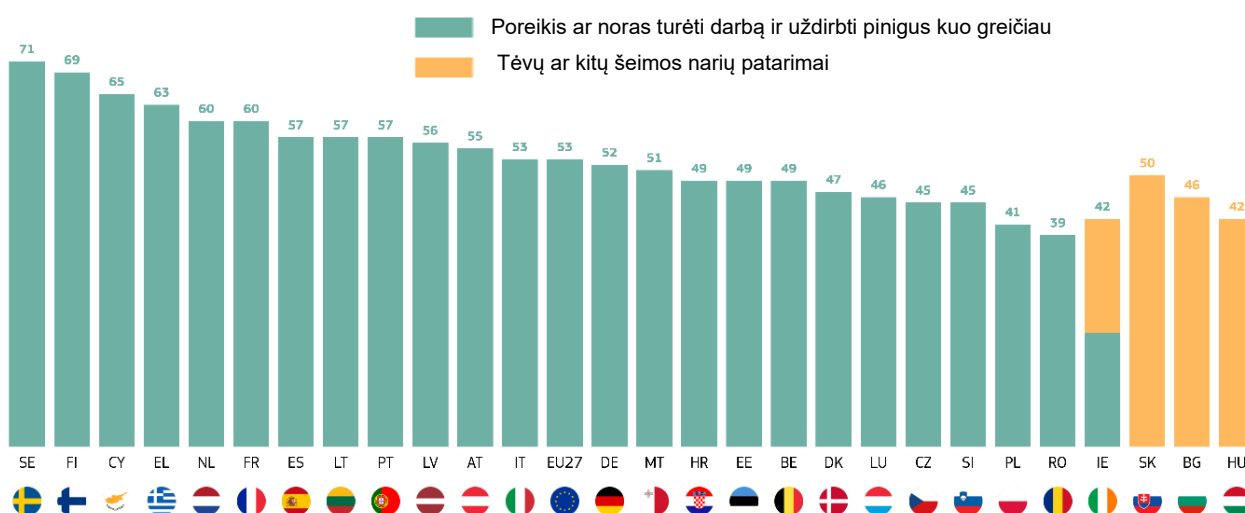
III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Įvairiose valstybėse narėse skirtingai suvokiami veiksniai, turintys įtakos jaunimo pasirinkimui. Poreikis arba noras kuo greičiau susirasti darbą ir užsidirbti pinigų dažniausiai minimi Švedijoje (71 proc.), Suomijoje (69 proc.), Kipre (65 proc.) ir Graikijoje (63 proc.), o mažiausiai – Vengrijoje (38 proc.), Rumunijoje (39 proc.), Lenkijoje (41 proc.) ir Bulgarijoje bei Slovakijoje (po 42 proc.).

Tėvų ar kitų šeimos narių patarimai dažniausiai minimi Slovakijoje (50 proc.), Bulgarijoje (46 proc.), Austrijoje (44 proc.) ir Vengrijoje (42 proc.), o mažiausiai – Lenkijoje (25 proc.), Portugalijoje (27 proc.) ir Latvijoje bei Suomijoje (po 28 proc.). Airijoje poreikis ar noras turėti darbą ir kuo greičiau užsidirbti pinigų bei tėvų ar kitų šeimos narių patarimai taip pat nurodomi kaip pagrindiniai veiksniai (po 42 proc.).

Veiksniai, turintys įtakos profesinio rengimo ir mokymo, o ne bendrojo lavinimo pasirinkimui: didžiausias atsakymas vienam Parlamento nariui

QB4: Kaip manote, koks (-ie) pagrindinis (-iai) veiksnys (-iai) šiuo metu daro įtaką jaunimui renkantis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą? (MAX. 3 ATSAKYMAI) (%)

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Mokytojų ar mokyklų patarėjų rekomendacijos dažniausiai minimos Italijoje (37 proc.), Danijoje (35 proc.) ir Graikijoje bei Slovakijoje (po 33 proc.), o mažiausiai – Latvijoje (13 proc.), Lietuvoje (15 proc.), Suomijoje (17 proc.) ir Lenkijoje (18 proc.).

Prasti mokymosi rezultatai ar klasės dažniausiai minimi Graikijoje (51 proc.), Lietuvoje (46 proc.), Švedijoje (45 proc.) ir Belgijoje bei Kipre (po 41 proc.), o mažiausiai – Nyderlanduose ir Bulgarijoje (po 14 proc.), Slovakijoje (20 proc.) ir Kroatijoje bei Maltoje (po 21 proc.).

Tai, ką daro dauguma aplinkinių žmonių, dažniausiai minima Suomijoje (40 proc.), Nyderlanduose (39 proc.), Austrijoje (36 proc.), Bulgarijoje ir Slovakijoje (po 35 proc.), o mažiausiai – Liuksemburge (13 proc.) ir Prancūzijoje bei Portugalijoje (po 14 proc.).

Noras tapti verslininku arba savarankiškai dirbančiu asmeniu dažniausiai minimas Kroatijoje (39 proc.), Kipre (33 proc.), Danijoje (31 proc.) ir Slovėnijoje (29 proc.), o mažiausiai – Vokietijoje (12 proc.), Portugalijoje (16 proc.) ir Lietuvoje, Ispanijoje bei Lenkijoje (visose 18 proc.).

Socialinės žiniasklaidos ar interneto turinio įtaka dažniausiai minima Nyderlanduose (31 proc.), Maltoje (27 proc.), Kroatijoje (24 proc.), Čekijoje ir Slovakijoje (po 22 proc.), o mažiausiai – Portugalijoje (6 proc.), Lietuvoje (8 proc.) ir Estijoje, Prancūzijoje ir Ispanijoje (visos 11 proc.).

Numanomas profesinio rengimo ir mokymo prestižas arba socialinė padėtis dažniausiai minimi Austrijoje (24 proc.) ir Maltoje bei Vengrijoje (po 23 proc.), o mažiausiai – Kipre (7 proc.), Graikijoje (10 proc.) ir Belgijoje, Prancūzijoje, Portugalijoje bei Liuksemburge (visose 11 proc.).

Finansinė motyvacija yra dominuojanti pasirinkimo varomoji jėga. 24 valstybėse narėse dažniausiai minimas veiksnys yra poreikis ar noras kuo greičiau susirasti darbą ir užsidirbti pinigų – nuo 71 proc. Švedijoje iki 39 proc. Rumunijoje tose šalyse, kuriose jis yra svarbiausias veiksnys. Tėvų konsultacijos yra pagrindinis veiksnys tik trijose valstybėse narėse: Slovakijoje (50 proc.), Bulgarijoje (46 proc.) ir Vengrijoje (42 proc.). Airijoje

finansinė motyvacija ir tėvų konsultacijos yra susijusios po 42 proc. Mokytojų orientavimas, nepaisant to, kad jį paminėjo 28 proc. visų europiečių, niekada nelaikomas pagrindiniu veiksniu nė vienoje iš ES valstybių narių, o didžiausia jo dalis Italijoje yra 37 proc.

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
The need or desire to have a job and earn money as soon as possible	53	49	42	45	47	52	49	42	63	57	60	49	53	65	56	57	46	38	51	60	55	41	57	39	45	42	69	71
Advice from parents or other family members	35	29	46	36	40	41	34	42	39	31	35	38	33	32	28	32	38	42	30	30	44	25	27	31	40	50	28	37
Guidance from teachers or school counsellors	28	31	25	22	35	27	22	31	33	27	32	19	37	19	13	15	32	26	23	28	28	18	32	23	20	33	17	25
Poor school performance or grades	28	41	14	24	33	25	38	27	51	28	31	21	27	41	26	46	32	26	21	14	25	25	29	24	27	20	35	45
Doing what most people around them do (e.g. friends, classmates, or others in their area)	24	21	35	23	33	27	26	25	31	19	14	29	21	20	22	20	13	34	34	39	36	30	14	23	26	35	40	33
They want to become an entrepreneur or self-employed	21	26	22	22	31	12	19	24	27	18	27	39	24	33	21	18	24	23	28	22	21	18	16	20	29	24	22	24
Perceived prestige or social status of the vocational education and training path	16	11	22	14	19	18	13	11	10	14	11	17	16	7	14	11	11	23	23	18	24	21	11	17	14	17	12	15
Influence from social media or online content	14	17	12	22	18	17	11	15	12	11	11	24	13	12	11	8	11	12	27	31	16	12	6	16	15	22	12	13
Others (SPONTANEOUS)	1	0	0	0	1	1	5	0	1	2	1	0	0	0	1	2	3	0	1	1	2	0	1	0	1	0	1	1
Don't know	2	0	3	3	3	2	1	2	0	4	3	1	2	1	3	2	2	1	1	3	2	1	7	1	0	1	1	1

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

III. Įvaizdžio atotrūkis tarp profesinio rengimo ir mokymo ir bendrojo lavinimo

Analizuojant veiksnius, turinčius įtakos jaunimui pagal socialines-demografines ir požiūrio kategorijas, galima pastebėti šiuos modelius:

Poreikį ar norą turėti darbą ir kuo greičiau užsidirbti pinigų nurodo maždaug pusė visų respondentų, o lyčių skirtumai yra minimalūs (vyrai – 52 proc., moterys – 53 proc.). Skirtumai pagal amžių yra nedideli – nuo 51 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų iki 55 proc. 25–39 metų asmenų. Kalbant apie socialines ir profesines kategorijas, labiausiai tikėtina, kad tokį atsakymą pateiks bedarbiai (60 proc.), o tai yra 11 procentinių punktų skirtumas, palyginti su namų ūkio asmenimis⁴⁶ (49 proc.).

Tėvų ar kitų šeimos narių patarimai nerodo lyčių skirtumų, tiek vyrai, tiek moterys nurodo šį veiksnį panašiu lygiu (35 proc.). Amžiaus skirtumai čia yra reikšmingesni: šį veiksnį nurodo 31 proc. 15–24 m. asmenų, o 55 m. ir vyresnių asmenų grupėje jis padidėjo iki 37 proc. Švietimo modeliai rodo, kad tie, kurie baigė išsilavinimą anksčiau, labiau linkę paminėti šį veiksnį: Tai daro 37 proc. asmenų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni, palyginti su 33 proc. asmenų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni.

Vyrų (28 proc.) ir moterų (29 proc.) minimos panašios mokytojų ar mokyklų konsultantų rekomendacijos. Įvairiose amžiaus grupėse atsakas išlieka palyginti stabilus – nuo 26 proc. 15–24 m. amžiaus grupėje iki 29 proc. 25–39 m. ir 40–54 m. amžiaus grupėje. Įgytas išsilavinimas taip pat neturi didelės įtakos atsakymams, nes minimi nuo 27 proc. asmenų, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar anksčiau, iki 29 proc. asmenų, kurie vis dar mokosi.

Noras tapti verslininku ar savarankiškai dirbančiu asmeniu įvairiose demografinėse grupėse labai skiriasi – šį veiksnį nurodo maždaug vienas iš penkių respondentų. Lyčių skirtumai yra nedideli (vyrai – 22 proc., moterys – 20 proc.), o skirtumai pagal amžių yra nedideli – minima nuo 20 proc. iki 22 proc. Respondentai, kurie yra savarankiškai dirbantys asmenys, yra labiau linkę paminėti šį punktą nei bet kuri kita profesinė kategorija.

Prastus mokymosi rezultatus ar pažymius panašiai mini ir vyrai, ir moterys (po 28 proc.). Amžiaus skirtumai yra dideli: šį veiksnį nurodo trečdalis 15–24 m. asmenų (33 proc.), o 55 m. ir vyresnių asmenų – 26 proc. Šio punkto išsilavinimo skirtumai yra nedideli. Socialinėse ir profesinėse kategorijose bedarbių (35 proc.) ir studentų (33 proc.) dalis yra daug didesnė nei fizinį darbą dirbančių darbuotojų (25 proc.). Respondentai, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas

neigiamai, labiau linkę paminėti šį veiksnį (34 proc.) nei tie, kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai (26 proc.).

Daryti tai, ką daro dauguma aplinkinių žmonių: su šiuo punktu susiję lyčių skirtumai yra minimalūs (vyrai – 25 proc., moterys – 24 proc.). Amžiaus skirtumai yra nedideli, nors 25–39 m. amžiaus respondentai tai nurodo šiek tiek dažniau (26 proc.) nei 15–24 m. amžiaus respondentai (23 proc.). Švietimo modeliai rodo, kad tie, kurie baigė mokslą 20 metų ar vėliau, labiau linkę paminėti šį veiksnį (26 proc.) nei tie, kurie baigė anksčiau (22 proc.).

Socialinės žiniasklaidos ar interneto turinio įtaka vėl rodo minimalius skirtumus pagal lytį (14 proc. vyrų, 15 proc. moterų). Skirtumai pagal amžių yra nedideli – nuo 13 proc. 55 metų ir vyresnių asmenų iki 16 proc. 15–24 metų asmenų. Švietimo modeliai rodo, kad tie, kurie baigė mokslą 20 metų ar vėliau (16%) nurodo šį veiksnį dažniau nei tie, kurie baigė 15 metų ar anksčiau (10%).

Profesinio rengimo ir mokymo trajektorijos prestižo ar socialinės padėties suvokimas rodo minimalius skirtumus tarp daugumos grupių. Lyčių skirtumai yra nedideli (17 proc. vyrų ir 15 proc. moterų), o 16 proc. respondentų šį klausimą nuosekliai mini visose amžiaus kategorijose. Skirtumai pagal išsilavinimą yra labiau pastebimi: tie, kurie baigė mokslus sulaukę 20 metų ar vėliau, yra labiau linkę paminėti šį elementą (18 proc.) nei tie, kurie baigė mokslus sulaukę 15 metų ar anksčiau (12 proc.).

46 Namų šeimininkas yra asmuo, kuris valdo namų ūkį, pvz., Namų šeimininkė arba namų šeimininkė.

QB4 Kaip manote, koks (-ie) pagrindinis (-iai) veiksnys (-iai) šiuo metu daro įtaką jaunimui renkantis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą? (MAX. 3 ATSAKYMAI) (% ES)

	Mokytojų ar mokyklų konsultantų rekomendacijos	Tėvų ar kitų šeimos narių patarimai	Poreikis ar noras turėti darbą ir uždirbti pinigų kuo greičiau	Nori tapti verslininku ar savarankiškai dirbančiu asmeniu	Prasti mokyklos rezultatai ar pažymiai	Daryti tai, ką daro dauguma juos supančių žmonių (pvz., draugai, klasiokai ar kiti jų vietovėje esantys asmenys)	Socialinių tinklų ar interneto turinio įtaka	Profesinio rengimo ir mokymo kelio prestižo ar socialinės padėties suvokimas	Kiti (SPONTANEOUS)	Nežinau
27 ES valstybės narės	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Lytis										
Žmogus	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
Moteris	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Amžius										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Išsilavinimas (pabaiga)										
<=15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Vis dar studijuoja	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Socialinė ir profesinė kategorija										
Savarankiškai dirbantys asmenys	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Vadovai	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Kitos baltos apykaklės	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Fiziniai darbuotojai	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Namų šeimininkai	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Bedarbiai	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
Išėjęs į pensiją	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Moksleiviai	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Subjektyvi urbanizacija										
Kaimo vietovė arba kaimas	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Didelis miestas	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)										
Teigiamas	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Neigiamas	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)										
Taip	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Ne	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

QB7.6. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo (ES 27) (proc.)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo
IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

1. Su netechniniais įgūdžiais susiję iššūkiai

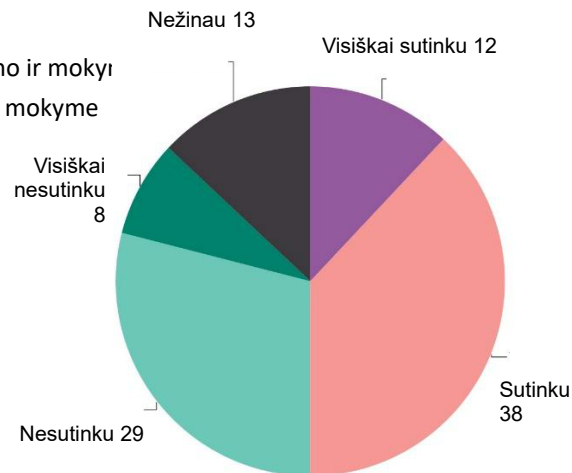
Pusė ES piliečių teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo.

Visoje Europos Sąjungoje 50 proc. respondentų teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo, įskaitant 12 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 38 proc. respondentų, kurie linkę sutikti.⁴⁷ Iš viso 37 proc. su šiuo teiginiu nesutinka, o 13 proc. nežino.

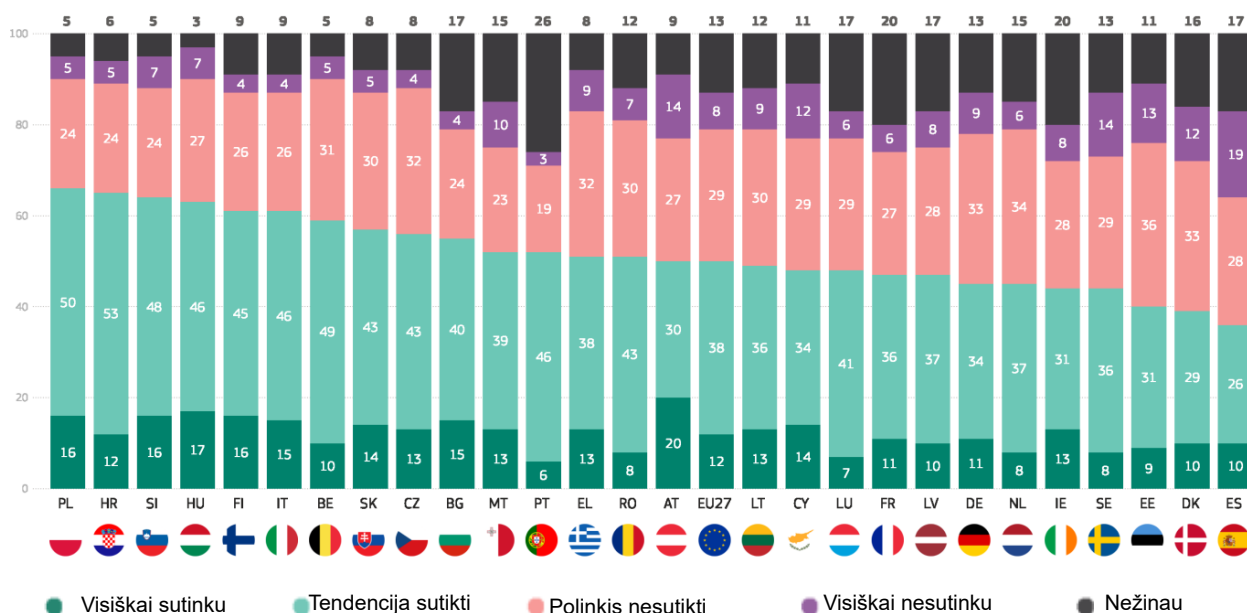
Daugiausia pritariama Lenkijoje (66 proc.), Kroatijoje (65 proc.) ir Slovėnijoje (64 proc.), o mažiausiai – Ispanijoje (36 proc.), Danijoje (39 proc.), Estijoje (40 proc.) ir Airijoje (44 proc.).

24 ES valstybėse narėse dauguma mano, kad profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių. Tik trijose šalyse – Estijoje (49 proc.), Ispanijoje (47 proc.) ir Danijoje (45 proc.) – daugiau respondentų nesutinka nei sutinka su teiginiu.

Keliose ES valstybėse narėse, įskaitant Vokietiją, Nyderlandus ir Austriją, nuomonės yra tolygesnės – jos pritaria teiginiui nuo 45 proc. iki 50 proc.

QB7.6. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo (proc.)

⁴⁷ QB7.6. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Kiek respondentai sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių:

- Esama nedidelių skirtumų pagal socialines ir profesines kategorijas: labiausiai tikėtina, kad studentai ir kiti tarnautojai mano, kad profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo (po 55 proc.), o bedarbių respondentų rodikliai yra gerokai žemesni (45 proc.).
- Ši nuomonė labiausiai paplitusi tarp tebestudijuojančių respondentų (54 proc.), taip pat tarp 20 metų ir vyresnių asmenų, baigusių mokslus, ir 16–19 metų amžiaus asmenų (po 51 proc.). Respondentai, kurių išsilavinimas baigėsi 15 metų ar anksčiau, mažiausiai linkę sutikti su šiuo teiginiu (45 proc.).
- Pagal amžių ši nuomonė labiausiai paplitusi tarp 25–39 m. amžiaus respondentų (54 proc.), po jų eina 15–24 m. ir 40–54 m. amžiaus respondentai (po 52 proc.). Jis mažiausiai paplitęs tarp 55 metų ir vyresnių asmenų (48 proc.).
- Respondentai, manantys, kad studentai gauna pakankamai informacijos apie profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę sutikti su teiginiu (55 proc.) nei tie, kurie mano, kad informacijos nepakanka (48 proc.).
- PRM lankomumas skiriasi tik minimaliai. Respondentai, kurie patys dalyvavo profesiniame rengime ir mokyme, tik šiek tiek labiau linkę sutikti su tuo, kad profesiniame rengime ir mokyme trūksta universaliųjų įgūdžių (53 proc.), nei tie, kurie neturi profesinio rengimo ir mokymo patirties (50 proc.).
- Kalbant apie jų PRM įvaizdį, respondentai, kurių PRM įvaizdis yra teigiamas, tik šiek tiek labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu nei tie, kurių įvaizdis yra neigiamas (53 proc., palyginti su 50 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB7.6 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Pirminis profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	50	37	13
Lytis			
Žmogus	52	36	12
Moteris	50	37	13
Amžius			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Vis dar studijuoja	54	36	10
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	49	39	12
Vadovai	51	38	11
Kitos baltos apykaklės	55	36	9
Fiziniai darbuotojai	52	38	10
Namų šeimininkai	49	36	15
Bedarbiai	45	40	15
Išėjęs į pensiją	48	33	19
Moksleiviai	55	36	9
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	49	38	13
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	52	35	13
Didelis miestas	51	37	12
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	53	37	10
Neigiamas	50	38	12
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	53	38	9

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	49	35	16

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Pusė ES piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo programose dažnai trūksta pagrindinių įgūdžių, pavyzdžiui, raštingumo ar skaitmeninio raštingumo.

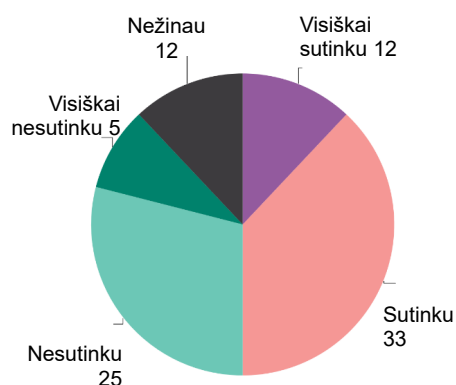
Visoje Europos Sąjungoje 50 proc. respondentų mano, kad profesinio rengimo ir mokymo programose dažnai trūksta pagrindinių įgūdžių, pavyzdžiui, raštingumo ar skaitmeninio raštingumo, įskaitant 12 proc. respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 38 proc. respondentų, kurie linkę sutikti.⁴⁸ 38 proc. respondentų nesutinka su šiuo teiginiu, o 12 proc. to nežino.

Penkiolikoje valstybių narių bent pusė respondentų pritaria teiginiui.

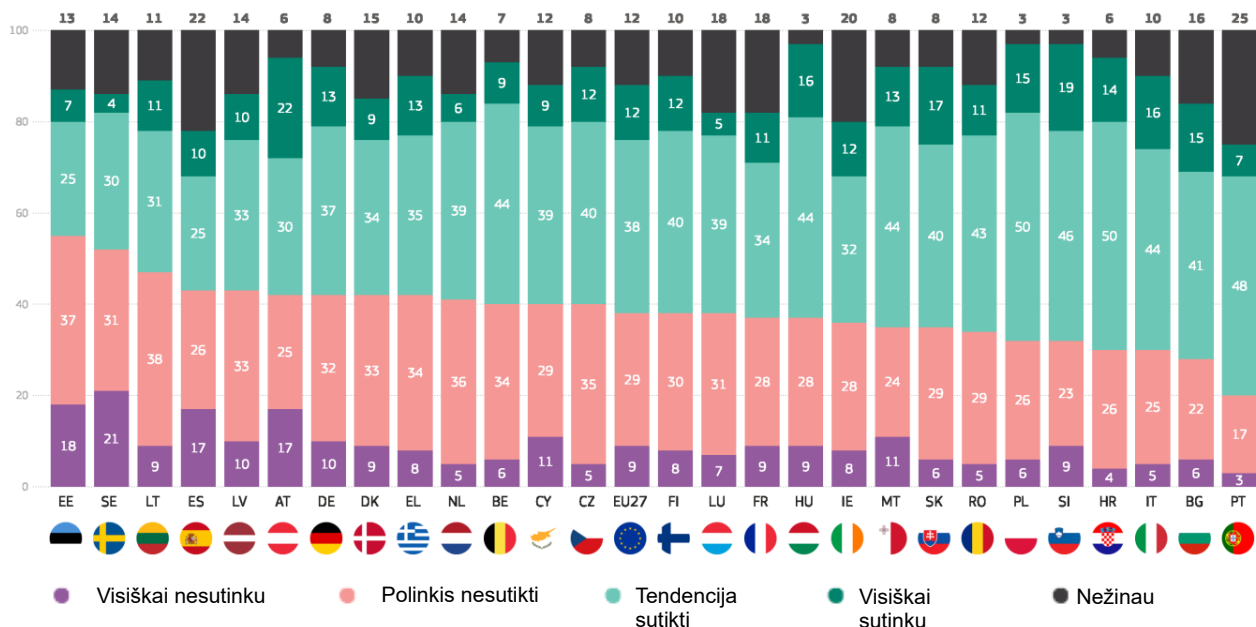
Valstybėse narėse šis klausimas suvokiamas labai skirtingai. Daugiausia susitarimų pasiekta Lenkijoje ir Slovėnijoje (po 65 proc.), Kroatijoje (64 proc.), Italijoje ir Vengrijoje (po 60 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Estijoje (32 proc.), Švedijoje (34 proc.) ir Ispanijoje (35 proc.).

Valstybėse narėse, kuriose nuomonės pasiskirsčiusios tolygiau, tokių nuomonių yra 43 proc. Danijoje ir Latvijoje, 44 proc. Airijoje ir Liuksemburge ir 45 proc. Nyderlanduose.

QB7.7: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: PRM programos dažnai nepadedą ugdyti pagrindinių įgūdžių, pavyzdžiui, raštingumo ar skaitmeninio raštingumo (ES 27) (proc.)

QB7.7. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo programose dažnai neugdomi pagrindiniai įgūdžiai, pavyzdžiui, raštingumas ar skaitmeninis raštingumas. (%)

⁴⁸ QB7.7. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Profesinio rengimo ir mokymo programose dažnai neugdomi pagrindiniai įgūdžiai, pavyzdžiui, raštingumas ar skaitmeninis raštingumas.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Respondentų nuomonė, kad pagal profesinio rengimo ir mokymo programas dažnai neugdomi pagrindiniai įgūdžiai, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Pagal amžių baigus mokslus 16–19 m. amžiaus respondentai (53 proc.) dažniausiai sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas dažnai nepadedą ugdyti pagrindinių įgūdžių, po jų eina tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni (50 proc.). Respondentai, kurių išsilavinimas baigėsi sulaukus 15 metų ar anksčiau, mažiausiai linkę sutikti (44 proc.).
- Labiausiai pritaria 25–39 m. respondentai (53 proc.), po jų eina 40–54 m. respondentai (52 proc.). Mažiausiai tikėtina, kad sutiks 15–24 m. ir vyresni nei 55 m. asmenys (po 49 proc.).
- Respondentai, kurie kada nors patys dalyvavo profesiniame rengime ir mokyme, yra šiek tiek labiau linkę pritarti šiam susirūpinimui (53 proc.) nei tie, kurie to nedarė (48 proc.).
- Tie, kurie mano, kad studentai gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, dažniau teigia, kad profesinis rengimas ir mokymas nepadedą ugdyti pagrindinių įgūdžių (56 proc., palyginti su 45 proc.).
- Pagal rekomenduojamą būdą respondentai, kurie rekomenduotų bendrąjį vidurinį išsilavinimą, labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu (55 proc.) nei tie, kurie rekomenduotų profesinį vidurinį išsilavinimą (51 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB7.7 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Pirminio profesinio rengimo ir mokymo programose dažnai neugdomi pagrindiniai įgūdžiai, pavyzdžiui, raštingumas arba skaitmeninis raštingumas (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	50	38	12
Lytis			
Žmogus	51	38	11
Moteris	50	37	13
Amžius			
15-24	49	42	9
25-39	53	39	8
40-54	52	39	9
>=55	49	34	17
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	44	31	25
16-19	53	37	10
>=20	50	39	11
Vis dar studijuoja	48	43	9
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	51	40	9
Vadovai	51	39	10
Kitos baltos apykaklės	53	38	9
Fiziniai darbuotojai	53	38	9
Namų šeimininkai	48	34	18
Bedarbiai	46	40	14
Išėjęs į pensiją	49	33	18
Moksleiviai	48	43	9
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	49	38	13
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	52	37	11
Didelis miestas	50	38	12
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	54	37	9
Neigiamas	48	41	11
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	53	39	8

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	48	36	16

QB5: Ar galėtumėte pasakyti, kiek sutinkate arba nesutinkate su šiuo teiginiu: (MŪSŲ ŠALYJE) asmenys, ketinantys pasirinkti vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes. (ES 27) (%)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo galimybės“
IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

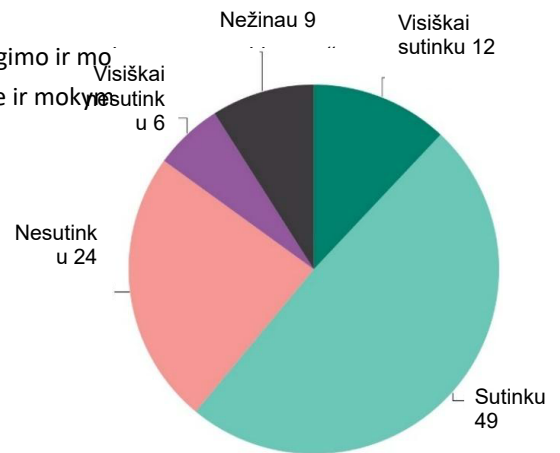
2. Su orientavimu ir lyčių stereotipais susiję iššūkiai

Šeši iš dešimties ES piliečių teigia, kad žmonės, ketinantys rinktis vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes

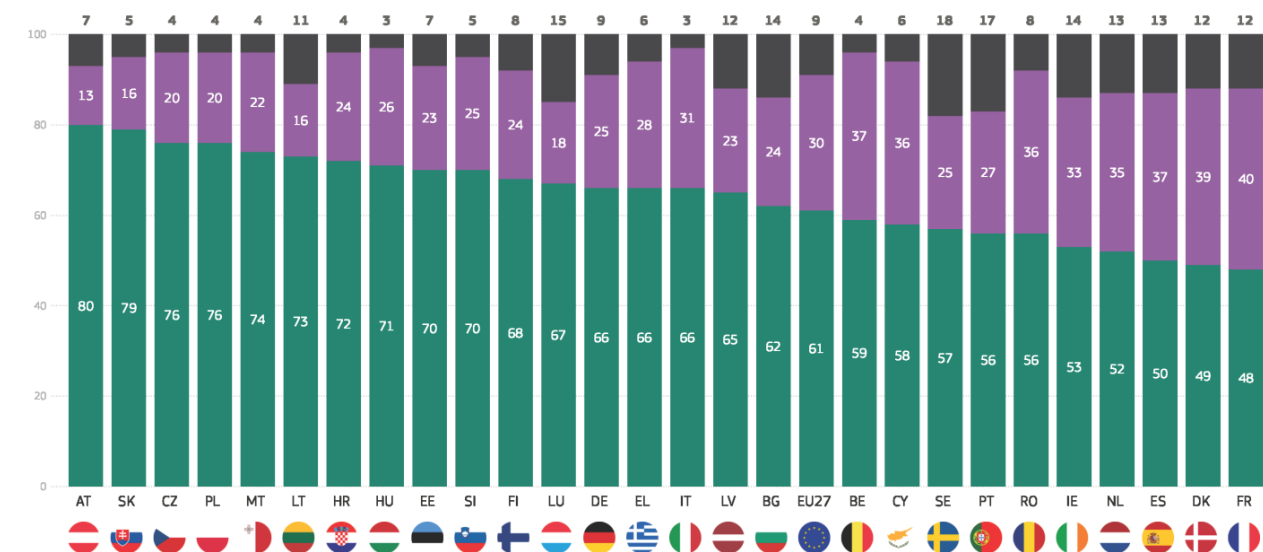
Visoje Europos Sąjungoje 61 proc. piliečių mano, kad savo šalyje žmonės, ketinantys pasirinkti vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, įskaitant 12 proc. piliečių, kurie visiškai sutinka, ir 49 proc. piliečių, kurie linkę sutikti. Trys iš dešimties respondentų nesutinka (30 proc.), o 9 proc. nežino.⁴⁹

Kalbant apie kontekstą, 2016 m. CEDEFOP apklausoje (ES 28) buvo pateiktas panašus, bet ne identiškas klausimas, daugiausia dėmesio skiriant tam, ar žmonėms buvo suteikta informacija tuo metu, kai jie pasirinko vidurinį išsilavinimą. Laikui bėgant rezultatai yra palyginti stabilūs: 58 proc. apklaustųjų atsakė „taip“, 40 proc. – „ne“, o 2 proc.⁵⁰ nežinojo.

QB5. Ar galėtumėte man pasakyti, kiek jūs sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu {MŪSŲ ŠALYJE}. žmonės, ketinantys pasirinkti savo vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio mokymo galimybes. (%)

Dabartinėje apklausoje valstybių narių nuomonės skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Austrijoje (80 proc.), Slovakijoje (79 proc.) ir Čekijoje bei Lenkijoje (po 76 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Prancūzijoje (48 proc.), Danijoje (49 proc.) ir Ispanijoje (50 proc.). Reikšminga respondentų dalis atsakė „nežinau“, o didžiausi rodikliai buvo Švedijoje (18 proc.), Portugalijoje (17 proc.) ir Liuksemburge (15 proc.).

49 QB5. Ar galėtumėte pasakyti, kiek jūs sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: (MŪSŲ ŠALYJE) žmonės, ketinantys pasirinkti savo vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio mokymo galimybes. (%)

50 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Klausimų formuluočių skiriasi nuo dabartinės apklausos, kurioje klausama apie šiuo metu vidurinį išsilavinimą pasirinkusių asmenų turimą informaciją, o 2016 m. punkte respondentų buvo prašoma apsvarstyti savo ankstesnę patirtį. 6 klausimas. „Ar tuo metu, kai priėmėte sprendimą dėl vidurinio ugdymo, jums buvo suteikta informacija apie profesinį rengimą?“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Kiek respondentai sutinka, kad žmonės gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

■ Respondentai, kurie teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą savo šalyje, daug labiau linkę sutikti su tuo, kad apie šias galimybes turima pakankamai informacijos (74 proc.), palyginti su 36 proc. respondentų, kurie teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo įvaizdis yra neigiamas.

■ Be to, respondentai, teigiamai vertinantys profesinio rengimo ir mokymo kokybę ir galimybes, paprastai daug labiau linkę manyti, kad turima pakankamai informacijos. Tai taikoma tiems, kurie: mano, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai (69 proc., palyginti su 44 proc.); teigia, kad PRM mokytojai yra kompetentingi (67 proc., palyginti su 43 proc.); sutinka, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie modernios infrastruktūros (67 proc., palyginti su 45 proc.) ir kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia techninių įgūdžių (65 proc., palyginti su 43 proc.); mano, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybių studijuoti užsienyje (69 proc., palyginti su 52 proc.) ir galimybę studijuoti universitetuose (67 proc., palyginti su 54 proc.). Tai taip pat taikoma tiems, kurie nemano, kad trūksta universaliųjų įgūdžių (67 proc., palyginti su 61 proc.) arba pagrindinių įgūdžių (68 proc., palyginti su 59 proc.).

■ Yra keletas reikšmingų skirtumų pagal socialinę ir profesinę kategoriją: 65 proc. kitų baltaodžių darbuotojų mano, kad žmonės, ketinantys pasirinkti vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, palyginti su 50 proc. bedarbių respondentų.

■ Respondentai, baigę mokslus 16–19 m., greičiausiai su tuo sutiks (63 proc.). Tie, kurių išsilavinimas baigėsi, kai jie buvo 15 metų ar jaunesni, yra mažiausiai linkę tai padaryti (58 proc.).

■ Nėra jokių skirtumų pagal lytį ar amžių.

QB5 Ar galėtumėte man pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: (MŪSŲ ŠALYJE) asmenys, ketinantys pasirinkti vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes. (% ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	61	30	9
Lytis			
Žmogus	61	30	9
Moteris	61	31	8
Amžius			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Vis dar studijuoja	61	37	2
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	58	34	8
Vadovai	62	31	7
Kitos baltos apykaklės	65	29	6
Fiziniai darbuotojai	63	30	7
Namų šeimininkai	58	33	9
Bedarbiai	50	40	10
Išėję į pensiją	61	25	14
Moksleiviai	60	38	2
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	61	29	10
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	60	32	8
Didelis miestas	63	29	8
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	74	19	7
Neigiamas	36	57	7
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	65	28	7

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

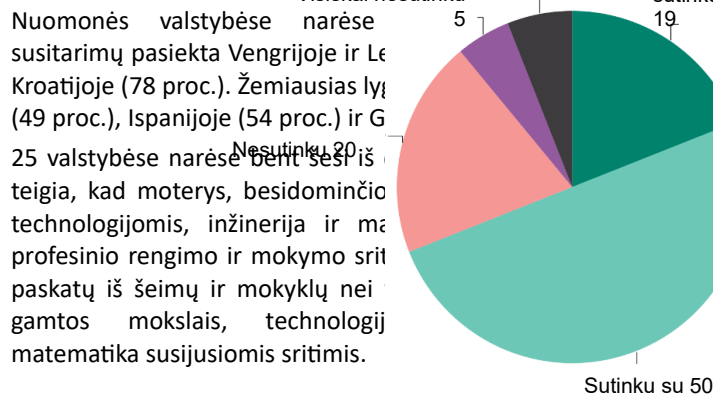
IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	58	32	10

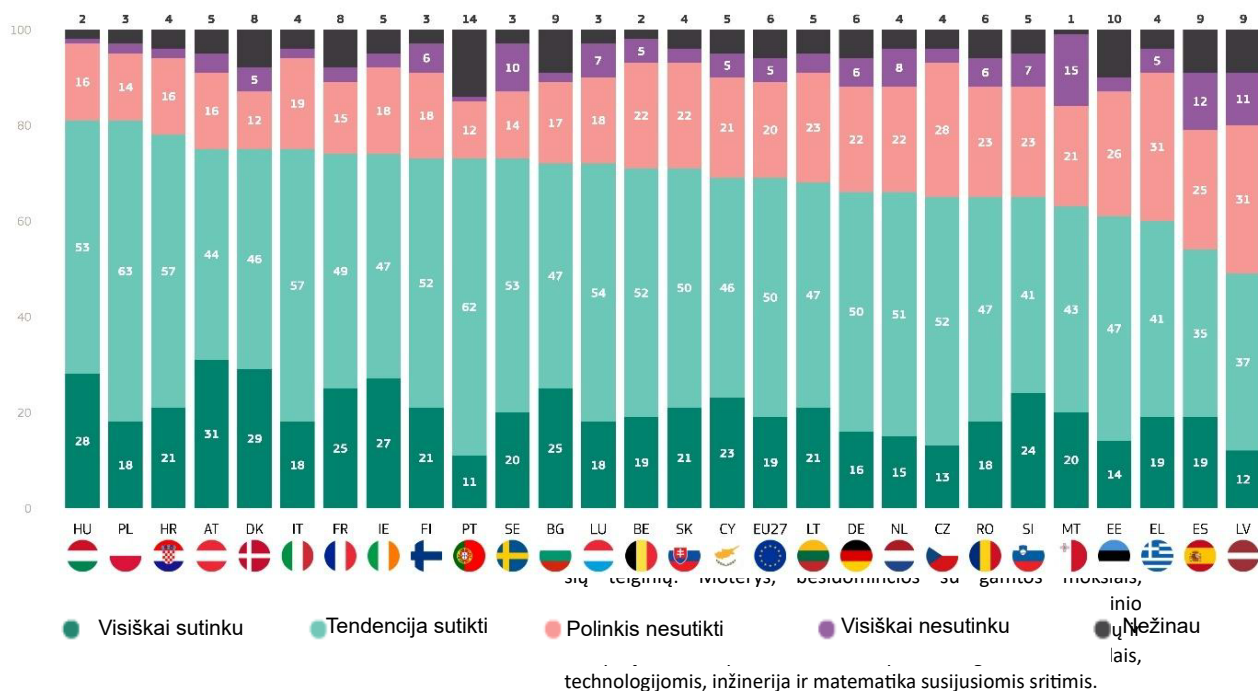
IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Maždaug septyni iš dešimties ES piliečių teigia, kad moterys, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis profesinio rengimo ir mokymo sritimis, gali sulaukti mažiau paskatų iš šeimų ir mokyklų nei vyrai.

Visoje Europos Sąjungoje 69 proc. ES piliečių teigia, kad moterys, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis profesinio rengimo ir mokymo sritimis, gali gauti mažiau paskatų iš šeimų ir mokyklų nei vyrai, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis, įskaitant 19 proc., kurie visiškai pritaria, ir 50 proc., kurie linkę pritarti. Kas ketvirtas nesutinka (25 proc.), o 6 proc. nežino.

QB10.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Moterys, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis profesinio rengimo ir mokymo sritimis, gali gauti mažiau paskatų iš šeimų ir mokyklų nei vyrai, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis. (%)

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Tai, kiek respondentai sutinka, kad moterys, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis, gali būti mažiau skatinamos nei vyrai, priklauso nuo socialinių ir demografinių veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Pagal amžių baigus mokslus respondentai, kurie vis dar studijuoja, dažniausiai mano, kad moterys, besidominčios su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis profesinio rengimo ir mokymo sritimis, yra mažiau skatinamos nei vyrai (73 proc.), o 71 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ir vyresni, ir 69 proc. tų, kurie baigė mokslus būdami 16–19 metų, sutinka. 15 metų ir jaunesnių respondentų, kurie baigė mokslus, skaičius sumažėjo iki 63 proc.
- Yra tam tikrų skirtumų pagal socialines ir profesines kategorijas: 74 proc. savarankiškai dirbančių respondentų ir 72 proc. studentų pritaria šiai nuomonei, palyginti su 66 proc. namuose gyvenančių asmenų.
- Pagal amžių ši nuomonė yra 72 proc. 15–24 m. respondentų, palyginti su 68 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

		Taip	71	25	4
		Ne	68	25	7
QB10.2 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Šeimos ir mokyklos gali mažiau skatinti moteris, besidominčias su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis, palyginti su vyrais, besidominčiais su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis (proc. ES)					
	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau		
27 ES valstybės narės	69	25	6		
Lytis					
Žmogus	69	25	6		
Moteris	69	25	6		
Amžius					
15-24	72	24	4		
25-39	72	24	4		
40-54	69	27	4		
>=55	68	24	8		
Išsilavinimas (pabaiga)					
<=-15	63	24	13		
16-19	69	26	5		
>=20	71	25	4		
Vis dar studijuoja	73	22	5		
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantys asmenys	74	22	4		
Vadovai	70	26	4		
Kitos baltos apykaklės	70	26	4		
Fiziniai darbuotojai	70	25	5		
Namų šeimininkai	66	29	5		
Bedarbiai	70	24	6		
Išėjęs į pensiją	67	24	9		
Moksleiviai	72	24	4		
Subjektyvi urbanizacija					
Kaimo vietovė arba kaimas	68	26	6		
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	70	24	6		
Didelis miestas	71	23	6		
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)					
Teigiamas	70	26	4		
Neigiamas	72	24	4		
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)					

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

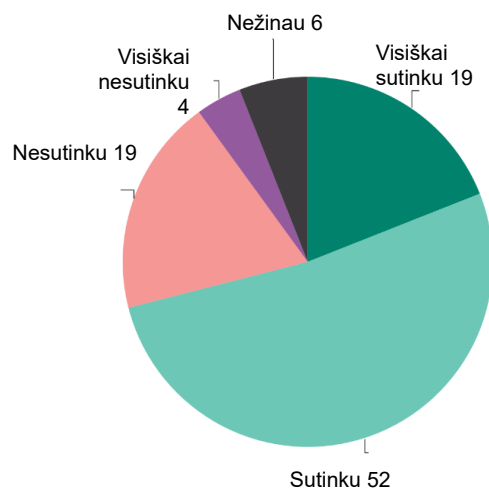
Maždaug septyni iš dešimties ES piliečių teigia, kad moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors jos ir domisi techniniais dalykais.

Visoje Europos Sąjungoje 71 proc. ES piliečių teigia, kad moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors jos išreiškia susidomėjimą techniniais, praktiniais, praktiniais dalykais, įskaitant 19 proc., kurie visiškai sutinka, ir 52 proc., kurie linkę sutikti.⁵³ Maždaug vienas iš keturių (23 proc.) nesutinka, o 6 proc. nežino.

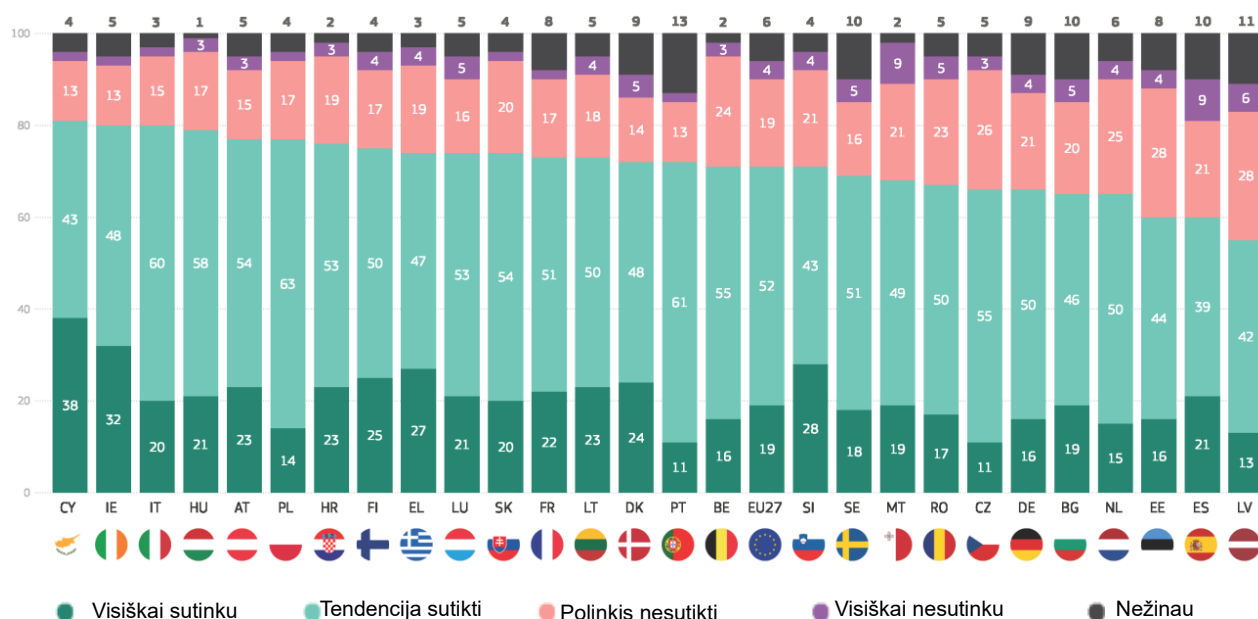
Dauguma respondentų pritaria šiam teiginiui visose valstybėse narėse. Tačiau susitarimų lygis valstybėse narėse skiriasi. Didžiausi rodikliai užfiksuoti Kipre (81 proc.), Italijoje ir Airijoje (po 80 proc.) ir Vengrijoje (79 proc.). Žemiausias lygis nustatytas Latvijoje (55 proc.), Ispanijoje ir Estijoje (po 60 proc.).

17 valstybių narių bent septyni iš dešimties respondentų sutinka, kad moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nepaisant to, kad išreiškia susidomėjimą techniniais dalykais.

QB11.1: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors jos išreiškia susidomėjimą techniniais, praktiniais, praktiniais dalykais (ES 27) (%)

QB11.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors jos išreiškia susidomėjimą techniniais, praktiniais, praktiniais dalykais (proc.).

⁵³ QB11.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors jos išreiškia susidomėjimą techniniais, praktiniais, praktiniais dalykais.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Respondentų nuomonė, kad moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, skiriasi priklausomai nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Pagal amžių mokymosi pabaigoje 16–19 m. arba 20 m. ar vyresni respondentai dažniausiai mano, kad moterys dažnai linkusios į bendrąjį lavinimą, nepaisant susidomėjimo techniniais dalykais (po 71 proc.). Šis skaičius sumažėjo iki 68 proc. tarp 15 metų ir jaunesnių asmenų, baigusių mokslus. Jis yra didžiausias tarp tų, kurie vis dar mokosi (74 proc.).
- Skirtingose socialinėse ir profesinėse kategorijose esama nedidelių skirtumų: 74 proc. studentų pritaria šiai nuomonei, palyginti su 68 proc. vadovų ir bedarbių respondentų.
- Urbanizacija turi įtakos atsakymams, nes 74 proc. respondentų dideliuose miestuose sutinka, kad moterys yra mažiau skatinamos rinktis techninius dalykus nei vyrai, palyginti su 68 proc. kaimo vietovių ar kaimų respondentų.
- Pagal amžių ši nuomonė prastėja nuo 74 proc. 15–24 m. amžiaus respondentų iki 73 proc. 25–39 m. amžiaus respondentų, 70 proc. 40–54 m. amžiaus respondentų ir 69 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį ar ankstesnę profesinio rengimo ir mokymo patirtį.

QB11.1 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors jos išreiškia susidomėjimą techniniais, praktiniais, praktiniais dalykais (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	71	23	6
Lytis			
Žmogus	71	22	7
Moteris	71	23	6
Amžius			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Vis dar studijuoja	74	21	5
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	72	22	6
Vadovai	68	26	6
Kitos baltos apykaklės	72	23	5
Fiziniai darbuotojai	72	23	5
Namų šeimininkai	72	22	6
Bedarbiai	68	23	9
Išėję į pensiją	69	21	10
Moksleiviai	74	22	4
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	68	25	7
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	71	22	7
Didelis miestas	74	20	6
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	72	23	5
Neigiamas	71	24	5
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	72	22	6

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	70	22	8

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

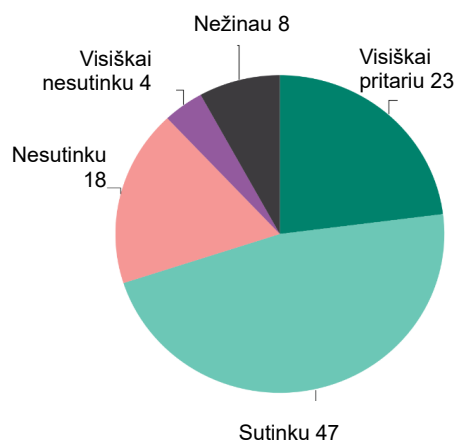
Septyni iš dešimties ES piliečių teigia, kad vyrai, kurių išsilavinimo lygis nėra aukštas, patiria didesnį spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą nei moterys.

Visoje Europos Sąjungoje 70 proc. ES piliečių teigia, kad vyrai, kurie nėra aukštų akademinių rezultatų pasiekę asmenys, patiria didesnį spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą nei moterys, įskaitant 23 proc.,⁵⁴ kurie visiškai sutinka, ir 47 proc., kurie linkę sutikti. Maždaug kas ketvirtas (22 proc.) nesutinka, o 8 proc. nežino.

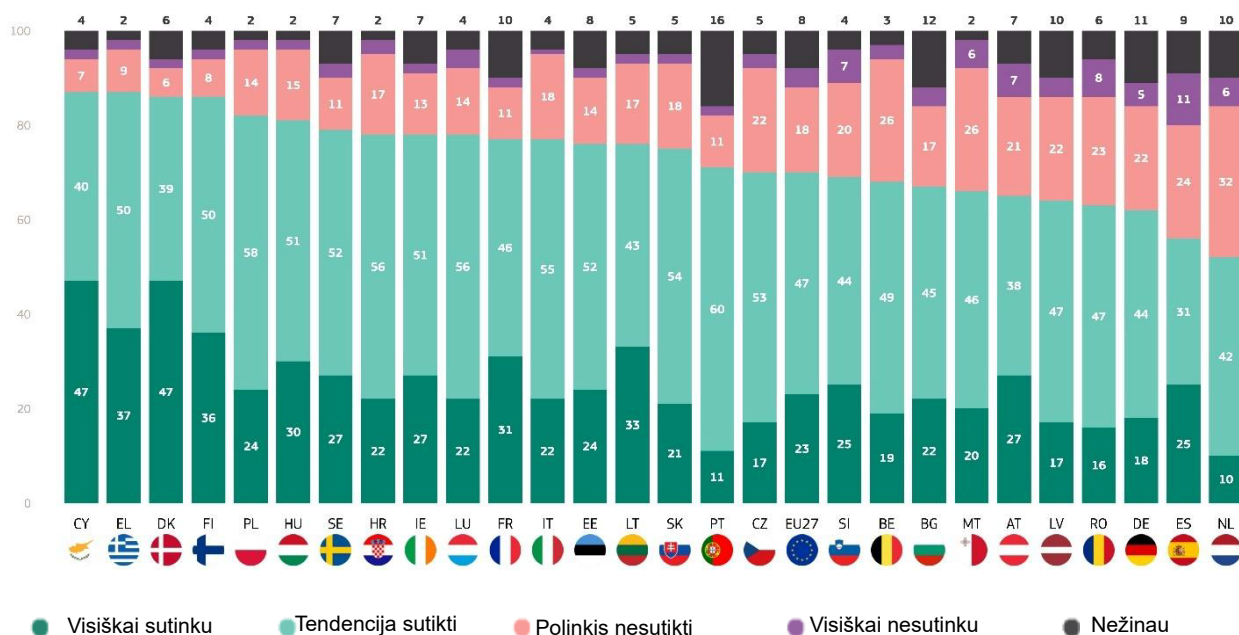
Dauguma respondentų pritaria šiam teiginiui visose valstybėse narėse. Tačiau valstybių narių sutarimo lygis šioje srityje labai skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Graikijoje, Kipre (po 87 proc.) ir Danijoje (86 proc.). Žemiausias lygis nustatytas Nyderlanduose (52 proc.), Ispanijoje (56 proc.) ir Vokietijoje (62 proc.).

17-oje valstybių narių bent septyni iš dešimties respondentų sutinka, kad vyrai, kurie nėra aukštų akademinių rezultatų pasiekę asmenys, patiria didesnį spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą nei moterys.

QB 11.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Vyrams, kurių akademinis išsilavinimas nėra aukštas, daromas didesnis spaudimas rinktis PRM, o ne bendrąjį lavinimą nei moterims (ES 27) (proc.)

QB11.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Vyrai, kurie nėra aukštų akademinių rezultatų pasiekę asmenys, patiria didesnį spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą, nei moterys. (%)

⁵⁴ QB11.2. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Vyrai, kurie nėra aukštų akademinių rezultatų pasiekę asmenys, patiria didesnį spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą, nei moterys.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Tai, koku mastu respondentai sutinka, kad vyrai, kurie nėra aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys, patiria didesnį spaudimą nei moterys rinktis profesinį rengimą ir mokymą, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, manantys, kad aukštąjį išsilavinimą turintys - mokiniai yra linkę siekti bendrojo lavinimo (76 proc., palyginti su 54 proc.), yra labiau linkę pritarti šiai nuomonei. Panaši tendencija pastebima tarp tų, kurie mano, kad bendrasis lavinimas turi geresnį įvaizdį (76 proc., palyginti su 58 proc.), kurie mano, kad bendrasis lavinimas yra lengvesnis (79 proc., palyginti su 65 proc.), ir kurie mano, kad profesinio rengimo ir mokymo programos yra įtraukios (76 proc., palyginti su 67 proc.).
- Respondentai, pasirinkę „prastus veiklos rezultatus“ kaip profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimo veiksnį, labiau linkę sutikti su šiuo teiginiu nei tie, kurie to nepadarė (76 proc., palyginti su 68 proc.).
- Pagal amžių mokymosi pabaigoje respondentai labiausiai linkę sutikti su tuo, kad vyrai, kurių mokymosi rezultatai prastesni, patiria didesnį spaudimą rinktis profesinį rengimą ir mokymą nei moterys – tai tie, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni, ir tie, kurie vis dar mokosi (po 72 proc.), po jų eina tie, kurie baigė mokslus būdami 16–19 metų (70 proc.). Mažiausiai linkę sutikti tie, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni (66 proc.).
- Urbanizacija čia atlieka nedidelį vaidmenį: Su šiuo teiginiu sutinka 73 proc. respondentų dideliuose miestuose, palyginti su 69 proc. kaimo vietovėse ar kaimuose.
- Yra minimalių skirtumų pagal socialinę ir profesinę kategoriją. Nedirbantys respondentai yra šiek tiek labiau linkę sutikti (73 proc.) nei kitų kategorijų respondentai (70–72 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį ir amžių.

QB11.2 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Vyrams, kurių išsilavinimo lygis nėra aukštas, daromas didesnis spaudimas rinktis PRM, o ne bendrąjį lavinimą, palyginti su moterimis (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	70	22	8
Lytis			
Žmogus	71	22	7
Moteris	70	22	8
Amžius			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Vis dar studijuoja	72	22	6
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	70	23	7
Vadovai	70	23	7
Kitos baltos apykaklės	72	22	6
Fiziniai darbuotojai	71	23	6
Namų šeimininkai	70	24	6
Bedarbiai	73	21	6
Išėjęs į pensiją	70	19	11
Moksleiviai	70	25	5
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	69	22	9
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	70	23	7
Didelis miestas	73	21	6
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	71	23	6
Neigiamas	72	23	5
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	71	23	6

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	71	21	8

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

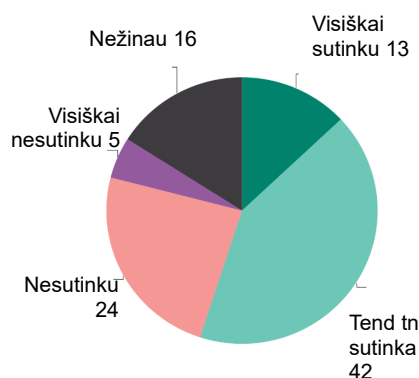
Daugiau kaip pusė ES piliečių teigia, kad mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol studentai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo.

Visoje Europos Sąjungoje 55 proc. ES piliečių teigia, kad mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol studentai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo, įskaitant 13 proc.,⁵⁵ kurie visiškai sutinka, ir 42 proc., kurie linkę sutikti. Beveik trečdalis (29 proc.) su tuo nesutinka, o 16 proc. nežino.

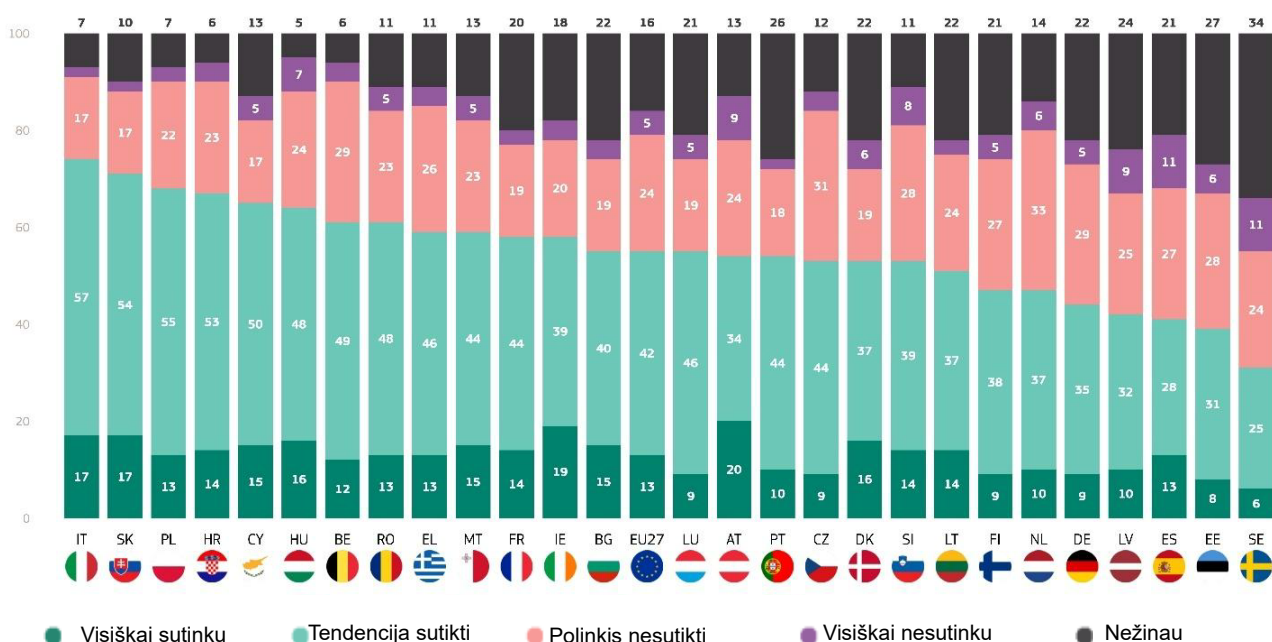
Nuomonės valstybėse narėse skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Italijoje (74 proc.), Slovakijoje (71 proc.) ir Lenkijoje (68 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Švedijoje (31 proc.), Estijoje (39 proc.) ir Ispanijoje (41 proc.).

20 valstybių narių bent pusė respondentų sutinka, kad šališkumo dėl lyties problema nėra tinkamai sprendžiama.

QB11.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol moksleiviai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo. (ES 27) (%)

QB11.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol moksleiviai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo. (%)

⁵⁵ QB11.3. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol moksleiviai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Tai, koku mastu respondentai sutinka, kad šališkumo dėl lyties problema nėra tinkamai sprendžiama, kai studentai pasirenka, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Yra tam tikrų skirtumų pagal socialines ir profesines kategorijas: 61 proc. studentų pritaria šiai nuomonei, palyginti su 50 proc. į pensiją išėjusių respondentų.
- Pagal amžių 15–24 m. respondentų sutarimas sumažėjo nuo 62 proc. iki 52 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- 57 proc. besimokančiųjų nuo 16 iki 19 metų amžiaus ir 54 proc. besimokančiųjų nuo 20 metų amžiaus ar vėliau mano, kad mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol studentai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio mokymo. Šis skaičius yra 50 proc. tiems, kurie baigė 15 metų ar jaunesni. Jis pasiekė aukščiausią lygį tarp tebestudijuojančių europiečių (61 proc.).
- Respondentai, kurie rekomenduotų bendrąjį vidurinį išsilavinimą, yra šiek tiek labiau linkę nei tie, kurie teikia pirmenybę profesiniam mokymui (60 proc., palyginti su 56 proc.), sutikti, kad šališkumo dėl lyties klausimas nėra tinkamai sprendžiamas.
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB11.3 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol moksleiviai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	55	29	16
Lytis			
Žmogus	55	29	16
Moteris	55	29	16
Amžius			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Vis dar studijuoja	61	28	11
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	56	30	14
Vadovai	54	31	15
Kitos baltos apykaklės	58	29	13
Fiziniai darbuotojai	57	29	14
Namų šeimininkai	57	27	16
Bedarbiai	51	32	17
Išėjęs į pensiją	50	26	24
Moksleiviai	61	29	10
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	52	31	17
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	56	28	16
Didelis miestas	58	27	15
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	57	29	14
Neigiamas	56	30	14
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	57	28	15

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	54	29	17

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

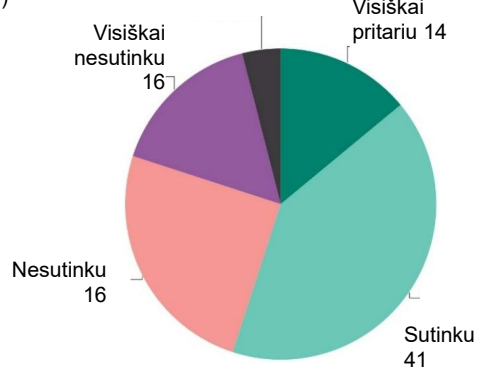
Daugiau kaip pusė ES piliečių teigia, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys yra tinkamesnės vyrams

Visoje Europos Sąjungoje 55 proc. ES piliečių teigia, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys, pavyzdžiui, statybos, automobilių, gamybos ir IRT, yra tinkamesnės vyrams, įskaitant 14 proc.,⁵⁶ kurie visiškai pritaria, ir 41 proc., kurie linkę pritarti. Iš viso 41 proc. su tuo nesutinka, o 4 proc. nežino.

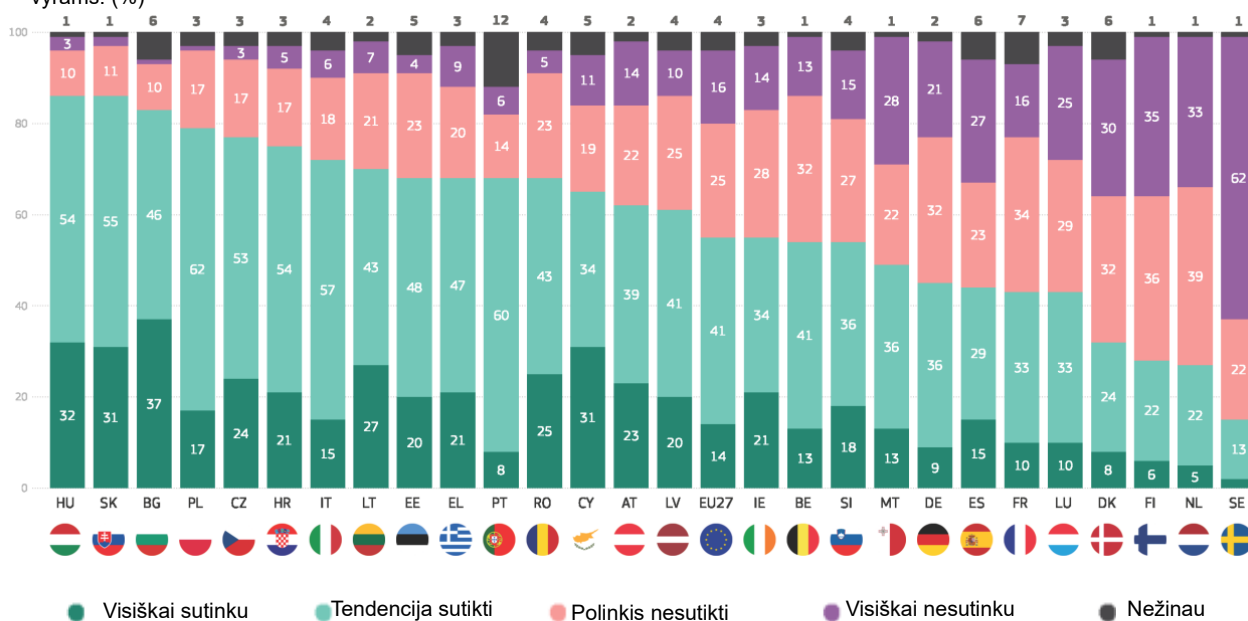
18 valstybių narių bent pusė respondentų sutinka, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios sritys yra tinkamesnės vyrams.

Nuomonės valstybėse narėse skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Vengrijoje ir Slovakijoje (po 86 proc.) ir Bulgarijoje (83 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Švedijoje (15 proc.), Nyderlanduose (27 proc.) ir Suomijoje (28 proc.).

QB10.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys (pvz., statybos, automobilių, gamybos, IRT) labiau tinka vyrams. (ES 27) (%)

QB10.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys (pvz., statybos, automobilių, gamybos, IRT) labiau tinka vyrams. (%)

⁵⁶ QB10.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys (pvz., statybos, automobilių, gamybos, IRT) labiau tinka vyrams.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Kiek respondentai sutinka, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios sritys yra tinkamesnės vyrams, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Ši nuomonė labiau paplitusi tarp respondentų, kurie: mano, kad mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai nepakankamai sprendžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemą (65 proc., palyginti su 43 proc.) ; mano, kad vyrai, kurie nėra aukšti akademiniai pasiekimai, susiduria su didesniu spaudimu pasirinkti profesinį rengimą ir mokymą (62 proc., palyginti su 42 proc.) ; mano, kad moterys skatinamos siekti bendrojo lavinimo nepaisant susidomėjimo techniniais dalykais (63 proc., palyginti su 38 proc.) ; mano, kad lyčių stereotipus stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida (59 proc., palyginti su 46 proc.) ; ir mano, kad vyrai, besirūpinantys ar teikiantys paslaugas su - susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse, susiduria su socialine stigmatizacija (63 proc., palyginti su 46 proc.).
- Respondentai, manantys, kad jaunimas gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes, labiau linkę sutikti (62 proc.) nei tie, kurie mano, kad ne (47 proc.).
- Beveik du trečdaliai respondentų (60 proc.), kurie teigia, kad jų šalyje profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai, sutinka, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios sritys labiau tinka vyrams, palyginti su 47 proc. respondentų, kurie teigia, kad jų nuomonė neigiama.
- Esama tam tikrų ryškių skirtumų pagal socialinę ir profesinę kategoriją: namų ūkio darbuotojai labiausiai linkę manyti, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys yra tinkamesnės vyrams (63 proc.), palyginti su 47 proc. vadovų.
- Pagal amžių baigus mokslus šis požiūris labiausiai paplitęs tarp asmenų, baigusių mokslus nuo 16 iki 19 metų (62 proc.), po jų eina asmenys, baigę mokslus nuo 15 metų iki jaunesnio amžiaus (59 proc.). Tiems, kurie tęsė mokslus sulaukę 20 metų, šis rodiklis yra mažiausias (47 proc.), o respondentams, kurie vis dar studijuoja, šis rodiklis yra 50 proc.
- Požiūris, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys labiau tinka vyrams, yra šiek tiek labiau paplitęs tarp vyrų (58 proc.) nei tarp moterų (53 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal amžių ar ankstesnį PRM lankomumą.

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

		Taip	56	42	2
		Ne	55	40	5
QB10.1 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios pirminio profesinio rengimo ir mokymo sritys (pvz., statybos, automobilių, gamybos, IRT) labiau tinka vyrams (proc. ES)					
	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau		
27 ES valstybės narės	55	41	4		
Lytis					
Žmogus	58	38	4		
Moteris	53	43	4		
Amžius					
15-24	55	42	3		
25-39	55	43	2		
40-54	56	41	3		
>=55	55	39	6		
Išsilavinimas (pabaiga)					
<=15	59	31	10		
16-19	62	35	3		
>=20	47	50	3		
Vis dar studijuoja	50	47	3		
Socialinė ir profesinė kategorija					
Savarankiškai dirbantys asmenys	58	39	3		
Vadovai	47	50	3		
Kitos baltos apykaklės	60	37	3		
Fiziniai darbuotojai	59	38	3		
Namų šeimininkai	63	33	4		
Bedarbiai	49	47	4		
Išėjęs į pensiją	55	39	6		
Moksleiviai	51	46	3		
Subjektyvi urbanizacija					
Kaimo vietovė arba kaimas	55	41	4		
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	57	39	4		
Didelis miestas	55	41	4		
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)					
Teigiamas	60	37	3		
Neigiamas	47	50	3		
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)					

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

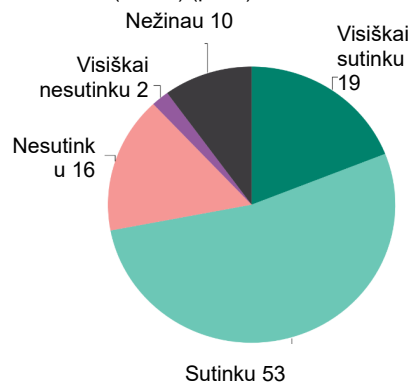
Maždaug septyni iš dešimties ES piliečių teigia, kad šeimos, bendraamžiai ir socialiniai tinklai dažnai stiprina lyčių stereotipus renkantis bendrąjį ar profesinį mokymą.

Visoje Europos Sąjungoje 72 proc. respondentų teigia, kad lyčių stereotipus, susijusius su pasirinkimu rinktis bendrąjį ar profesinį mokymą, dažnai sustiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida, įskaitant 19 proc.⁵⁷ respondentų, kurie visiškai sutinka, ir 53 proc. respondentų, kurie linkę sutikti. Maždaug vienas iš penkių nesutinka (18 proc.), o 10 proc. nežino.

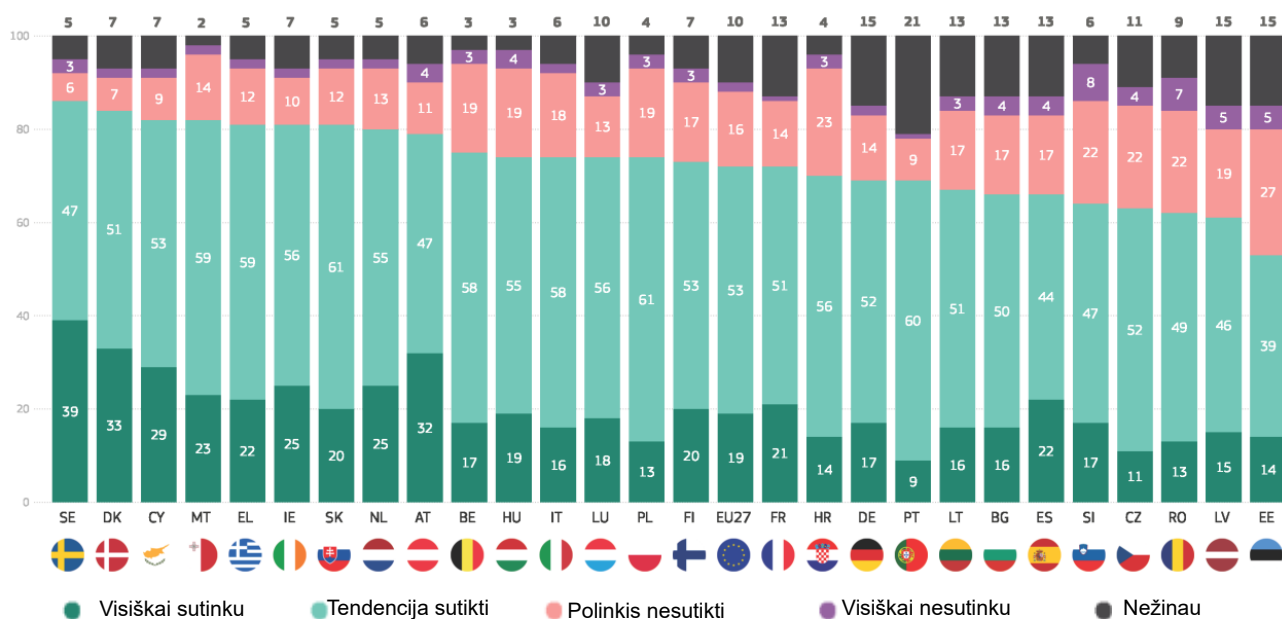
Dauguma respondentų pritaria šiam teiginiui visose valstybėse narėse. Tačiau susitarimų lygiai valstybėse narėse skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Švedijoje (86 proc.), Danijoje (84 proc.) ir Kipre (82 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Estijoje (53 proc.), Latvijoje (61 proc.) ir Rumunijoje (62 proc.).

17 valstybių narių bent septyni iš dešimties respondentų sutinka, kad lyčių stereotipus dažnai stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida.

QB11.4: Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Lyčių stereotipus, susijusius su bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo pasirinkimu, dažnai stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida (ES 27) (proc.)

QB11.4. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Lyčių stereotipus, susijusius su bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo pasirinkimu, dažnai stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialiniai tinklai (proc.).

⁵⁷ QB11.4. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Lyčių stereotipus, susijusius su bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo pasirinkimu, dažnai stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Kiek respondentai sutinka, kad šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida dažnai stiprina lyčių stereotipus, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Respondentai, manantys, kad gerų rezultatų pasiekę moksleiviai yra linkę siekti bendrojo lavinimo, labiau linkę sutikti, kad lyčių stereotipai dažnai stiprinami (77 proc., palyginti su 57 proc.), taip pat tie, kurie mano, kad bendrojo lavinimo įstaigų įvaizdis yra palankesnis (77 proc., palyginti su 61 proc.).
- 76 proc. asmenų, kurie baigė mokslus būdami vyresni nei 20 metų, mano, kad lyčių stereotipus, susijusius su bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo pasirinkimu, stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialiniai tinklai, t. y. 71 proc. 16–19 metų amžiaus asmenų ir 64 proc. 15 metų ar jaunesnių asmenų, kurie baigė mokslus. Šis skaičius yra 73 proc. respondentų, kurie vis dar mokosi.
- Esama nedidelių skirtumų pagal socialinę ir profesinę kategoriją: 75 proc. vadovų ir kitų tarnautojų pritaria šiai nuomonei, palyginti su 68 proc. į pensiją išėjusių respondentų.
- Taip pat yra nedidelių skirtumų pagal amžių. Labiausiai tikėtina, kad 25–39 m. respondentai pritaris šiai nuomonei (75 proc.). Jis mažiausiai paplitęs tarp 55 metų ir vyresnių asmenų (69 proc.).
- Kalbant apie veiksnius, turinčius įtakos profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui, skirtumai yra susiję su režimais. Respondentų, kurie nurodo socialinės žiniasklaidos įtaką, sutarimas yra šiek tiek didesnis (76 proc., palyginti su 71 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB11.4 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Lyčių stereotipus, susijusius su bendrojo lavinimo ir profesinio rengimo pasirinkimu, dažnai stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	72	18	10
Lytis			
Žmogus	71	19	10
Moteris	72	18	10
Amžius			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Vis dar studijuoja	73	19	8
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	73	19	8
Vadovai	75	18	7
Kitos baltos apykaklės	75	18	7
Fiziniai darbuotojai	71	21	8
Namų šeimininkai	69	21	10
Bedarbiai	75	16	9
Išėjęs į pensiją	68	16	16
Moksleiviai	74	19	7
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	70	19	11
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	72	18	10
Didelis miestas	75	17	8
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	73	18	9
Neigiamas	73	21	6
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	73	18	9

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	71	18	11

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

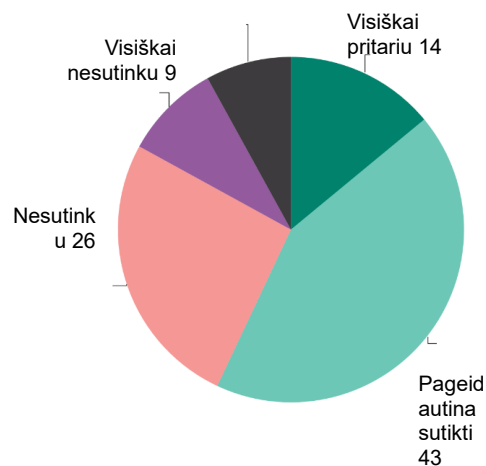
Daugiau kaip pusė ES piliečių teigia, kad priežiūros ar su paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai dažnai susiduria su socialine stigmatizacija ar nuovoka.

Visoje Europos Sąjungoje 57 proc. ES piliečių teigia, kad priežiūros ar su paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse vyrai dažnai susiduria su socialine stigmatizacija ar nuovoka, iš jų 14 proc.⁵⁸ visiškai sutinka, o 43 proc. linkę sutikti. 35 proc. su tuo nesutinka, o 8 proc. nežino.

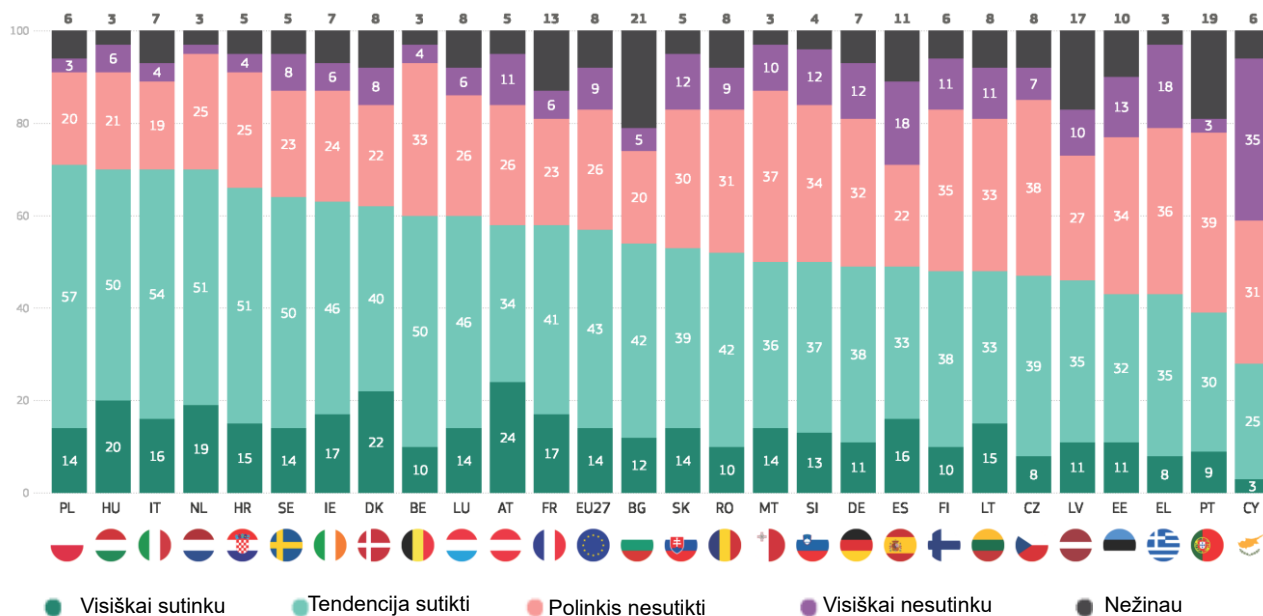
Nuomonės valstybėse narėse skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Lenkijoje (71 proc.), Vengrijoje (70 proc.) ir Italijoje bei Nyderlanduose (po 70 proc.). Žemiausias lygis užfiksuotas Kipre (28 proc.), Portugalijoje (39 proc.) ir Graikijoje (43 proc.).

17-oje valstybių narių bent pusė respondentų sutinka, kad vyrai, atliekantys priežiūros ar su paslaugomis susijusias pareigas, dažnai patiria stigmatizaciją.

QB11.5. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Vyrai, dirbantys su priežiūra ar paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse, dažnai susiduria su socialine stigma ar vertinimu. (ES 27) (%)

QB11.5. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Vyrai, dirbantys su priežiūra ar paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse, dažnai susiduria su socialine stigma ar vertinimu. (%)

⁵⁸ QB11.5. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Slaugos ar su paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai dažnai patiria socialinę stigmą ar nuovoką.

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Tai, koku mastu respondentai sutinka, kad vyrai, atliekantys priežiūros ar su paslaugomis susijusias pareigas, dažnai susiduria su stigmatizacija, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Pagal amžių ši nuomonė mažėja nuo 63 proc. 15–24 m. respondentų iki 53 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- Yra tam tikrų skirtumų tarp socialinių ir profesinių kategorijų. Nors 63 proc. kitų balta apykaklės darbuotojų ir studentų sutinka, kad priežiūros vaidmenys gali būti stigmatizuojami nei vyrai, šis skaičius sumažėjo iki 53 proc. tarp į pensiją išėjusių respondentų.
- Pagal amžių švietimo sistemos pabaigoje respondentai, kurie baigė mokslus būdami 15 metų ar jaunesni, mažiau linkę manyti, kad priežiūros ar su paslaugomis susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai patiria socialinę stigmą (51 proc.) nei tie, kurie baigė mokslus būdami 16–19 metų ar vyresni nei 20 metų (57–58 proc.). Tarp tų, kurie vis dar mokosi, šis požiūris yra 63%.
- Kalbant apie veiksnius, turinčius įtakos profesinio rengimo ir mokymo pasirinkimui, skirtumai yra nedideli. Šis požiūris šiek tiek labiau paplitęs tarp respondentų, kurie nurodo socialinės žiniasklaidos įtaką (64 proc., palyginti su 56 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį ar ankstesnę profesinio rengimo ir mokymo patirtį.

QB11.5 Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Slaugos ar su paslaugomis susijusiose pirminio profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai dažnai susiduria su socialine stigma arba nuovoka (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	57	35	8
Lytis			
Žmogus	57	35	8
Moteris	57	34	9
Amžius			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Vis dar studijuoja	63	27	10
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	54	38	8
Vadovai	57	36	7
Kitos baltos apykaklės	63	31	6
Fiziniai darbuotojai	58	35	7
Namų šeimininkai	55	38	7
Bedarbiai	54	38	8
Išėjęs į pensiją	53	35	12
Moksleiviai	63	30	7
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	55	36	9
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	58	34	8
Didelis miestas	58	34	8
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	59	35	6
Neigiamas	58	35	7
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	58	35	7

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	56	34	10

3. Būsimi uždaviniai

Daugiau kaip pusė ES piliečių teigia, kad esama rizikos, jog su profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas pakeis automatizavimas

Visoje Europos Sąjungoje 56 proc. ES piliečių teigia, kad su profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas gali pakeisti automatizavimas, įskaitant 13 proc. piliečių, kurie visiškai sutinka, ir 43 proc.⁵⁹ piliečių, kurie linkę sutikti. Daugiau kaip trečdalis respondentų (35 proc.) su tuo nesutinka, o 9 proc. nežino.

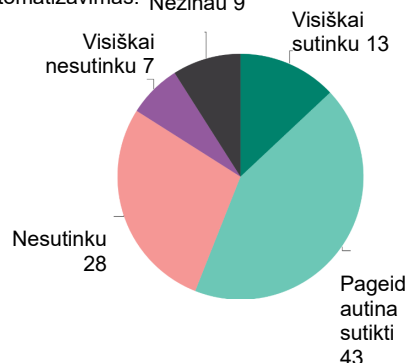
Palyginimui, 2024 m. atliktos specialiosios „Eurobarometro“ apklausos dėl dirbtinio intelekto ir darbo ateities duomenimis, 66 proc. žmonių manė, kad dėl robotų ir dirbtinio intelekto išnyks daugiau darbo vietų nei bus sukurta.⁶⁰ Šioje apklausoje užfiksuoti 56 proc. yra gerokai mažesni, o tai gali reikšti, kad baimė dėl profesinio rengimo ir mokymo yra platesnio visuomenės nerimo dalis, o ne konkretus sprendimas dėl profesinio rengimo ir mokymo ateities.

23 valstybėse narėse bent pusė respondentų sutinka, kad profesinio rengimo ir mokymo darbo vietas gali pakeisti automatizavimas.

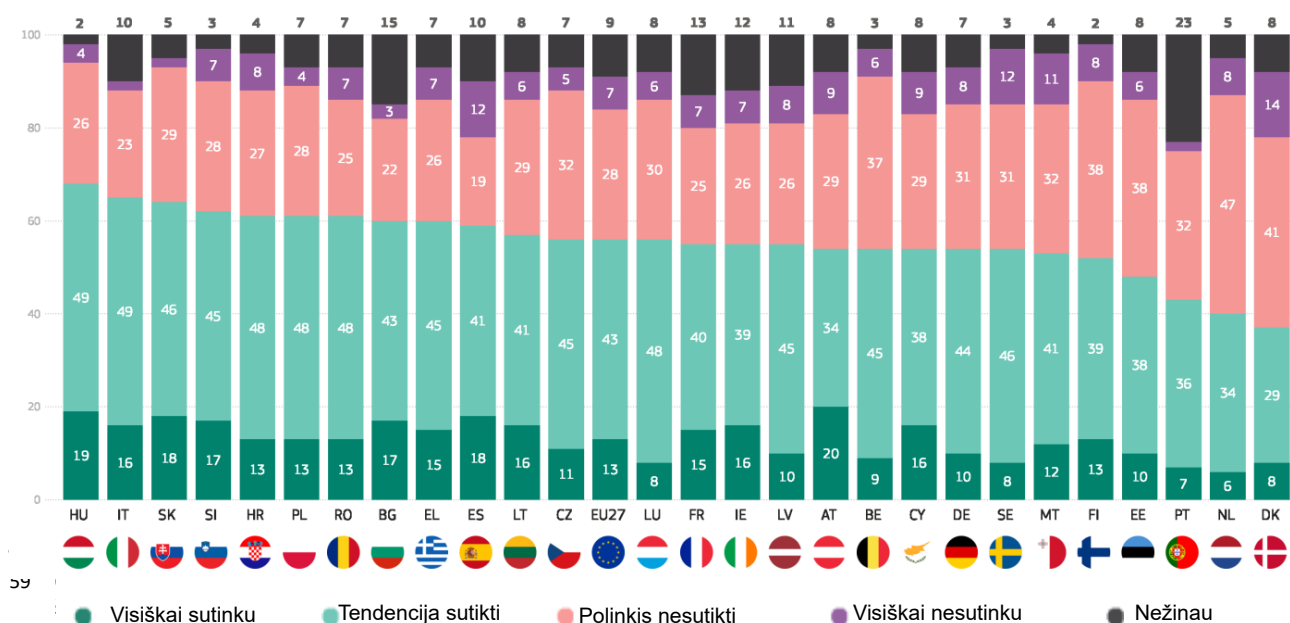
Nuomonės valstybėse narėse skiriasi. Daugiausia susitarimų pasiekta Vengrijoje (68 proc.), Italijoje (65 proc.) ir Slovakijoje (64 proc.). Žemiausias lygis

užfiksuotas Danijoje (37 proc.), Nyderlanduose (40 proc.) ir Portugalijoje (43 proc.).

QB8.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Kyla pavojus, kad su profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas pakeis automatizavimas. Nežinau 9

QB8.1. Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Kyla pavojus, kad su profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas pakeis automatizavimas. (%)

60 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/3222>

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Respondentų nuomonė, kad su profesiniu rengimu ir mokymu susijusios darbo vietos bus pakeistos automatizavimu, priklauso nuo socialinių, demografinių ir požiūrio veiksnių, kaip nurodyta toliau.

- Esama tam tikrų skirtumų pagal socialines ir profesines kategorijas: 60 proc. respondentų bedarbių ir 59 proc. į pensiją išėjusių respondentų mano, kad su PRM kvalifikacija susijusiems darbams kyla automatizavimo rizika, palyginti su 52 proc. vadovų.
- Šiai nuomonei pritaria 60 proc. 16–19 m. išsilavinimą įgijusių respondentų, palyginti su 57 proc. tebesimokančiųjų ir 56 proc. 15 m. ar jaunesnių išsilavinimą įgijusių respondentų. Šis skaičius yra mažiausias tarp respondentų, kurie baigė mokslus būdami 20 metų ar vyresni (54 proc.).
- Pagal amžių 15–24 m. respondentai labiausiai linkę manyti, kad profesinio rengimo ir mokymo darbo vietoms gresia automatizavimo pavojus (60 proc.), palyginti su 55 proc. 25–39 m. amžiaus respondentų, 56 proc. 40–54 m. amžiaus respondentų ir 57 proc. 55 m. ir vyresnių respondentų.
- Šis požiūris labiau paplitęs tarp respondentų, manančių, kad jaunimas gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes (62 proc., palyginti su 51 proc. nesutinkančiųjų).
- Tie, kurie teigiamai vertina profesinį rengimą ir mokymą, labiau linkę manyti, kad profesinio rengimo ir mokymo srities darbo vietos susiduria su automatizavimo rizika (60 proc., palyginti su 52 proc. tų, kurie praneša apie neigiamą požiūrį).
- Respondentai, manantys, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų atsiranda darbo vietų, kurios visuomenėje yra labai vertinamos, labiau linkę sutikti (61 proc.) nei tie, kurie nepitaria šiai nuomonei (54 proc.).
- Respondentai, kurie nurodo, kad renkantis profesinį rengimą ir mokymą reikia kuo greičiau užsidirbti pinigų, yra šiek tiek mažiau linkę sutikti su tuo, kad profesinio rengimo ir mokymo darbo vietoms kyla automatizavimo rizika (55 proc., palyginti su 59 proc.).
- Nėra jokių skirtumų pagal lytį.

QB8.1 Pasakykite man, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: Kyla pavojus, kad su pirminio profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas pakeis automatizavimas (proc. ES)

	Iš viso „Sutinku“	Iš viso „Nesutinku“	Nežinau
27 ES valstybės narės	56	35	9
Lytis			
Žmogus	56	36	8
Moteris	58	33	9
Amžius			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Išsilavinimas (pabaiga)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Vis dar studijuoja	57	34	9
Socialinė ir profesinė kategorija			
Savarankiškai dirbantys asmenys	55	38	7
Vadovai	52	41	7
Kitos baltos apykaklės	58	36	6
Fiziniai darbuotojai	57	35	8
Namų šeimininkai	54	34	12
Bedarbiai	60	31	9
Išėjęs į pensiją	59	29	12
Moksleiviai	58	35	7
Subjektyvi urbanizacija			
Kaimo vietovė arba kaimas	56	35	9
Mažas arba vidutinio dydžio miestas	57	35	8
Didelis miestas	57	34	9
IVET suvokimas (MŪSŲ ŠALYJE)			
Teigiamas	60	33	7
Neigiamas	52	41	7
Kada nors lankytas pirminis profesinis mokymas (vidurinis ugdymas)			
Taip	59	35	6

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“

IV. Kliūtys dalyvauti profesiniame rengime ir mokyme

Ne	55	34	11

Išvada

Ši speciali „Eurobarometro“ apklausa rodo, kad europiečiai iš esmės pripažįsta kokybiškus ir naudingus pirminio profesinio rengimo ir mokymo (PRM) rezultatus, net jei ir toliau laikomasi pasenusio požiūrio ir stereotipų. Profesinis rengimas ir mokymas vertinamas teigiamai: kokybiškas mokymasis, kompetentingi mokytojai, moderni infrastruktūra ir tvirtos sąsajos su labai paklausiomis darbo vietomis. Tai yra europiečiams labiausiai rekomenduojamas švietimo kelias jaunimui. Be to, bendrasis lavinimas ir toliau turi didesnę socialinę prestižą, o dalyvavimas profesiniame rengime ir mokyme tebėra nevienodas tiek tarp valstybių narių, tiek tarp kartų.

Neišnaudotas profesinio rengimo ir mokymo potencialas: stiprūs rezultatai, pasenęs suvokimas

Europiečiai aiškiai vertina profesinio rengimo ir mokymo praktinius pranašumus. Du iš trijų piliečių teigia, kad profesinio rengimo ir mokymo įvaizdis jų šalyje yra teigiamas, o dauguma – beveik visose valstybėse narėse. Infrastruktūra ir darbuotojai taip pat vertinami gerai: 78 proc. teigė, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę naudotis modernia infrastruktūra, o 79 proc. teigė, kad mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi. Apskritai 73 proc. yra įsitikinę, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia galimybę mokytis kokybiškai.

Profesinis rengimas ir mokymas pripažįstamas kaip kokybiškas švietimo būdas

Respondentai nuosekliai pritaria profesinio rengimo ir mokymo paslaugų kokybei visoje Europoje. Mokytojų kompetencijos, mokymosi kokybės ir modernios infrastruktūros suvokimas padeda plačiąja prasme suprasti, kad profesinis rengimas ir mokymas yra tvirtas švietimo pagrindas. Ankstyvas patekimas į darbo rinką yra stiprus motyvas daugeliui besimokančių asmenų: daugiau kaip pusė europiečių (53 proc.) nurodo poreikį arba norą greitai užsidirbti pinigų (tai dažniausiai minimas veiksnys 24 valstybėse narėse) ir daugiau kaip pusė savarankiškai dirbančių asmenų turi PRM kvalifikaciją.

Profesinis rengimas ir mokymas suteikia įgūdžių gerai apmokamoms ir paklausioms darbo vietoms

Daugelis europiečių mano, kad profesinis rengimas ir mokymas suteikia studentams darbui reikalingų techninių įgūdžių (85 proc.), dėl kurių atsiranda didelės paklausos darbo vietų (82 proc.). Du trečdaliai teigia, kad šie darbai yra gerai apmokami. Vienas iš penkių respondentų (21 proc.) taip pat nurodo verslumo siekius kaip priežastį rinktis profesinį rengimą ir mokymą, pabrėždamas jo vaidmenį remiant savarankišką darbą ir įmones.

Europiečiai rekomenduoja profesinį rengimą ir mokymą jaunimui

Profesinio rengimo ir mokymo privalumai atspindi konkrečiose rekomendacijose. Pusė europiečių (50 proc.) rekomenduoja profesinį vidurinį išsilavinimą vidurinę mokyklą pasirinkusiems jaunuoliams, todėl tai yra dažniausiai rekomenduojama galimybė visoje ES. Aukštojo mokslo lygmeniu 52 proc. rekomenduotų aukštąjį profesinį rengimą ir mokymą, palyginti su 35 proc., kurie rekomenduotų aukštąjį akademinį išsilavinimą. Tačiau esama kartų skirtumo, nes 25–54 m. amžiaus respondentai daug dažniau rekomenduoja bendrąjį vidurinį išsilavinimą (53 proc.) nei 55 m. ir vyresni respondentai (33 proc.), o tai rodo, kad skirtingų kartų nuomonės labai pasikeitė.

Nuolatinė vaizdo spraga išlieka

Nepaisant šių pranašumų, profesinio rengimo ir mokymo srityje esama didelių suvokimo spragų. Trys ketvirtadaliai europiečių teigia, kad bendrojo vidurinio ugdymo įvaizdis jų šalyje yra palankesnis, o daugiau kaip aštuoni iš dešimties teigia, kad aukštąjį išsilavinimą įgyjantys studentai sistemingai skatinami siekti bendrojo lavinimo. Vis dėlto dauguma respondentų mano, kad bendrąjį išsilavinimą įgyti lengviau nei profesinį rengimą ir mokymą (52 proc., palyginti su 36 proc.), o tai rodo paradoksali visuomenės požiūrį. Dalyvavimas profesiniame rengime ir mokyme Europos Sąjungoje labai skiriasi – nuo 21 proc. Graikijoje iki 68 proc. Slovėnijoje, o tai rodo didelius struktūrinius ir kultūrinius skirtumus, susijusius su tuo, kaip valstybės narės organizuoja vidurinį ugdymą. Šalys, kuriose yra nusistovėjusios dualinio mokymo sistemos, turi skirtingus rezultatus, dėl kurių kyla abejonių dėl paprastų prielaidų apie institucinę struktūrą. Vokietijoje (82 proc. teigiami vertinimai, 63 proc. dalyvavimas) profesinio rengimo ir mokymo kokybė kelia didelį prestižą ir visuomenė labai pasitiki profesiniu rengimu ir mokymu. Tačiau dvejopos sistemos modelis negarantuoja vienodai teigiamo suvokimo: Nyderlanduose bendras profesinio rengimo ir mokymo įvaizdis ES yra mažiausiai teigiamas (44 proc.), nepaisant senos tradicijos derinti mokymąsi darbo vietoje su mokymu klasėje. Danijoje vyrauja dar vienas modelis – gerai suvokiama kokybė, tačiau labai didelė respondentų dalis (42 proc.) teigia, kad rekomendacijos priklauso nuo individualių aplinkybių, o tai rodo labiau individualizuotą, ne tokį kategorišką požiūrį į švietimo trajektorijų atranką. Šie skirtumai dualistinės sistemos šalyse rodo, kad vien institucinės struktūros nelemia visuomenės suvokimo ir kad nuomonę formuoja platesnis veiksmų derinys, kuris gali apimti kultūrinį požiūrį, darbo rinkos sąlygas, komunikacijos praktiką ir socialinių partnerių vaidmenį.

Klaidingas suvokimas ir lyčių stereotipai gali apriboti profesinio rengimo ir mokymo patrauklumą

Pusė europiečių mano, kad profesinio rengimo ir mokymo programose nepakankamai dėmesio skiriama pagrindiniams įgūdžiams, pavyzdžiui, raštingumui ar skaitmeniniam raštingumui, o panaši dalis mano, kad nepakankamai dėmesio skiriama universaliesiems įgūdžiams, pavyzdžiui, bendravimui ir kritiniam mąstymui. Respondentų, turinčių profesinio rengimo ir mokymo patirties ir jos neturinčių, skirtumai yra nedideli – 53 proc., palyginti su 48 proc. pagrindinių įgūdžių atveju, ir 53 proc., palyginti su 50 proc. universaliųjų įgūdžių atveju. Ši tendencija rodo, kad profesinio rengimo ir mokymo programose pastebimas esminis atotrūkis.

Kadangi atliekant apklausą profesinis rengimas ir mokymas nebuvo lyginamas su bendruoju ugdymu, ši nuomonė gali atspindėti platesnį susirūpinimą dėl šių įgūdžių ir didesnius lūkesčius, kurie dažnai siejami su profesiniu rengimu ir mokymu. Šios nuomonės sutampa su tvirtu pritarimu profesinio rengimo ir mokymo srities specializuotų techninių įgūdžių ugdymui (85 proc.) ir kokybiškam mokymuisi (73 proc.). Šališkumas lyčių atžvilgiu taip pat tebėra iššūkis: 55 proc. mano, kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios profesinio rengimo ir mokymo sritys yra tinkamesnės vyrams, o padėtis valstybėse narėse labai skiriasi. Daugelis respondentų mano, kad moterys, kurios domisi techniniais dalykais, dažnai yra nukreipiamos į bendrąjį lavinimą ir kad su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiose profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbančios moterys yra menkai skatinamos. Tuo tarpu manoma, kad vyrai, kurie nėra aukštų rezultatų pasiekę asmenys, susiduria su spaudimu pasirinkti profesinį rengimą ir mokymą.

Mažas profesinio rengimo ir mokymo prestižo ir socialinio statuso reikšmingumas (šis veiksnys minimas tik 16 proc. kaip veiksnys renkantis išsilavinimą) rodo, kad yra daug galimybių didinti visuomenės informuotumą apie profesinio rengimo vertę ir socialinį indėlį.

Verslumas ir savarankiškas darbas profesinio rengimo ir mokymo srityje

Verslumo motyvacija yra svarbus veiksnys renkantis išsilavinimą. Vienas iš penkių respondentų (21 proc.) norą tapti savarankiškai dirbančiu asmeniu arba pradėti verslą laiko pagrindine priežastimi rinktis profesinį rengimą ir mokymą, o daugiau kaip pusė savarankiškai dirbančių asmenų ES turi profesinio rengimo ir mokymo

kvalifikaciją. Šiose išvadose pabrėžiamas profesinio rengimo ir mokymo vaidmuo sudarant sąlygas įvairioms karjeros galimybėms ir remiant Europos verslumo aplinką.

Būsima profesinio rengimo ir mokymo strategija suteikia galimybę laiku

Visoje apklausoje išryškėja kartų modelis. Jaunesni respondentai paprastai geriau nei vyresnės kartos žino apie profesinio mokymo kliūtis ir šališkumą. Kartu šis informuotumas sutampa su mažesniu dalyvavimo profesiniame rengime ir mokyme lygiu ir didesniu pirmenybės teikimu akademinėms trajektorijoms. 15–24 m. amžiaus asmenų dalyvavimo profesinio rengimo ir mokymo programose lygis yra 46 proc., o 25–54 m. amžiaus asmenų – 52–53 proc. Ši jauniausia grupė yra labiau linkusi nei vyresnio amžiaus respondentai rekomenduoti bendrąjį vidurinį išsilavinimą. Tai rodo, kad aukštesnis išsilavinimo lygis yra susijęs tiek su didesniu informuotumu apie profesinio rengimo ir mokymo trūkumus, tiek su didesniu pirmenybės teikimu akademiniams būdams, o tai daro didelį poveikį būsiamam aukštos kvalifikacijos gyventojų profesinio rengimo patrauklumui.

Be to, 56 proc. europiečių teigia, kad kyla pavojus, jog su profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas pakeis automatizavimas. Ši problema egzistuoja kartu su plačiai paplitusiu pripažinimu, kad dėl profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijų šiuo metu sukuriami daug paklausių darbo vietų (82 proc. mano, kad taip yra). Platesni tyrimų duomenys tai patvirtina: Specialiojoje „Eurobarometro“ apklausoje dėl dirbtinio intelekto ir darbo ateities (2024 m.) nustatyta, kad 66 proc. europiečių išreiškė susirūpinimą dėl darbo vietų praradimo visoje ekonomikoje, o tai rodo, kad automatizavimo nerimas apima gerokai daugiau nei profesinius kelius.

Atrodo, kad išvados rodo, jog profesinio rengimo ir mokymo problema kyla ne dėl jo rezultatų ar aktualumo, o dėl to, kaip jis suvokiamas. Todėl būsima profesinio rengimo ir mokymo strategija suteikia galimybę laiku sustiprinti jos, kaip pirmojo pasirinkimo galimybės, įvaidį daugeliui kitų europiečių, veiksmingiau viešinti siūlomą aukštos kokybės švietimą ir įgūdžius ir kovoti su stereotipais ir šališkumu, kurie ir toliau daro įtaką renkantis kryptį ir siaurina tikslinę grupę.

Pastabos

(Nukreipta iš puslapio Pierre Dieumegard)

(IV 1) Spalvos yra apverstos tarp bendro skritulio diagramos ir juostos diagramos pagal šalį. Gaila, kad visoje ataskaitoje nesilaikoma nuoseklių grafinių susitarimų.

Kaip dažnai pasitaiko, skirtumai tarp šalių yra didesni nei skirtumai tarp socialinių grupių (lytis, amžius, išsilavinimo lygis ir t. t.). Šioje ataskaitoje dažnai pasitaiko sakinių, pavyzdžiui, „Skirtumai pagal lytį yra nereikšmingi“ arba „Skirtumo pagal lytį nėra“. Verta pabrėžti šį įvairių lyčių atsakymų panašumą.

Techninės specifikacijos

2025 m. lapkričio 6–30 d. Europos Komisijos Komunikacijos generalinio direktorato „Public Opinion & Citizen Engagement“ skyriaus prašymu „Verian Belgium“ atliko „Eurobarometro“ apklausos 104,2 bangą.

104.2 banga apima atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių tautybių gyventojus, gyvenančius kiekvienoje iš 27 valstybių narių ir vyresnius nei 15 metų.

Pagrindinė visose šalyse taikoma imties struktūra yra daugiapakopė, atsitiktinė (tikimybė). Kiekvienoje šalyje imties rėmas pirmiausia suskirstomas pagal NUTS regionus, o kiekviename regione – pagal urbanistikos matą (DEGURBA). Kiekviename sluoksnyje atrinktų imties taškų skaičius atitinka 15+ sluoksnio tiriamąjį visumą. Antrajame etape atrankos taškai buvo atrinkami su tikimybe, proporcinga jų 0+ populiacijos dydžiui kiekviename sluoksnyje. Taigi imtis apima visą tirtų šalių teritoriją pagal Eurostato NUTS II (arba lygiavertį standartą) ir pagal atitinkamų tautybių gyventojų pasiskirstymą pagal didmiesčius, miesto ir kaimo vietas.⁶¹

Kiekvienoje pasirinktoje ėminių ėmimo vietoje atsitiktine tvarka buvo nustatyta pradinė koordinatė ir atvirkštinio geografinio kodavimo priemonė, naudojama arčiausiai koordinatės esančiam adresui nustatyti. Šis adresas buvo pradinis atsitiktinio pasivaikščiavimo adresas. Kiti adresai (kiekvienas N adresas) buvo pasirinkti standartinėmis "atsitiktinio maršruto" procedūromis iš pradinio adreso. Kiekviename namų ūkyje respondentas buvo atrinktas atsitiktine tvarka. Atsitiktinės atrankos metodas priklausė nuo namų ūkio dydžio. Pavyzdžiui, namų ūkių, turinčių du 15 ir daugiau narių, atveju scenarijus buvo naudojamas informatoriui (asmeniui, kuris atsakė į tikrintojo klausimyną) arba kitam reikalavimus atitinkančiam namų ūkio nariui pasirinkti. Namų ūkiams, kuriuose yra trys 15+ narių, scenarijus buvo naudojamas pasirinkti informatorių (1/3 laiko) arba du kitus reikalavimus atitinkančius namų ūkio narius (2/3 laiko). Kai buvo atrinkti kiti du nariai, pokalbio vedėjui buvo liepta paprašyti arba jauniausio, arba seniausio nario. Scenarijus atsitiktinai priskirtų atranką jauniausiam ar seniausiam su vienoda tikimybe. Šis procesas tęsiamas keturiems daugiau kaip 15 namų ūkio narių – atsitiktine tvarka prašoma jauniausio, antro jauniausio ir seniausio. Namų ūkiams, kuriuose yra daugiau nei penki 15 narių, grįžtame prie paskutinio gimtadienio taisyklės.

Jeigu su niekuo namų ūkyje nebuvo susisiepta arba jei pasirinktas respondentas nebuvo pasiekiamas (užimtas), apklausėjas dar kartą apsilankė tame pačiame namų ūkyje ne daugiau kaip tris kartus (iš viso keturi bandymai susisiekti). Apklausėjai niekada nenurodo, kad apklausa iš anksto atliekama Europos Komisijos vardu; jie gali pateikti šią informaciją, kai tyrimas bus baigtas, jei to paprašys.

Nyderlanduose, Suomijoje ir Švedijoje įdarbinimo etapas šiek tiek skyrėsi. Dviejose pastarosiose šalyse adresų imtis kiekviename atrankos taške buvo atrinkta iš adreso arba gyventojų registro (Suomijoje atranka atliekama ne visuose atrankos taškuose, bet kai kuriose šalyse, kuriose tikimasi, kad atsakymų lygis pagerės). Adresai buvo atrinkami atsitiktine tvarka. Tada telefonu buvo susisiepta su namų ūkiais ir jie buvo įdarbinti dalyvauti apklausoje. Nyderlanduose naudojama dvigubo kadro RDD imtis (mobilieji ir fiksuotojo ryšio numeriai), nes nėra išsamaus gyventojų registro, kuriame būtų nurodyti telefono numeriai. Skaičių pasirinkimas abiejuose kadruose atliekamas atsitiktine tvarka, kai kiekvienas skaičius gauna vienodą atrankos tikimybę. Skirtingai nuo Švedijos ir Suomijos, imtis yra nesugrupuota.

61 Kaimo vietovių klasifikacija pagal DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/groun d>)

Specialioji „Eurobarometro“ apklausa Nr. 569 „Profesinio rengimo ir mokymo patrauklumas“
Techninės specifikacijos

(institutai)

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Atsakymų skaičius

Kiekvienoje šalyje lyginama atsakiusioji imtis ir visata (t. y. bendras šalies gyventojų skaičius). Svariai naudojami tam, kad atsakančioji imtis atitiktų visatą pagal lytį pagal amžių, regioną ir urbanizacijos laipsnį. Kalbant apie Europos įvėčius (t. y. ES vidurkį), koreguojami atskirų šalių svariai, juos padidinant arba sumažinant, kad būtų atspindėta jų vyresnių nei 15 metų amžiaus gyventojų dalis, palyginti su vyresnių nei 15 metų amžiaus ES gyventojų skaičiumi.

Atsakymų lygis apskaičiuojamas bendrą išsamių pokalbių skaičių padalijus iš visų apklankytų adresų skaičiaus, išskyrus tuos, kurie neatitinka reikalavimų, bet įskaitant tuos, kurių atitiktis reikalavimams nežinoma. „Eurobarometro“ apklausos 104,2 bangos atsakymų į 27 ES valstybių narių klausimus rodikliai, kuriuos apskaičiavo „Verian Belgium“, yra tokie:

	Šalys	CAPI RESPONSE priemonės
BE	Belgija	53.9%
BG	Bulgarija	43.7%
CZ	Čekija	63.0%
DK	Danija	52.1%
DE	Vokietija	31.8%
EE	Estija	57.0%
IE	Airija	56.9%
EL	Graikija	32.9%
ES	Ispanija	36.3%
FR	Prancūzija	37.7%
HR	Kroatija	47.0%
IT	Italija	31.2%
CY	Kipro Respublika	77.4%
LV	Latvija	63.5%
LT	Lietuva	45.2%
LU	Liuksemburgas	26.4%
HU	Vengrija	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Nyderlandai	89.9%
AT	Austrija	45.8%
PL	Lenkija	50.1%
PT	Portugalija	48.7%
RO	Rumunija	49.0%
SI	Slovėnija	49.3%
SK	Slovakija	51.6%
FI	Suomija	31.7%
SE	Švedija	80.8%

CAPI – Asmeninis pokalbis su kompiuteriu

Pokalbio režimas pagal šalis

Pokalbiai vyko per tiesioginius pokalbius – fiziškai žmonių namuose arba nuotoliniu būdu bendraujant vaizdo medžiaga atitinkama nacionaline kalba. Interviu su nuotoline vaizdo sąveika (tiesioginis pokalbis internetu arba CAVI, kompiuterinis vaizdo pokalbis) vyko tik Kipro Respublikoje, Danijoje, Maltoje, Nyderlanduose, Suomijoje ir Švedijoje.

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
TOTAL EU27		25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing
CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Klaidų ribos

Skaitytojams primenama, kad tyrimo rezultatai yra įverčiai, kurių tikslumas, kai viskas yra vienoda, priklauso nuo imties dydžio ir stebimos procentinės dalies. Su maždaug 1000 apklausų imtimis, tikrieji procentai skiriasi šiomis patikimumo ribomis:

<u>Atrankos proceso statistinės maržos</u>											
(95 % patikimumo lygyje)											
įvairūs imties dydžiai yra išdėstyti eilėmis					įvairūs stebimi rezultatai pateikiami stulpeliuose						
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000 m.	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000 m.
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10 000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N = 12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14 000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14 000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Klausimynas

QB1) Ar kada nors anksčiau arba šiuo metu esate pradėjęs profesinį rengimą ir mokymą vidurinio ugdymo lygmeniu? (READ-OUT-ONE ANSWER ONLY) (Tik vienas atsakymas)

- 1 Visiškai sutinku
- 2 Polinkis sutikti
- 3 Polinkis nesutikti
- 4 Visiškai nesutinku
- 999 Nežinau

QB2) Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte jaunuoliui, kuris dabar sprendžia dėl vidurinio ugdymo? (READ OUT – VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 Bendrasis vidurinis ugdymas
- 2 Profesinis vidurinis ugdymas
- 3 Tai priklauso (SPONTANEOUS)
- 999 Nežinau

QB3) Kuriuos iš toliau nurodytų mokymosi būdų rekomenduotumėte vidurinį išsilavinimą įgijusiam jaunuoliui? (READ OUT – VIENAS ATSAKYMAS)

- 1 Aukštasis akademinis išsilavinimas
- 2 Aukštasis profesinis rengimas ir mokymas
- 3 Tai priklauso (SPONTANEOUS)
- 999 Nežinau

QB4) Kaip manote, koks (-ie) pagrindinis (-iai) veiksnys (-iai) šiuo metu daro įtaką jaunimui rinktis profesinį rengimą ir mokymą, o ne bendrąjį lavinimą? (RODYTI SCREEN-READ OUT-MAX. 3 ATSAKOMYBĖS GALIMA-RANDOMISE)

- 1 Mokytojų ar mokyklų konsultantų rekomendacijos
- 2 Patarimai tėvams ar kitiems šeimos nariams
- 3 Poreikis ar noras turėti darbą ir uždirbti pinigų kuo greičiau
- 4 Nori tapti verslininku ar savarankiškai dirbančiu asmeniu
- 5 Prasti mokyklos rezultatai ar pažymiai
- 6 Daryti tai, ką daro dauguma juos supančių žmonių (pvz., draugai, klasiokai ar kiti jų vietovėje esantys asmenys)
- 7 Socialinių tinklų ar interneto turinio įtaka
- 8 Profesinio rengimo ir mokymo kelio prestižo ar socialinės padėties suvokimas
- 9 Kiti (SPONTANEOUS)
- 10 Nežinau

QB5) Ar galėtumėte man pasakyti, kiek sutinkate ar nesutinkate su šiuo teiginiu: (MŪSŲ ŠALYJE) asmenys, ketinantys pasirinkti vidurinį išsilavinimą, gauna pakankamai informacijos apie profesinio rengimo ir mokymo galimybes. (Nukreipta iš puslapio ATSAKYTI)

- 1 Visiškai sutinku
- 2 Polinkis sutikti
- 3 Polinkis nesutikti
- 4 Visiškai nesutinku
- 999 Nežinau

QB6) Kaip, jūsų nuomone, INITIALUS profesinis rengimas ir mokymas vertinamas (MŪSŲ ŠALYJE)? (Nukreipta iš puslapio ATSAKYTI)

- 1 Labai teigiamas
- 2 Gana teigiamas
- 3 Gana neigiamas
- 4 Labai neigiamas
- 999 Nežinau

QB7) Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: (RODYTI ATSIŽVELGDAMOS Į VIENĄ ATSAKYMĄ PER PUNKTĄ – RANDOMISE PUNKTAI)

Visiškai sutinku

Tendencija sutikti

Polinkis nesutikti

Visiškai nesutinku

Nežinau

IVET siūlo aukštos kokybės mokymąsi

1 2 3 4 999

Pirminis profesinis rengimas ir mokymas suteikia prieigą prie šiuolaikinės fizinės ir skaitmeninės infrastruktūros (kompiuterių, mašinų ir kt.)

1 2 3 4 999

Profesinio rengimo ir mokymo mokytojai ir instruktoriai yra kompetentingi

1 2 3 4 999

Žmonės, baigę IVET programas, gali stoti į universitetines studijas

1 2 3 4 999

PRM kvalifikacijai įgyti besimokantys asmenys turi galimybę studijuoti užsienyje.

1 2 3 4 999

Pirminis profesinis rengimas ir mokymas nesuteikia pakankamai universaliųjų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo ar kritinio mąstymo.

1 2 3 4 999

Pirminio profesinio rengimo ir mokymo programose dažnai neugdomi pagrindiniai įgūdžiai, pavyzdžiui, raštingumas ar skaitmeninis raštingumas.

1 2 3 4 999

Žmonės, dalyvaujantys IVET programose, mokosi specializuotų techninių įgūdžių, tiesiogiai susijusių su konkrečiomis profesijomis

1 2 3 4 99

QB8) Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: (RODYTI ATSIŽVELGDAMOS Į VIENĄ ATSAKYMĄ PER PUNKTĄ-RANDOMISE)

Visiškai sutinku

Tendencija sutikti

Polinkis nesutikti

Visiškai nesutinku

Nežinau

Kyla pavojus, kad su pirminio profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijomis susijusias darbo vietas pakeis automatizavimas

1 2 3 4 999

Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija lemia gerai apmokamas darbo vietas

1 2 3 4 999

Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacija padeda kurti darbo vietas, kurios yra labai vertinamos visuomenėje

1 2 3 4 999

PRM kvalifikacija lemia darbo vietas, kurios yra labai paklausios darbo rinkoje (MŪSŲ ŠALYJE)

1 2 3 4 999

Profesinio rengimo ir mokymo kvalifikacijos padeda kurti darbo vietas, kuriomis prisidedama prie žaliosios pertvarkos

1 2 3 4 999

QB9) Pasakykite man, kiek sutinkate ar nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių: (RODYTI ATSIŽVELGDAMOS Į VIENĄ ATSAKYMĄ PER PUNKTĄ-RANDOMISE)

Visiškai sutinku

Tendencija sutikti

Polinkis nesutikti

Visiškai nesutinku

Nežinau

Studijuoti siekiant įgyti kvalifikaciją bendrojo vidurinio ugdymo sistemoje paprastai yra lengviau nei pirminio profesinio rengimo ir mokymo sistemoje.

1 2 3 4 999

Aukštesnius akademinis rezultatus pasiekę vidurinės mokyklos moksleiviai dažnai skatinami siekti bendrojo lavinimo, o ne pirminio profesinio mokymo.

1 2 3 4 999

(MŪSŲ ŠALYJE) bendrojo lavinimo vidurinis ugdymas vertinamas palankiau nei pirminis profesinis rengimas.

1 2 3 4 999

PRM programos yra pakankamai įtraukios, kad būtų užtikrinta, jog besimokantys asmenys, kurie gali susidurti su kliūtimis tam tikrų rūšių mokymosi aplinkoje, gautų paramą, kurios jiems reikia, kad galėtų užbaigti programas.

1 2 3 4 999

Kitas klausimas susijęs su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika (angl. STEM). Tai apima tokias sritis kaip statyba, automobilių pramonė, gamyba ir IRT, kurios apima techninius įgūdžius, kūrybiškumą ir problemų sprendimą.

QB10) Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių:

(RODYTI PERŽIŪRĖTI IŠ VIENO ATSAKYMŲ PUNKTĄ)

Visiškai sutinku

Tendencija sutikti

Polinkis nesutikti

Visiškai nesutinku

Nežinau

Su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusios pirminio profesinio rengimo ir mokymo sritys (pvz., statybos, automobilių, gamybos, IRT) labiau tinka vyrams.

1 2 3 4 999

Šeimos ir mokyklos gali mažiau skatinti moteris, besidominčias su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis, nei vyrus, besidominčius su gamtos mokslais, technologijomis, inžinerija ir matematika susijusiomis sritimis.

Klausimynas

1 2 3 4 999

QB11) Pasakykite, kiek sutinkate arba nesutinkate su kiekvienu iš šių teiginių:

(RODYTI PERŽIŪRĖTI IŠ VIENO ATSAKYMŲ PUNKTĄ)

Visiškai sutinku

Tendencija sutikti

Polinkis nesutikti

Visiškai nesutinku

Nežinau

Moterys dažnai skatinamos siekti bendrojo lavinimo, nors ir išreiškia susidomėjimą techniniais, praktiniais, praktiniais dalykais.

1 2 3 4 999

Vyrai, kurių išsilavinimo lygis nėra aukštas, patiria didesnę spaudimą rinktis PRM, o ne bendrąjį lavinimą nei moterys

1 2 3 4 999

Mokytojai ir profesinio orientavimo konsultantai tinkamai nesprenžia šališkumo lyčių atžvilgiu problemos, kol mokiniai nepasirinko bendrojo lavinimo ar profesinio rengimo.

1 2 3 4 999

Lyčių stereotipus, susijusius su bendrojo lavinimo ir profesinio mokymo pasirinkimu, dažnai stiprina šeimos, bendraamžiai ir socialinė žiniasklaida.

1 2 3 4 999

Slaugos ar su paslaugomis susijusiose pirminio profesinio rengimo ir mokymo srityse dirbantys vyrai dažnai susiduria su socialine stigma arba nuovoka

1 2 3 4 999